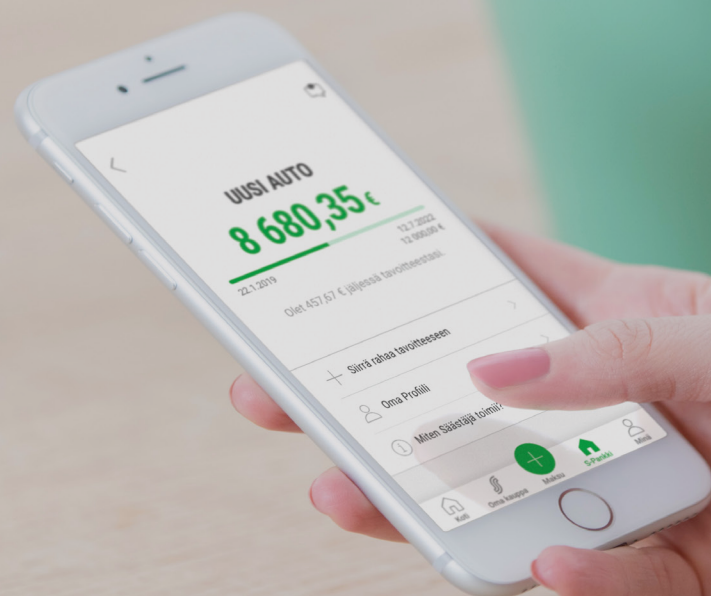

ÅRSREDOVISNING 2018

S-Banken

INNEHÅLL

ÖVERLÄGSET ENKLA OCH ANVÄNDBARA BANKTJÄNSTER	3
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERSIKT	4
STYRELSENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE	5
Omvärld	5
Händelser under räkenskapsperioden	6
Ekonomisk ställning	7
Riskhantering	9
Kapitaltäckning och kapitalbas	12
Koncernstruktur och dotterbolagens verksamhet	16
Förvaltning	17
Viktiga händelser efter räkenskapsperiodens slut	18
Utsikter för 2019	18
Styrelsens förslag till åtgärder relaterade till räkenskapsperiodens resultat	19
Formler för uträkning av nyckeltal	19
COMPLIANCE-RAPPORT	
S-Banken-koncernens affärsmodell	20
Till förmån för kunderna	21
Arbetshälsa för medarbetarna	22
Till förmån för samhället	24
KONCERNBOKSLUT OCH S-BANKEN AB:S BOKSLUT	26
Koncernbokslut	28
S-Banken Ab:s bokslut	100

Det är fråga om en översatt version av ett finskspråkigt dokument, och detta ska beaktas vid eventuella motstridigheter mellan originaldokumentet och översättningen. Vid eventuella motstridigheter har det finskspråkiga dokumentet företräde framför den översatta versionen.

ÖVERLÄGSET ENKLA OCH ANVÄNDBARA BANKTJÄNSTER

S-Banken är en finländsk bank med komplett service vars uppdrag är att göra vardagen smidig för sina kunder.

S-Bankens verksamhet grundar sig på enkla produkter, snabb och aktiv service, transparent prissättning, lättillgänglighet och samarbete med handeln. S-Banken satsar kraftigt på utvecklingen av digitala tjänster, och bankens mål är att erbjuda kunderna de bästa digitala banktjänsterna i Finland. Spjutspetsen för de digitala tjänsterna är S-mobil, en internationellt prisbelönad app som förenar kundrelationen hos butikskedjan och banken samt LokalTapiolas försäkringar. S-Bankens kunder har tagit till sig S-mobil och över 78 procent av alla inloggningar i S-Bankens e-tjänster sköttes med mobila plattformar i slutet av 2018.

De avgiftsfria grundläggande banktjänsterna, dvs. brukskonton, internationella betalkort och bankkoder, är betydande förmåner som S-gruppens ägarkunder får i sin egen bank. S-Banken betjänar sina kunder i dagliga bankärenden på över 700 av S-gruppens serviceställen över hela landet. Dessutom går det att göra kontantuttag och

-insättningar vid kassan på nästan 1 000 av S-gruppens verksamhetsställen. Kunderna kan också lätt sköta sina penningärenden via webbanken och S-mobil samt i kundtjänsten per telefon, tjatt och sociala medier.

S-Banken betjänar kunder under två varumärken. Varumärket S-Banken tillhandahåller tjänster för dagliga bankärenden, sparande och placering samt finansiering av inköp. Varumärket FIM tillhandahåller private banking-tjänster och tjänster för institutionella investerare.

I bostadslåneärenden får kunderna hjälp av S-Bankirer som betjänar på verksamhetsställen på större orter. Via onlinemöten är S-Bankirerna tillgängliga för kunderna oberoende av var de befinner sig.

Banken ägs av SOK (37,5 %), regionhandelslagen i S-gruppen (37,5 %), LokalTapiola Skadeförsäkring (10 %), LokalTapiola Livbolag (3,5 %), regionbolagen i LokalTapiola (10 %) och Elo (1,5 %). S-Banken har erhållit Nyckelflaggan som symbol för den finländska tillhörigheten.

S-BANKENS VIKTIGASTE SIFFROR I SLUTET AV 2018

3,1 miljoner kunder | **2,2 miljoner** internationella betalkort

1,9 miljoner bankkoder | **5,8 miljarder** euro i insättningar

4,2 miljarder euro i beviljade krediter | **7,6 miljarder** euro i förvaltad kapital (FIM)

16,8 kapitaltäckningsgrad | **11,6 miljoner** euro i rörelseresultat

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERSIKT

Om man vill sammanfatta 2018 med två ord kunde de vara satsning och förändring, eftersom dessa teman präglade starkt vår verksamhet. Trots att fjolåret var fullt av stora förändringar lyckades vi expandera vår affärsverksamhet avsevärt. Samtidigt lyckades vi fördjupa våra kundrelationer.

Vad gjorde vi i praktiken? Vi utvecklade S-Banken så att vi framöver kan framstå som en ännu bättre partner till våra över tre miljoner kunder. Detta återspeglas i bland annat vår nya organisationsstruktur. Sedan början av september är vår affärsverksamhet indelad i två områden: bankverksamhet och förmögenhetsförvaltning.

Höjdpunkten inom bankverksamheten i fjol var att vår utlåning ökade starkt och kontrollerat. Utlåningen till privatkunder ökade till 3,4 miljarder euro (3,0). Våra utestående bostadslån ökade med 15,2 procent samtidigt som marknaden växte med ca 2 procent. Allt fler ansöker om finansiering för nya hem hos oss. Det är ett tecken på att vi har lyckats fördjupa våra kundrelationer avsevärt. Det här är viktigt för oss, eftersom vi vill vara mer närvarande i våra kunders vardag.

Ett annat tecken på den djupa relationen med våra 3,1 miljoner kunder är att finländarna mycket aktivt betalar sina inköp med

våra kort. Få vet att ca vart tionde inköp med ett finländskt bank- eller kreditkort betalas i dag med S-Bankens kort. I fjol ökade antalet inköp med våra kort med 18 procent.

Inom förmögenhetsförvaltning har vi tagit stora steg framåt. Affärsverksamheten fick en ny ledning på våren, och strategin förnyades på hösten. I september lanserade vi Spararen, den första tjänsten för mikrosparring i Finland. Tusentals finländare har redan börjat använda Spararen, och vi är stolta över att över 30 procent av användarna nu sparar för första gången. Det är fint, eftersom vi vill att det ska vara lätt och förmånligt att spara.

Jag är också nöjd med att kunna konstatera att vår förmögenhetsförvaltnings förvaldade tillgångar ökade med 9,9 procent och uppgick i slutet av året till 7,6 miljarder euro (6,9) trots de stora utmaningarna på marknaden i slutet av året. Antalet andelsägare i våra fonder ökade med 19 000 – betydligt mer än på marknaden i genomsnitt.

Teknik för kundens bästa

Den teknologiska utvecklingen är en viktig kraft som omdanar banksektorn och samhället. Även våra kunder uppskattar fungerande digitala tjänster, och enligt en utredning av analysföretaget EPSI Rating är våra kunder

betydligt mer beredda att sköta alla sina bankärenden digitalt än andra bankers kunder.

Därför vill vi forska i och utnyttja ny teknik, såsom de möjligheter som mobila enheter medför, maskininlärning, programvarurobotik och blockkedjor alltid när detta förbättrar vår kundservice. För närvarande utvecklar vi till exempel mobilbetalningar och gör det möjligt att betala och samla Bonus i alla S-gruppens butiker och tjänster med vår partner Mobile-Pays app. Vi har också utvecklat en ny version av vår mycket populära app S-mobil, som kombinerar butiks- och banktjänster på ett unikt sätt. Vi lanserar nya S-mobil i början av året.

I fjol satsade vi en hel del på att framöver kunna automatisera våra processer och minska den mängd papper som de kräver. I år fortsätter vi arbetet med att minska pappersförbrukningen i till exempel faktureringen. Det är både ekonomiskt och förenligt med hållbar utveckling.

Ansvar är ett viktigt område för oss i hela vår verksamhet, och våra kunder förväntar sig ansvar av oss. I Sustainable Brand Index, Nordens mest omfattande jämförelse ur ett hållbarhetsperspektiv, valde finländarna redan för sjätte gången i rad S-Banken till den mest ansvarsfulla banken. I fjol rekryte-

rade vi gedigen kompetens inom ansvarsfulla investeringar och lanserade Finlands första fond som fokuserar på gröna obligationer. I januari 2019 förvärvade vi i sin tur företaget Epicus, som är en pionjär inom påverkansinvesteringar och som blir en del av vår förmögenhetsförvaltning.

Utgångspunkter för innevarande år

Det är svårt att förutspå framtiden, men jag tror att detta år kommer att bli fartfyllt och delvis också tufft.

I år strävar vi efter att förbättra vår lönsamhet avsevärt, vilket kommer att kräva en hel del av oss. Jag anser dock att vi är väl förberedda inför året och är fulla med energi. Därför är jag övertygad om att vi kommer att nå våra mål och även i år prestera något bättre än vad kunder förväntar sig av en bank.

PEKKA YLIHURULA
Verkställande direktör, S-Banken

STYRELSENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE

OMVÄRLD

Tillväxttoppen för den ekonomiska konjunkturen nåddes 2018, och ekonomin utvecklades positivt i många länder. Den ekonomiska aktiviteten började dock avta i slutet av året.

Den ökande protektionismen och politiska osäkerheten överskuggade den ekonomiska miljön 2018, och handelstvisten mellan USA och Kina skapade osäkerhet i världsekonomin. I USA fortsatte centralbanken att höja styrräntan. Den stigande räntenivån i USA påverkade kapitalflödet i tillväxtekonomierna. Aktiemarknaden sjönk, och de ekonomiska indikatorerna dämpades i slutet av året.

Uppgången i konsumentpriserna dvs. inflationen avtog i slutet av året i många tillväxtländer. Detta berodde rätt långt på nedgången i priset på råolja. Europeiska centralbanken avslutade programmet för värdepappersköp i december. Euribor-räntorna var fortsatt negativa, även om de längre Euribor-räntorna steg något.

Den ekonomiska tillväxten i Finland var god 2018. En avsevärt förbättrad sysselsättning, konsumenternas starka förtroende och upp-

gången i lönerna backade upp hushållens konsumtion. Byggandet backade upp investeringsaktiviteten, och exporten ökade måttligt.

Efterfrågan på bostadslån ökade 2018, och nya bostadslån togs ut till ett värde av ca 1,5 miljarder euro i månaden. De utestående bostadslånen ökade med 2 procent, eftersom den låga räntenivån, konsumenternas starka förtroende och den förbättrade sysselsättningen underbläste bostadsmarknaden. Priserna på gamla bostäder steg med ca en halv procent från året innan i hela landet. Prisskillnaden mellan tillväxtcentra och övriga Finland var fortfarande stor.

Hushållens konsumtionskrediter ökade med ca 4,5 procent. Hushållens insättningar ökade med ca 4 procent. Företagslånen ökade med ca 5,5 procent tack vare bostadssammanslutningarnas lån. Bostadssammanslutningarnas utestående lån ökade med över 10 procent i fjol. Fondkapitalet i fonder som registrerats i Finland sjönk under året med 5,2 procent till 110,1 miljarder euro. Det totala fondkapitalet minskade till följd av både inlösen och värdeförändringar.

HÄNDELSE UNDER RÄKENSKAPSPERIODEN

I februari offentliggjorde S-gruppen och S-Banken ett avtal genom vilket det blir möjligt att betala med en app som utvecklats av S-Bankens och S-gruppens samarbetspartner MobilePay i alla S-gruppens butiker och tjänster. Tack vare samarbetet kan finländare betala inköp och samla Bonus med mobiltelefonen. I februari lanserades också tjänsten FIM Family Office, som tillhandahåller övergripande förmögenhetsförvaltning för förmögna familjer.

I juni avtalade FIM Kapitalförvaltning Ab och Varainhallinta Tresor Oy om ett arrangemang enligt vilket Tresors kundrelationer överförs till FIM Kapitalförvaltning.

S-Banken-koncernens organisationsstruktur förnyades i september. Enligt den nya strukturen är affärsverksamheten indelad i två områden: bankverksamhet och förmögenhetsförvaltning.

Förmögenhetsförvaltningen fick en ny ledning på våren, och affärsstrategin förnyades på hösten. I slutet av september lanserades S-Banken Spararen, den första tjänsten för mikrosparring i Finland. Spararen blir en del av appen S-mobil som utvecklades under hela året.

Samarbetsförhandlingar fördes i kapitalmarknadsenheten, och de avslutades i oktober. Förhandlingarna ledde till en lösning enligt

vilken kunderna även framöver kan köpa och sälja aktier via en tjänst som tillhandahålls av en samarbetspartner. Även tillhandahållandet av värdeandelskonton och strukturerade produkter fortsätter. Enligt resultatet av förhandlingarna kunde nio medarbetare inte erbjudas nya uppgifter, och deras anställningsförhållande upphör i början av 2019.

I november meddelade S-Banken att tjänsten Siirto kommer att läggas ner och om förändringar i fondurvalet. Fondurvalet förnyades och samtidigt inledde förmögenhetsförvaltningen samarbete med Ålandsbanken i fråga om flera fonder, vilket resulterade i att fondkapital med ett värde på ca en miljard euro överfördes till FIMs fondförvaltare. Samarbetet föranleddes av en övergripande granskning av fondutbudet i bägge bolagen.

S-gruppen och Nokas CMS Oy fortsatte samarbetet när det gäller Nosto-kontantuttagsautomaterna och installerade nya automater. I november övergick man till ett finansieringsarrangemang där S-Banken erbjuder kontanter för cirkulation via automaterna.

I november offentliggjorde S-Banken ett samarbetsavtal som siktar på digitalisering av bostadsaffärer. Digitaliseringen sker med hjälp av en plattform som utvecklats av DIAS Oy, som ägs av S-Banken, Aktia, Danske Bank, OP och Tomorrow Tech.

För att säkerställa tillväxten och på grund av den allt strängare regleringen ordnade S-Banken en riktad aktieemission till sina befintliga ägare. Beslut om aktieemissionen fattades på extra bolagsstämman i oktober. Alla nuvarande ägare tecknade sina andelar, och de nya aktierna registrerades i december. I och med aktieemissionen ökade bankens kärnpriärkapital (CET 1) med 40 miljoner euro.

EKONOMISK STÄLLNING

VERKSAMHETSRESULTAT OCH LÖNSAMHET

S-Banken-koncernens rörelseresultat minskade jämfört med året innan och var 11,6 miljoner euro (16,0). Det jämförbara rörelseresultatet var 13,2 miljoner euro (14,4), då man tar i beaktande engångsposterna som ingår i kostnaderna för 2018 och intäkterna för försäljningen av småföretags- och lantbruksföretagsverksamheten som ingick i föregående års nettointäkter. Räkenskapsperiodens resultat efter skatt var 6,7 miljoner euro (12,4).

Koncernens förhållande mellan kostnader och intäkter uppgick till 0,84 (0,83). Avkastningen på eget kapital minskade och var 1,6 procent (3,1). Avkastningen på totalt kapital var 0,1 procent (0,2).

NETTOINTÄKTER

Nettointäkterna var totalt 153,7 miljoner euro (154,3). Räntenettet stod för 48,1 procent av nettointäkterna. Räntenettet ökade med 1,0 procent jämfört med året innan och uppgick till totalt 74,0 miljoner euro (73,3). Intäkterna från räntenettet kom i huvudsak från ränteintäkter av kreditprodukter och investeringar på penning- och kapitalmarknaden. Räntekostnaderna utgjordes främst av räntor som betalats på kundernas insättningar.

Nettoprovisionsintäkterna ökade med 3,0 procent jämfört med året innan och uppgick till 61,0 miljoner euro (59,2). Nettoprovi-

sionsintäkternas andel av nettointäkterna var 39,7 procent.

De övriga intäkterna var totalt 18,7 miljoner euro (21,8). Bland dem var nettointäkterna för investeringsverksamheten 3,9 miljoner euro (6,0) och de övriga rörelseintäkterna 14,8 miljoner euro (15,7).

Intäkterna för investeringsverksamheten påverkades av utvecklingen i ränte- och investeringsmiljön samt förändringarna i klassificeringen och värderingen till följd av standarden IFRS 9.

KOSTNADER

Rörelsekostnaderna steg med 1,1 procent jämfört med året innan och uppgick till sammanlagt 133,1 miljoner euro (131,7). I rörelsekostnaderna ingår engångsposter relaterade till nedläggningen av tjänsten Siirto och omorganiseringen av Kapitalmarknadsenheten till ett belopp av 1,6 miljoner euro. Personalkostnaderna steg till följd av ett ökat antal anställda jämfört med året innan och var sammanlagt 49,5 miljoner euro (46,2). De övriga administrationskostnaderna sjönk från året innan och var totalt 65,0 miljoner euro (67,0). Avskrivningarna under räkenskapsperioden ökade jämfört med föregående år och var totalt 12,7 miljoner euro (12,5). De övriga rörelsekostnaderna minskade och uppgick till 5,9 miljoner euro (6,0). De övriga rörelsekostnaderna utgjordes av bland annat medlems- och tillsynsavgifter, hyror för kontorslokaler, maskiner och utrustning samt kostnader för fordon.

Tabell 1: De viktigaste nyckeltalen

DE VIKTIGASTE NYCKELTALLEN, MN€	12/2018	12/2017	12/2016
Rörelseresultat	11,6	16,0	22,3
Nettointäkter	153,7	154,3	160,5
Inlåning	5 832,7	5 005,8	4 547,0
Utlåning	4 187,0	3 724,9	3 492,2
Förvalt kapital	7 576,2	6 891,7	6 152,6
Skuldebrev	1 668,0	1 324,8	1 481,5
Förhållande mellan kostnader och intäkter	0,84	0,83	0,82
Avkastning på eget kapital	1,6 %	3,1 %	4,4 %
Avkastning på totalt kapital	0,1 %	0,2 %	0,3 %
Soliditet	6,9 %	7,3 %	7,7 %
Kapitaltäckningsgrad	16,8 %	16,7 %	14,8 %

FÖRVÄNTADE OCH SLUTLIGA KREDITFÖRLUSTER

De förväntade och slutliga kreditförlusterna samt förlusterna till följd av missbruk uppgick till 13,8 miljoner euro (11,8). Återförda kreditförluster var 4,9 miljoner euro (5,3). De förväntade och slutliga nettokreditförlusterna uppgick således till 8,9 miljoner euro (6,6). Ökningen av kreditförlusterna har sin främsta förklaring i den ökade kreditstocken. I förhållande till kreditstockens storlek är kreditförlusterna och nedskrivningarna procentuellt på en låg nivå.

INLÅNING

Inlåningen ökade kraftigt under räkenskapsperioden. Sammanlagt uppgick inlåningsstocken vid bokslutstidpunkten till 5 832,7 miljoner euro (5 005,8). Ökningen jämfört med året innan var 16,5 procent.

Vid räkenskapsperiodens utgång utgjorde insättningar på avistakonton totalt 5 827,5 miljoner euro (5 000,0) och insättningar på tidsbundna konton 5,2 miljoner euro (5,8). Av dessa utgjorde inlåningen från privatkunder sammanlagt 4 557,9 miljoner euro (4 004,6), fördelat på avistainlåning, som var 4 552,7 miljoner euro (3 998,9) och tidsbunden inlåning, som var 5,2 miljoner euro (5,8). Inlåningen från företagskunder var totalt 1 274,8 miljoner euro (1 001,1).

Det totala beloppet av insättningar i S-Banken som omfattades av insättningsgarantin

uppgick i slutet av redovisningsperioden till 4 288,8 miljoner euro (3 824,5).

UTLÅNING OCH INVESTERINGSVERKSAMHET

Även utlåningen ökade kraftigt 2018. Totalt ökade utlåningen under året med 462,1 miljoner euro (232,7) och uppgick i slutet av året till 4 187,0 miljoner euro (3 724,9). Ökningen jämfört med året innan var 12,4 procent.

Liksom året innan ökade bolånestocken snabbare än marknaden, och tillväxten var 15,2 procent. Privatkundernas krediter uppgick till 3 393,0 miljoner euro (2 959,0) och företagskundernas krediter till 794,0 miljoner euro (765,9). S-Banken investerade 1 668,0 miljoner euro (1 324,8) på penning- och kapitalmarknaden.

EGET KAPITAL

Vid utgången av räkenskapsperioden uppgick det egna kapitalet till 442,1 miljoner euro (414,1), varav minoritetsandelen var 0,2 miljoner euro (0,2). Det egna kapitalet ökade till följd av räkenskapsperiodens resultat och den genomförda aktieemissionen men minskade till följd av övergången till standarden IFRS 9.

I och med balansräkningens tillväxt sjönk soliditetsgraden till 6,9 procent (7,3) trots att det egna kapitalet ökade.

FÖRVALTADE TILLGÅNGAR

Vid årsskiftet uppgick beloppet av FIM Kapi-

talförvaltning Ab:s förvaltade tillgångar till 7 576,2 miljoner euro (6 891,7). Ökningen jämfört med året innan var 9,9 procent. Av denna summa stod fondkapitalet för en andel av 5 661,8 miljoner euro (6 029,8) och förmögenhetsförvaltningen för en andel av 1 914,4 miljoner euro (861,9). Nettoteckningarna i fonderna var sammanlagt -83,1 miljoner euro (326,8) under rapportperioden. Antalet fondandelsägare var över 240 000 i slutet av december. FIM Kapitalförvaltning förvaltar FIM- och LokalTapiola-fonderna.

RISKHANTERING

INLEDNING TILL OFFENTLIGGÖRANDE AV INFORMATION OM RISKER OCH KAPITALTÄCKNING

S-Banken iakttar sin upplysningsplikt genom att i bokslutet publicera uppgifter om risker, hantering av dem och kapitaltäckning. De publicerade uppgifterna om kapitaltäckning och risker är alltid tillgängliga på S-Bankens webbplats www.s-pankki.fi. I delårsrapporterna publicerar S-Banken sådana uppgifter om kapitaltäckning och riskhantering som enligt regleringen ska offentliggöras oftare än en gång om året.

Del åtta i EU:s kapitaltäckningsförordning ställer krav på institutens upplysningsplikt och offentliggörandet av uppgifter relaterade till bankernas risker, riskhantering och kapitaltäckning. De så kallade pelare 3-upplysningarna ("Capital and Risk Management Report") publiceras som en handling som inte ingår i bokslutet. Rapporten är tillgänglig på S-Bankens webbplats, där det också finns utredningar av S-Bankens förvaltnings-, styr- och belöningsystem.

ALLMÄN BESKRIVNING AV RISKHANTERINGEN

S-Banken tillhandahåller bank- och förmögenhetsförvaltningstjänster för sina kunder. Under de närmaste åren siktar S-Bankens strategi på kraftig tillväxt med särskilt fokus på tjänster för privatkunder och förmögenhetsförvaltning. Den övergripande riskstrategi som fastställer

S-Bankens centrala riskrelaterade principer och mål har planerats för att stödja S-Bankens affärsmodell och tillväxtstrategi.

Den övergripande riskhanteringen är en fortlöpande process som har integrerats i S-Bankens strategi, beslutsfattande, processer, interna kontroll och rapportering. Med riskhantering avses de förfaranden med vars hjälp banken identifierar, bedömer, mäter och följer upp operativa risker. Den omfattar även förfaranden som upprätthåller och utvecklar hanteringsmetoder för att hålla realiserade risker och konsekvenserna av dem på en godtagbar nivå.

Ett av de viktigaste målen för riskhanteringen är att bevara lönsamheten, kapitaltäckningen och likviditeten ovanför de gränsvärden som styrelsen fastställt, hantera anseenderisker och säkerställa en störningsfri operativ kontinuitet på både kort och lång sikt.

Övergripande riskstrategi

S-Banken-koncernen har en övergripande riskstrategi som har fastställts av moderbolagets styrelse och som är bindande för alla koncernbolag samt deras affärs- och stödfunktioner. Den övergripande riskstrategin anger koncernens risktagningsförmåga, risktagningsvilja, mål för riskhanteringen och ramarna för hur den ordnas inom koncernen. Den övergripande riskstrategi preciseras med principer och metoder för varje risktyp.

Utöver detta gör koncernens affärs- och stödfunktioner upp mer ingående anvisningar och beskrivningar som stöd för riskhanteringen i den egna verksamheten.

Risktagningsförmåga och risktagningsvilja

Styrelsen fastställer årligen de kvantitativa och kvalitativa målen för risktagningsförmågan och risktagningsviljan.

Risktagningsförmågan anger koncernens maximala risktagning på kort och lång sikt. Säkerställandet av en tillräcklig kapitaltäckning och likviditet samt iakttagandet av reglerna är centrala faktorer i risktagningsförmågan.

Risktagningsviljan beskriver antalet och typen av godtagbara risker, som S-Banken är redo att ta i sin affärsverksamhet vid en viss tidpunkt i sin strävan efter att uppnå de fastställda målen. Risktagningsviljan fastställer också till exempel kapitalets tillräcklighet och de interna målnivåerna för likviditeten. Risktagningsviljan går ut på att uppnå en stabil och tillräcklig avkastning på koncernens eget kapital på kort och lång sikt. Syftet är också att säkerställa verksamhetens kontinuitet och ansvarsfullhet samt att S-Bankens risktagning är kontrollerad och planmässig. Ett annat syfte är att säkerställa att kund-, person- och affärsuppgifternas konfidentialitet, integritet och tillgänglighet inte äventyras.

Risklimiter

Risktagningsförmågan och risktagningsviljan återspeglas i koncernens verksamhet via de limiter som ställs för koncernens verksamhet och risktagning. Dessa limiter uppdateras regelbundet och alltid vid behov, om observationer inom identifiering och bedömning av risker relaterade till affärsverksamheten eller omvärlden förutsätter det.

Styrelsen fastställer de numeriska målen och de godtagbara risknivåerna för varje riskkategori. Limiterna återspeglar eventuella begränsningar till följd av regleringen med beaktande av risktagningsviljan. Beslutsbehörigheter delegeras till en ändamålsenlig nivå för att säkerställa den dagliga operativa smidigheten. Dessa mål och limiter följs upp och övervakas i anslutning till den regelbundna rapporteringen.

Utöver myndigheternas så kallade pelare 1-kapitalkrav beräknar och beaktar S-Banken det interna riskbaserade pelare 2-kapitalkravet. De fastställda limiterna tillämpas på S-Banken-koncernen samt dess moder- och dotterbolag.

Organiseringen av riskhanteringen och dess struktur samt uppföljningen, övervakningen och rapporteringen av risker behandlas i noten om uppföljning och övervakning av samt rapportering om risker. Där beskrivs också hanteringen av kapitaltäckningen och likviditeten.

S-BANKEN-KONCERNENS RISKPOSITION

Tabell 2: S-Banken-koncernens centrala riskrelaterade nyckeltal

MN€	31.12.2018	31.12.2017
Riskvägda exponeringsbelopp (euro)		
Riskvägda exponeringsbelopp totalt	2 696,0	2 531,7
Kreditrisk och motpartsrisk, schablonmetoden	2 419,7	2 251,9
Marknadsrisk	0,0	0,0
Operativ risk schablonmetoden	273,1	276,9
Kreditvärdighetsjusteringsrisk	3,1	2,9
Kapitalbas (euro)		
Kärnprimärkapital (CET 1)	401,8	372,2
Supplementärkapital (T2)	50,0	50,0
Total kapitalbas	451,8	422,2
Pelare 1 minimikapitalkrav (8 %)	215,7	202,5
Pelare 1 totalt kapitalkrav (12,79 % 2018 och 10,53 % 2017)	344,8	266,7
Kapitaltäckningsgrad (procent i relation till riskvägda poster)		
Kärnprimärkapital (CET 1) kapitaltäckningsgrad	14,9 %	14,7 %
Total kapitalbas, kapitaltäckningsgrad	16,8 %	16,7 %
Bruttosoliditet (CRR)		
Bruttosoliditetsgrad (%)	6,0 %	6,4 %
Likviditetstäckningskrav (Liquidity Coverage Ratio, LCR)		
Likviditetstäckningskrav (%)	156,4 %	162,9 %
Stabil nettofinansieringskvot (Net Stable Funding Rate, NSFR)		
NSFR-tal (%)	145,9 %	144,6 %

Nedan behandlas kortfattat S-Banken-koncernens riskposition i slutet av räkenskapsperioden. De största riskerna som kan påverka S-Bankens lönsamhet, kapitaltäckning och likviditet anknuter till en negativ utveckling när det gäller affärsvolymerna, ut- och inlåningens marginaler, den allmänna räntenivån, den ekonomiska utvecklingen och kreditförluster samt verksamhetens kostnadseffektivitet.

Med tanke på kapitalkraven enligt regleringen (pelare 1) är koncernens största riskkategorier kreditrisker och operativa risker. Dessutom beräknar S-Banken internt det riskbaserade kapitalkravet (pelare 2) för att uppskatta alla väsentliga verksamhetsrelaterade risker och säkerställa en övergripande bedömning av riskprofilen.

Kreditrisken utgör 90 procent (2,4 miljarder euro) av S-Bankens totala risk (RWA = Risk Weighted Assets). Vid beräkningen av pelare 1-kapitalkravet används schablonmetoden. De största kapitalbindande posterna utgörs av exponeringar med säkerhet i fastighet samt fordringar på hushåll och företag. Inga nämnvärda förändringar i fördelningen av S-Bankens kreditstock mellan olika kreditprodukter inträffade under 2018. I enlighet med sin konservativa risktagning vilja följer S-Banken en låg kreditriskprofil, som backas upp av en aktiv riskhantering och uppföljning.

S-Banken har ingen handelsportfölj. Därför saknar S-Banken kapitalkrav för marknadsrisk enligt pelare 1. Eftersom S-Bankens marknadsriskerna uppstår i den finansiella balansen har de enligt regleringen och metoderna i enlighet med pelare 1 inkluderats i kreditrisken enligt pelare 1-schablonmetoden. Marknadsrisken mäts dessutom med hjälp av interna riskmodeller och som en del av kapitalplanens riskbaserade kapitalkrav (pelare 2).

Den operativa riskens andel är 10 procent av S-Bankens totala risk (RWA). Kapitalkravet enligt regleringen av operativ risk (pelare 1) beräknas enligt schablonmetoden. Förlusterna till följd av realiserade operativa risker under räkenskapsperioden var mycket små i relation till de egna tillgångar som reserverats för dem. Profilen för S-Bankens operativa risk påverkas avsevärt av eventuella funktionsstörningar i systemen samt missbruk och brister relaterade till externa tjänsteleverantörer.

S-Bankens kapitaltäckningsgrad var fortsatt stabil och översteg regleringskraven och den interna miniminivån på 15 procent. I slutet av räkenskapsperioden var S-Bankens kapitaltäckningsgrad 16,8 procent. För att stödja affärsverksamhetens tillväxt och skapa beredskap för förändringar i regleringen av kapitalkrav genomförde S-Banken en riktad aktieemission till de nuvarande ägarna. Emissionen

ökade S-Bankens kärnprimärkapital (CET1 = Common Equity Tier 1) med 40 miljoner euro i december 2018. S-Banken har också tillräckligt med kapital för att säkerställa verksamhetens kontinuitet i förhållanden som är förenliga med stresstesten.

Kapitalbufferten i relation till pelare 1-kapitalkravet (12,79 %) var 107,0 miljoner euro. S-Bankens bruttosoliditetsgrad på 6,0 procent var stark i förhållande till myndigheternas fastställda miniminivå på 3 procent. Dessutom var S-Bankens likviditetsposition utmärkt i slutet av redovisningsperioden. LCR-nyckeltalet (LCR = Liquidity Coverage Ratio) var 156 procent medan myndigheternas fastställda miniminivå var 100 procent.

KAPITALTÄCKNING OCH KAPITALBAS

Hantering av kapitaltäckningen behandlas också i noterna till bokslutet (Koncernens noter 2: Koncernens risker och hanteringen av dem). Här presenteras också S-Banken-koncernens risker och hanteringen av dem.

Finansinspektionen ställde 30.1.2018 ett prövningsbaserat pelare 2-krav (SREP = Supervisory Review and Evaluation Process) på S-banken baserat på ränterisken och kreditriskens koncentrationsrisk. Kapitalkonserveringsbufferten är totalt 2,25 procent och trädde i kraft 30.9.2018. Kapitalkonserveringsbufferten baserar sig på att dessa risker inte har beaktats i kapitalkravet enligt regleringen (pelare 1). Det prövningsberoende extra buffertkraven gäller tills vidare, dock högst till 30.9.2021. Kravet ska uppfyllas med kärnprimärkapital.

Tabell 3 visar fördelningen av det totala kapitalkravet enligt regleringen (pelare 1) inom S-Banken 31.12.2018.

Utöver de ovan beskrivna kapitalkraven fastställde Finansinspektionen 29.6.2018 en systemriskbuffert för kärnprimärkapital (CET1) för finansinstitut. För S-Banken Ab är den en procent. Kravet träder i kraft 1.7.2019 och justeras därefter årligen.

Tabell 4 visar sambandet mellan S-Bankens riskposition och kapitalbasens minimikapitalkrav. Tabellen är en sammanfattning av alla riskvägda exponeringsbelopp (RWA). Poster utanför balansräkningen rapporteras inom

respektive exponeringsklass. Tabellen visar minimikapitalkraven (8 procent) för respektive exponeringsbelopp. S-Bankens riskvägda exponeringsbelopp ökade med totalt 164,3 miljoner euro i synnerhet till följd av att utlåningen till privatkunder ökade i enlighet med strategin.

Tabell 3: S-Bankens kapitalkrav 31.12.2018

Kapital	Minimikapitalkrav		Kapitalkonserveringsbuffert		Kontracyklisk kapitalbuffert		Pelare 2 (SREP) krav på kapitaltillägg		Kapitalkrav totalt	
	%	MN€	%	MN€	%	MN€	%	MN€	%	MN€
CET1	4,5 %	121,3	2,5 %	67,4	0,04 %	1,1	2,25 %	60,7	9,29 %	250,5
AT1	1,5 %	40,4							1,50 %	40,4
T2	2,0 %	53,9							2,00 %	53,9
Totalt	8,0 %	215,7	2,5 %	67,4	0,04 %	1,1	2,25 %	60,7	12,79 %	344,8

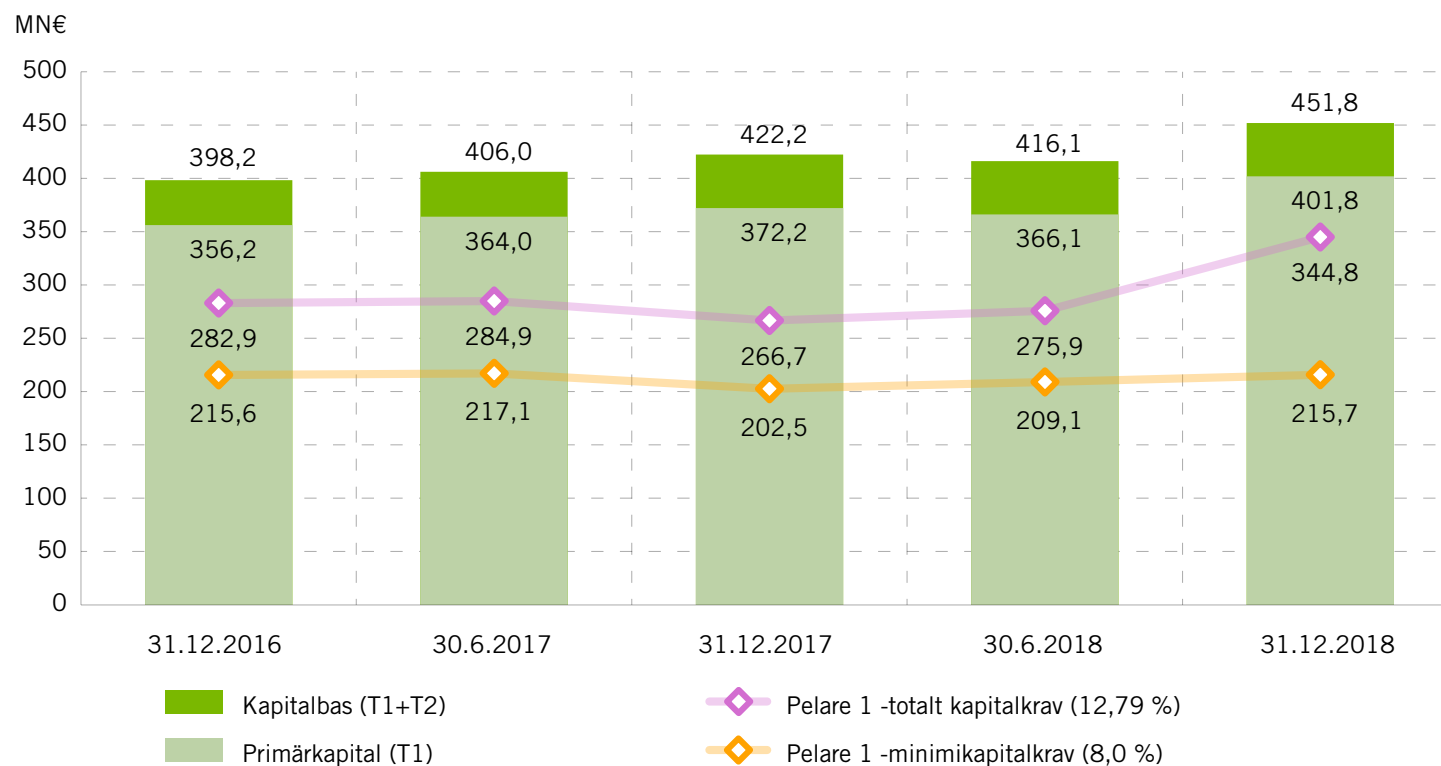
Tabell 4: Översikt av riskvägda exponeringsbelopp

MN€	31.12.2018		31.12.2017	
	Riskvägda exponeringsbelopp	Minimikapitalkrav	Riskvägda exponeringsbelopp	Minimikapitalkrav
1 Kreditrisk (med undantag för motpartsrisk), schablonmetoden	2 411,7	192,9	2 250,5	180,0
Stater och centralbanker	0,0	0,0	0,0	0,0
Regionala och lokala myndigheter	0,8	0,1	0,0	0,0
Offentliga organ	1,0	0,1	1,4	0,1
Institut	133,1	10,6	126,5	10,1
Företag	551,2	44,1	577,8	46,2
Hushållsexponeringar	646,2	51,7	577,3	46,2
Exponeringar med säkerhet i fastighet	974,1	77,9	876,1	70,1
Fallerade exponeringar	21,3	1,7	14,8	1,2
Säkerställda obligationer	46,5	3,7	36,1	2,9
Företag för kollektiva investeringar	24,7	2,0	30,7	2,5
Exponeringar mot eget kapital	0,5	0,0	0,3	0,0
Övriga exponeringar	12,4	1,0	9,6	0,8
6 Motpartsrisk	4,8	0,4	4,3	0,3
7 varav värdering till marknadspris	1,6	0,1	1,4	0,1
12 varav kreditvärdighetsjustering	3,1	0,3	2,9	0,2
19 Marknadsrisk	0,0	0,0	0,0	0,0
24 Operativ risk, standardindikatormetoden	273,1	21,8	276,9	22,2
27 Belopp som understiger avdragsgränsen (och på vilka en riskvikt på 250 procent tillämpas)	6,4	0,5	0,0	0,0
29 Totalt	2 696,0	215,7	2 531,7	202,5

Tabell 5: Huvudposter i kapitaltäckningsuppgifterna

KAPITALBAS, MNE	31.12.2018	31.12.2017		31.12.2018	31.12.2017
Kärnprimärkapital före avdrag	441,9	413,9	Total kapitalbas	451,8	422,2
Aktiekapital	82,9	82,9	Minimikrav på kapitalbas	215,7	202,5
Fond för inbetalt fritt eget kapital	283,8	243,8	Kapitaltäckningsgrad	16,8 %	16,7 %
Vinstmedel	78,2	75,6	Primärkapital	401,8	372,2
Balanserad vinst/förlust från tidigare räkenskapsperioder	71,5	63,3	Minimikapitalbas	215,7	202,5
Räkenskapsperiodens vinst/förlust	6,7	12,4	Primärkapitalets kapitaltäckningsgrad	14,9 %	14,7 %
Fond för verkligt värde	-3,0	11,6	Riskvägda poster totalt	2 696,0	2 531,7
Övriga fonder	0,0	0,0	varav kreditriskens andel	2 419,7	2 251,9
Avdrag från kärnprimärkapitalet	40,0	41,7	varav marknadsriskens andel	0,0	0,0
Immateriella tillgångar	38,3	38,7	varav den operativa riskens andel	273,1	276,9
Uppskjutna skattefordringar	0,0	1,7	varav andelen risk relaterad till kreditvärdighetsjusterade värden	3,1	2,9
Försiktighetsjusteringar	1,7	1,3	Kärnprimärkapital i relation till riskvägda poster (%)	14,9 %	14,7 %
Kärnprimärkapital (CET1)	401,8	372,2	Primärkapital i relation till riskvägda poster (%)	14,9 %	14,7 %
Primärkapitaltillskott före avdrag	0,0	0,0	Total kapitalbas i relation till riskvägda poster (%)	16,8 %	16,7 %
Avdrag från primärkapitaltillskott	0,0	0,0			
Primärkapitaltillskott (AT1)	0,0	0,0			
Primärkapital	401,8	372,2			
Supplementärkapital före avdrag	50,0	50,0	Tabell 5 visar huvudposterna i kapitaltäckningsuppgifterna. S-Bankens kapitaltäckningsgrad i slutet av räkenskapsperioden var 16,8 procent (16,7 %). Ikraftträdandet av standarden IFRS 9 och beräkningen av de förväntade kreditförlusterna minskade		
Debenturlån	50,0	50,0	kapitalet med 9,2 miljoner euro i den ingående balansen 2018. Det ofördelaktiga marknadsläget och de ökade kreditpremierna på räntemarknaden var den största orsaken till att fonden för verkligt värde minskade.		
Avdrag från supplementärkapital	0,0	0,0			
Supplementärkapital (T2)	50,0	50,0			
Total kapitalbas	451,8	422,2			

Figur 1: Ändringar av kapitalbasen och solvensställning, mn €

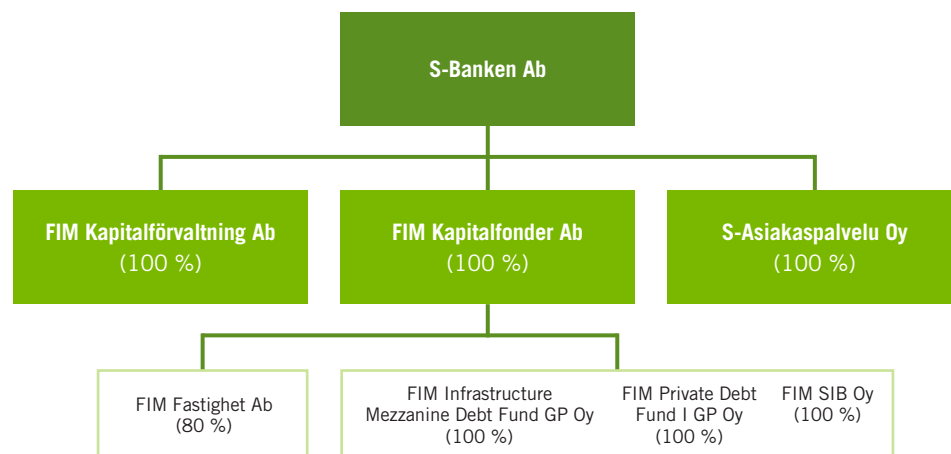

I figuren nedan visas en sammanfattning av pelare 1-minimikapitalkravet och totalkapitalkravet samt utvecklingen av kapitalbasen halvårsvis. Det prövningsbaserat pelare 2-kravet (SREP) ökade totalkapitalkravet under andra halvåret 2018.

I slutet av räkenskapsperioden var kapitalbufferten i relation till pelare 1-minimikapitalkravet 236,1 miljoner euro och till pelare 1-totalkapitalkravet 107,0 miljoner euro.

KONCERNSTRUKTUR OCH DOTTERBOLAGENS VERKSAMHET

Figur 2: S-Banken-koncernens struktur

FIM Kapitalförvaltning Ab

FIM Kapitalförvaltning Ab förvaltar S-Bankens, FIM:s och LokalTapiolas fonder och tillhandahåller portföljförvaltningstjänster för hela S-Banken-koncernen. S-Banken äger 100 procent av FIM Kapitalförvaltning Ab:s aktiestock. FIM Kapitalförvaltning Ab:s rörelseresultat för redovisningsperioden var -0,4 miljoner euro (0,5).

FIM Kapitalfonder Ab

FIM Kapitalfonder Ab, som förvaltar alternativa fonder, är ett förvaltningsbolag som tillhandahåller tjänster relaterade till portföljförvaltning av kapitalfonder för S-Banken-koncernen. Dessutom ansvarar FIM Kapitalfonder för portföljförvaltningen av FIM Kapitalförvaltning Ab:s fastighets- och skogsfonder. S-Banken Ab äger 100 procent av FIM Kapitalfonder Ab:s aktiestock. FIM Kapitalfonder Ab:s rörelseresultat för redovisningsperioden var -0,2 miljoner euro (-0,2).

FIM Fastighet Ab

FIM Fastighet Ab är ansvarig bolagsman i S-Banken-koncernens fastighetsfonder. FIM Fastighet Ab är ett dotterbolag som till 80 procent ägs av FIM Kapitalfonder Ab.

FIM Fastighet Ab:s rörelseresultat för redovisningsperioden var 1,2 miljoner euro (0,8).

FIM Infrastructure Mezzanine Debt Fund GP Oy, FIM Private Debt Fund I GP Oy (före detta FIM Infrastructure Equity Fund GP Oy), FIM SIB Oy

Bolagen är ansvariga bolagsmän i fonder som förvaltas av FIM Kapitalfonder Ab. Bolagen har ingen annan affärsverksamhet. FIM Kapitalfonder Ab äger dessa bolag till 100 procent.

S-Asiakaspalvelu Oy

S-Asiakaspalvelu Oy, S-Bankens helägda dotterbolag, tillhandahåller databehandlingstjänster och andra tjänster som hänför sig till ett kreditinstituts huvudsakliga verksamhet som ett tjänsteföretag enligt kreditinstitutslagen (610/2014).

S-Asiakaspalvelus omsättning under räkenskapsperioden var 5,7 miljoner euro (6,4), varav den koncerninterna andelen var 4,2 miljoner euro (4,7). Den övriga omsättningen utgjordes av telefontjänster till ägarkunderna, som sköttes för handelslagens räkning. Kostnaderna var främst personalrelaterade kostnader. S-Asiakaspalvelu Oy:s rörelseresultat var 0,2 miljoner euro (0,6).

FÖRVALTNING

BOLAGSSTÄMMA

Ordinarie bolagsstämma hölls 14.3.2018. Bolagsstämman fastställde bokslutet för 2017 och beviljade styrelsen och verkställande direktören ansvarsfrihet. Sju medlemmar och tre ersättare utsågs till styrelsen. Revisionsammanslutningen KPMG Oy Ab utsågs till revisor.

Extra bolagsstämma hölls 24.10.2018. Bolagsstämman fattade beslut om en riktad aktieemission till aktieägarna.

STYRELSE

Bolagsstämman fastställer antalet medlemmar i styrelsen och utser styrelsemedlemmar för ett år åt gången. Styrelsen väljer internt en ordförande och en vice ordförande. Styrelsen har en fastställd arbetsordning. Enligt denna svarar styrelsen för bankens strategiska utveckling samt för ledning och övervakning av bankens affärsverksamhet. Styrelsen beslutar även om bolagets centrala verksamhetsprinciper och allmänna värderingar, i enlighet med tillämpliga lagar och bestämmelser.

Vid S-Banken Ab:s ordinarie bolagsstämma valdes följande personer till medlemmar i bankens styrelse: Jari Annala, SOK:s ekonomi- och finansdirektör, Juha Ahola, SOK:s finansdirektör, Juha Mäkinen, verkställande

direktör för LähiTapiola Itä, Olli Vormisto, verkställande direktör för Osuuskauppa Hämeenmaa, och som nya medlemmar Veli-Matti Liimatainen, verkställande direktör för Handelslaget HOK-Elanto, och Jari Eklund, direktör för bolagsgruppen LokalTapiola. Till oberoende styrelsemedlem i förhållande till ägarna utsågs dessutom direktör Heli Arantola, som ansvarar för HKScan Oyj:s kategorier och koncept.

Jari Annala valdes till styrelseordförande och Jari Eklund till vice ordförande.

Till S-gruppens ersättare i S-Banken Ab:s styrelse valdes Hannu Krook, verkställande direktör för Osuuskauppa Varuboden-Osla Handelslag, och Harri Miettinen, verkställande direktör för Kymen Seudun Osuuskauppa. Erik Valros, verkställande direktör för LokalTapiola Nyland, valdes till LokalTapiola-gruppens ersättare i S-Banken Ab:s styrelse.

Matti Niemi, verkställande direktör för Handelslaget HOK-Elanto (från och med 31.12.2017), och Harri Lauslahti, innovationsdirektör för bolagsgruppen LokalTapiola, lämnade styrelsen.

Styrelsen sammanträdde 13 gånger (14) under räkenskapsperioden, och medlemmar-

nas närvaro var 96 procent (97). Arvodena till styrelsemedlemmarna uppgick till totalt 30 000 euro (30 000).

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

S-Bankens styrelse utnämner bankens verkställande direktör. Verkställande direktörens uppgift är att sköta bankens löpande förvaltning enligt styrelsens anvisningar och direktiv, tillämpliga lagar och bestämmelser samt bolagsordningen. Verkställande direktören är ordförande i koncernens ledningsgrupp som styrelsen utser. Ledningsgruppen är ett organ som bistår verkställande direktören i administrativa uppgifter. Om verkställande direktören är förhindrad att närvara sköter verkställande direktörens ställföreträdare dennes arbetsuppgifter.

S-Banken Ab:s verkställande direktör är Pekka Ylihurula och hans ställföreträdare är Aki Gynther, som är direktör för bankverksamheten.

PERSONAL

I slutet av året hade S-Banken-koncernen 685 anställda (656). S-Banken Ab hade 565 anställda (526), S-Asiakaspalvelu Oy 80 anställda (91) och FIM-bolagen 40 anställda (39). S-gruppens regionhandelslag och LokalTapiola-gruppens regionbolag fungerar som S-Bankens ombud.

LÖNE- OCH ERSÄTTNINGSPOLICY

S-Banken-koncernen följer belöningsprinciper som har fastställts av styrelsen. S-Bankens styrelse fattar beslut om en gällande helhet av tillämpliga ersättningsprinciper och övervakar och bedömer regelbundet belöningsystemens funktion och efterlevnaden av de fastställda verksamhetsprinciperna och policyerna.

Ersättnings- och nomineringsutskottet bistår S-Bankens styrelse och bereder enligt arbetsordningen varje år principer för resultatpremier som gäller bankens personal och som fastställs av bankens styrelse. Ersättnings- och nomineringsutskottets uppgift är att för sin del säkerställa att bankens löne- och ersättningspolicy överensstämmer med en god och effektiv riskhantering och att den inte uppmuntrar till överdriven risktagning. Ersättnings- och nomineringsutskottet består av minst två medlemmar och en ordförande vilka utses internt av bankens styrelse.

S-Banken-koncernens monetära belöningsmodell utgörs av grundlön och en eventuell rörlig ersättning. Syftet med modellerna med rörlig ersättning är att uppmuntra personalen att satsa på frågor som är särskilt viktiga med hänsyn till uppnåendet av de strategiska och operativa målen. S-Banken-koncernens system med rörliga ersättningar gäller högst ett

kalenderår åt gången, med undantag för det långsiktiga incitamentsprogrammet. Målen för modellerna med rörlig ersättning utgörs av hela bankens gemensamma mål, mål på enhetsnivå och/eller personliga mål och dessa kan variera enligt personalgrupp. Resultatpremierna betalas i pengar. År 2018 grundade S-Banken-koncernen en personalfond, till vilken personalen kan allokera rörliga ersättningar som intjänats 2018.

S-Banken-koncernen betalade ut sammanlagt 40,4 miljoner euro (37,4) i löner och arvoden till sina anställda under 2018. I S-Banken Ab uppgick lönerna till totalt 30,6 miljoner euro (27) och arvodena till totalt 3,3 miljoner euro (3,4). I S-Asiakaspalvelu uppgick lönerna till 2,7 miljoner euro (2,9) och arvodena till (0,2) miljoner euro. I FIM-bolagen uppgick lönerna till 3,1 miljoner euro (3,1) och arvodena till 0,5 miljoner euro (0,7). Dessutom betalade S-Banken-koncernen tilläggs pensioner för 0,2 miljoner euro.

Arvodena till S-Banken Ab:s styrelsemedlemmar uppgick till 30 000 euro (30 000). Arvodena till FIM Kapitalförvaltnings styrelsemedlemmar uppgick till 12 000 euro (9 000). Arvodena till FIM Fastighet Ab:s styrelsemedlemmar uppgick till 13 800 euro (11 000).

Till de personer i S-Banken Ab vars arbete inverkar väsentligt på kreditinstitutets riskprofil utbetalades år 2018 löner för 5,4 miljoner euro (4,9) och arvoden för 1 miljon euro

(0,7). Sammanlagt 61 personer (56) fick sådana löner och arvoden. FIM-bolagen uppgick motsvarande löner 2018 till 2,5 miljoner euro (2,1) och arvodena till 0,4 miljoner euro (0,5). Sammanlagt 28 personer (23) fick sådana löner och arvoden. I enlighet med S-Banken Ab:s belöningsprinciper skjuts rörliga ersättningar upp, om mottagarens arvoden under den ett år långa intjäningsperioden överstiger 50 000 euro. År 2018 betalades inga arvoden som förutsatte uppskjutning.

Ytterligare information om belöningspraxis finns på S-Bankens webbplats www.s-banken.fi.

VIKTIGA HÄNDELSE EFTER RÄKENSKAPSPERIODENS SLUT

S-Bankens förmögenhetsförvaltning stärkte sin position inom ansvarsfulla investeringar i januari 2019 när FIM Kapitalfonder Ab förvärvade Epiqus Oy. Epiqus Oy, som fokuserar på förvaltning av påverkansinvesteringar, blir FIM Kapitalfonder Ab:s dotterbolag, och dess anställda övergår till S-Bankens förmögenhetsförvaltning.

UTSIKTER FÖR 2019

Utsikterna för världsekonomin är måttliga för 2019 men präglas av risker. Den ekonomiska tillväxten avtar i många länder. Uppgången i räntenivån, de avtagande stimulansåtgärderna och den politiska osäkerheten dämpar den globala ekonomiska tillväxten i år. Riskerna relaterade till den ekonomiska utveck-

lingen har ökat. Vi förväntar oss att räntenivån förblir låg i euroområdet under innevarande år. Oron för den ekonomiska tillväxten och den politiska osäkerheten talar för fortsatta utmaningar i investeringsmiljön.

Vi bedömer att den ekonomiska tillväxten i Finland kommer att vara måttligare 2019. Hushållens konsumtion bidrar till tillväxten, men den avtagande byggverksamheten dämpar investeringarna. Den utplanande efterfrågan på de viktigaste exportmarknaderna dämpar i sin tur exporttillväxten. Inflationen ökar något och uppgången i sysselsättningen avtar. På bostadsmarknaden fortsätter aktiviteten sannolikt på den nuvarande nivån, och bostadspriserna stiger långsamt.

S-Banken-koncernen förväntar sig att lönsamheten kommer att förbättras avsevärt under 2019. Detta beror på de åtgärder som vidtogs under 2018 i syfte att öka intäkterna och förbättra verksamhetens effektivitet.

STYRELSENS FÖRSLAG TILL ÅTGÄRDER RELATERADE TILL RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT

Styrelsen föreslår att moderbolaget S-Banken Ab:s vinst på 7 123 020,41 euro under räkenskapsperioden upptas på tidigare räkenskapsperioders vinst/förlustkonto och att ingen utdelning betalas ut.

FORMLER FÖR UTRÄKNING AV NYCKELTAL

Nettointäkter:

Räntenetto + Nettoprovisionsintäkter + Övriga intäkter

Räntenetto:

Ränteintäkter - Räntekostnader

Nettoprovisionsintäkter:

Provisionsintäkter - Provisionskostnader

Övriga intäkter:

Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet + Nettointäkter från finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via fonden för verkligt värde + Nettoresultat för säkringsredovisningen + Övriga rörelseintäkter

Rörelsekostnader:

Administrationskostnader + Avskrivningar och nedskrivningar av koncerngoodwill och materiella och immateriella tillgångar + Övriga rörelsekostnader

Förhållande mellan kostnader och intäkter:

Administrationskostnader + Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar + Övriga rörelsekostnader (nedskrivningsförluster inte inkluderade)

Räntenetto + Intäkter från egetkapitalinstrument + Nettoprovisionsintäkter + Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet + Nettointäkter från finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via fonden för verkligt värde + Nettoresultat av säkringsredovisning + Nettointäkter från förvaltningsfastigheter + Övriga rörelseintäkter + Andel av intresseföretagens resultat (netto)

Avkastning på eget kapital (ROE), %

$$\frac{\text{Rörelsevinst/-förlust - Inkomstskatt}}{\text{Eget kapital och minoritetsandel + Ackumulerade bokslutsdispositioner efter avdrag för uppskjuten skatteskuld (medelvärde av ingående och utgående balans för året)}} \times 100$$

Avkastning på totalt kapital (ROA), %

$$\frac{\text{Rörelsevinst/-förlust - Inkomstskatt}}{\text{Genomsnittlig balansomslutning (medelvärde av ingående och utgående balans för året)}} \times 100$$

Soliditet, %

$$\frac{\text{Eget kapital och minoritetsandel + Ackumulerade bokslutsdispositioner efter avdrag för uppskjuten skatteskuld}^*}{\text{Balansomslutning}} \times 100$$

Kapitaltäckningsgrad, %

$$\frac{\text{Total kapitalbas}}{\text{Totalt minimikapitalkrav}} \times 8 \%$$

Primärkapitalets kapitaltäckningsgrad, %

$$\frac{\text{Totalt primärkapital}}{\text{Totalt minimikapitalkrav}} \times 8 \%$$

Minimisoliditet (Leverage ratio), %

$$\frac{\text{Totalt primärkapital}}{\text{Exponeringar i och utanför balansräkningen}} \times 100$$

* Endast vid beräkning av bolagsspecifika nyckeltal; bokslutsdispositioner och därtill hörande uppskjutna skatteskulder gäller inte koncernen.

RAPPORT OM SAMHÄLLSANSVAR

S-Banken är en finländsk bank som tillhandahåller bank- och förmögenhetsförvaltnings-tjänster för sina kunder. S-Banken grundades 2007, och dess verksamhet vilar på en uttalat kooperativ värdegrund, och därmed är företagsansvar en självfallen del av S-Ban-

kens kärnverksamhet. Dessutom erbjuder S-Banken kunderna en möjlighet att göra ansvarsfulla val.

Detta har även S-Bankens kunder noterat, eftersom finländarna år 2018 valde S-Ban-

ken till Finlands mest ansvarsfulla bank redan sjätte gången i rad i Nordens mest omfattande jämförelse av hållbar utveckling inom företag, Sustainable Brand Index¹.

De teman som definierats som viktiga inom

S-Bankens företagsansvar är arbete till förmån för kunderna och samhället samt medarbetarnas arbetshälsa. Dessa teman identifierades hösten 2017 genom bakgrundsanalyser, synpunkter av de viktigaste intressenterna och ledningens workshoppar.

S-BANKEN-KONCERNENS AFFÄRSMODELL

S-Banken Ab fokuserar på produkter och tjänster för privatkunder. Dessutom tillhandahåller S-Banken tjänster för företag.

S-Banken betjänar kunder under två varumärken. Varumärket S-Banken tillhandahåller tjänster för dagliga bankärenden, sparande och placering samt finansiering av inköp. Varumärket FIM tillhandahåller private banking-tjänster och tjänster för institutionella investerare. Verksamheten i koncernens dotterbolag beskrivs i avsnitt Koncernstruktur och dotterbolagens verksamhet.

S-Banken betjänar kunderna på kundtjänstställen på S-gruppens verksamhetsställen samt via telefon-tjänsten, webbanken, S-mobil och sociala medier. S-Bankirerna betjänar kunderna huvudsakligen i bolåneärenden på 13 orter. Dessutom tillhandahåller FIM:s privatbankirer tjänster på sex orter.

S-gruppens regionhandelslag fungerar som

S-Bankens ombud och tillhandahåller bank-tjänster för S-Banken.

S-Bankens tjänster riktar sig främst till handelslagens ägarkunder och deras hushåll, och de grundläggande banktjänsterna är avgiftsfria för dem. Banken strävar efter en måttlig prissättning av övriga tjänster, och alla tjänster är transparent prissatta. Monetära förmåner för ägarkunder, såsom Bonus och betalningssättsförmån, betalas på kundens konton i S-Banken.

Bankens intjäningsmodell bygger främst på inlåning från kunderna samt utlåning och investeringsverksamhet. Differensen mellan de erhållna ränteutbetalningarna och betalda räntekostnaderna utgör räntenettet, som är bankens största inkomstkälla. Ränteutbetalningarna härrör huvudsakligen från krediter och utlåning till kunderna. Räntekostnaderna beror på de räntor som ska betalas på insättningar

och de räntor som ska betalas på tillgångar från andra finansieringskällor.

Den näst största inkomstkällan utgörs av provisionsintäkterna, som härrör från bland annat tjänster för kreditgivning, betalningsförmedling, tjänster för kortanvändning och förmögenhetsförvaltning. Till provisionskostnader hör bland annat kostnader för förmögenhetsförvaltning och serviceavgifter som betalas till serviceleverantörer för kortanvändning. Nettovisionsintäkterna utgörs av skillnaden mellan provisionsintäkterna och -kostnaderna. Inom bankverksamhet beror nettovisionsintäkterna på användningen av banktjänster och dess omfattning. Inom förmögenhetsförvaltning är nettovisionsintäkterna beroende av mängden förvaltade tillgångar. Mängden tillgångar påverkas av förmögenhetsförvaltningens egna åtgärder och utvecklingen på värdepappersmarknaden. Eftersom fondernas förvaltningsprovisio-

ner är procentuella andelar av fondernas värde, återspeglas marknadsutvecklingen omedelbart i provisionerna.

Rörelsekostnaderna omfattar huvudsakligen personalkostnader, IT-kostnader och andra administrativa kostnader, inklusive ombudsarvoden som betalas till handelslagens.

Lönsam affärsverksamhet förutsätter att banken effektivt har balansräkningen, riskerna och kostnaderna under kontroll. Banken ska se till sin kapitaltäckning och likviditet under alla omständigheter.

Den verksamhet som S-Banken-koncernen bedriver är tillståndspliktig, noga reglerad och under myndighetstillsyn.

¹ I undersökningen Sustainable Brand Index intervjuades i januari–mars 2018 ca 40 000 personer i Norden, varav ca 9 600 i Finland. Undersökningens målgrupp utgörs av 16–70 år gamla personer.

TILL FÖRMÅN FÖR KUNDERNA

I enlighet med sin vision "Överlägsen smidighet och nytta" vill S-Banken vara en rättvis partner till sina kunder som enkelt och smidigt kan sköta sin ekonomi hos banken. Grunden för S-Bankens företagsansvar utgörs av avgiftsfria grundläggande banktjänster, dvs. konton, kort och bankkoder, som banken avgiftsfritt erbjuder alla ägarkunder och deras familjemedlemmar.

S-Banken vill erbjuda alla en möjlighet till en något mer förmögen framtid. S-Bankens mål är att göra sparande till ett nytt nationellt intresse och sänka tröskeln för att börja spara genom så lätt och förmånligt fondsparande som möjligt. Av de S-Banken-kunder som började spara under 2018 gjorde 13,4 procent det för första gången.

S-Bankens tjänster är lättillgängliga: utöver de digitala kanalerna och telefontjänsten kan kunderna också sköta sina bankärenden på bankens kundtjänstställen samtidigt som de är ute och handlar. Dessutom går det att göra kontantuttag och -insättningar på nästan

1 000 av S-gruppens verksamhetsställen runt om i Finland. Bankens mål är en sömlös kundservice mellan olika kanaler.

Kundernas förtroende och nöjdhet är en av de viktigaste framgångsindikatorerna för S-Banken. S-Banken följer upp kundnöjdheten på två plan. Kvaliteten på kundservicen mäts hela tiden i de olika kanalerna i samband med de enskilda servicekontakterna. Två gånger om året genomför banken dessutom en mer omfattande utredning av hur nöjda kunderna är med kundrelationen överlag. År 2018 gav de kunder som använder S-Bankens tjänster aktivt det allmänna betyget 8,3 till S-Banken².

Lättanvända tjänster bygger på många faktorer. Centrala faktorer är bland annat förståelig och öppen kommunikation, tydlig prisättning samt produkter och tjänster som är lätta att använda. S-Bankens kunder ansåg att det i genomsnitt är mycket enkelt att anlita bankens tjänster via de olika kanalerna.

²Källa: S-Bankens kundnöjdhetsundersökning 2018. Fråga: Vilket allmänt betyg ger du S-Banken? Skala 1–10, 1 = Mycket svagt och 10 = Utmärkt (undersökningen genomfördes av Kantar TNS)

Tabell 6: Enkelt att sköta sina bankärenden på S-Banken

	2018	2017
Telefontjänst ³	4,1	4,1
Kundtjänstställen ³	4,6	4,6
Webbanken ³	4,5	4,4
S-mobil ⁴	4,6	4,6

skala 1–5, 1 = Mycket svårt och 5 = Mycket enkelt

³Siffrorna anger medeltalet för de olika kanalerna 2018, fråga: Hur lätt var det för dig att sköta dina ärenden? Källa: undersökning av S-Bankens bemötande av kunder, januari–december 2018 (genomförd av Bisnode).

⁴Enkelhet mättes i bankkavsnittet i S-mobil. Siffran är ett medeltal av de vägda medeltalen per månad. Som källa har använts en enkät i S-mobil, januari–december 2018.

ARBETSHÄLSA FÖR MEDARBETARNA

S-Banken strävar efter att kunderna ska uppleva att de alltid får lite mer än vad de förväntat sig. S-Banken vill också utmana branschens invanda rutiner. För att uppnå detta mål behöver banken kunniga och engagerade medarbetare. Därför är arbetshälsa, kompetens och gott ledarskap viktiga fokusområden för S-Banken.

ANTAL ANSTÄLLDA

Vid utgången av 2018 var S-Banken-koncernens aktiva personalstyrka 685 personer (656).

S-Bankens medarbetare är i regel anställda tillsvidare och på heltid. I vissa arbetsuppgifter inom kundtjänsten och backoffice är det dock ändamålsenligt med deltidsanställningar. I vissa fall kan det vara medarbetaren själv som hellre vill arbeta på deltid och få flexibilitet för att till exempel kunna samordna arbete och studier. Utöver deltidarbete erbjuder S-Banken också studerande möjlighet till praktik. Tillsvidareanställningar används bland annat vid olika arrangemang för vikariat och tillfälliga resursbehov. S-Banken har också medarbetare med läroavtal. Under den två år långa läroavtalsutbildningen arbetar personerna inom kundservice och avlägger samtidigt merkonomexamen.

På S-Banken är det lätt att förena arbete och privatliv. Under året var 65 personer familjelediga (exkl. partiell vårdledighet), och av dem var 50 kvinnor och 15 män. Vid årets slut var 28 personer studielediga.

År 2018 började 152 nya medarbetare på S-Banken. Sammanlagt 133 personer avslutade sin anställning, inklusive 6 personer som gick i pension. Inga medarbetare avgick med sjukpension. Hösten 2018 fördes samarbetsförhandlingar inom S-Banken, vilket resulterade i att personalen minskade med 9 anställda.

66 procent av S-Bankens personalstyrka är 25–44-åringar.

ARBETSTILLFREDSSTÄLLELSE OCH GOTT LEDARSKAP

S-Banken erbjuder medarbetarna mångsidiga arbetsuppgifter och möjligheter att påverka de egna arbetsuppgifterna. Medarbetarna har en hel del ansvar när det gäller utvecklingen av verksamheten och tjänsterna för över tre miljoner kunder hos S-Banken.

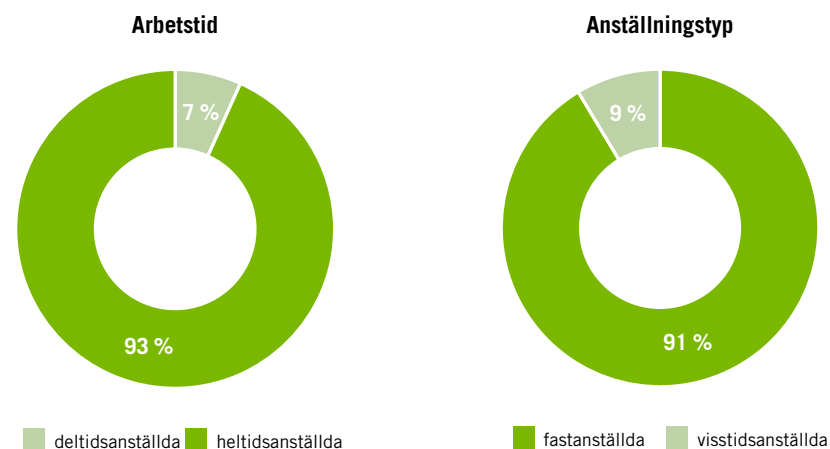
S-Banken följer upp arbetstillfredsställelsen och arbetshälsan genom en årlig personalenkät. År 2018 var indextalet för arbetstillfredsställelse 73,1 (på skalan 0–100). Resultatet ökade med 2,3 procentenheter jämfört med föregående år och översteg helt klart det finländska medeltalet för sakkunniga. Även svarsprocenten var utmärkt 2018, 89,7 procent.

Resultatutvecklingen var positiv på alla områden och speciellt i frågor relaterade till hela bolaget. En av S-Bankens största starka sidor

Tabell 7: Könsfördelning inom personalen

	Män	Kvinnor	Totalt
Tillsvidareanställda på heltid	247	340	587
Tillsvidareanställda på deltid	6	33	39
Visstidsanställda på heltid	14	38	52
Visstidsanställda på deltid	5	2	7
Totalt	272	413	685

Figur 3: Anställningstyper och arbetstid

är den närmaste arbetsgemenskapen. Personalen var särskilt nöjd med kommunikationen på teamnivå och inklusionen samt chefsarbetet.

S-Banken har identifierat gott ledarskap som en av de centrala faktorerna för medarbetarnas motivation och engagemang. Banken satsar på att utveckla och stödja chefsarbetet bland annat genom aktiv kommunikation till cheferna, olika slags utbildnings- och diskussionsmöten samt chefsammanskomster.

S-Banken satsar på ett gott samarbete och en öppen dialog mellan ledningen och medarbetarna.

KOMPETENSUTVECKLING

För att kunna verkställa sin strategi behöver S-Banken rätt slags kompetens och denna kompetens ska utvecklas efter de konstanta förändringarna i kraven och omvärlden.

De individuella kompetenserna utvärderas årligen i utvecklingssamtal där chefen och medarbetaren tillsammans gör en bedömning av medarbetarens kunskaper och färdigheter och kommer överens om eventuella kompetenshöjande åtgärder. Utöver de individuella samtalen har S-Banken också kompetenssamtal för teamen, där hela teamet får möjlighet att diskutera vilken kompetens som finns eller behövs i teamet.

Omvärldsförändringar och den digitala omvandlingen gör det nödvändigt för alla att lära sig nytt i sina arbetsuppgifter, ofta genom

inläring i arbetet. Utöver de individuella kompetensinsatserna bidrar också den interna arbetsrotationen till informationsförmedlingen och samarbetet mellan enheterna.

Olika former av utbildning och coaching används också som kompetenshöjande åtgärder.

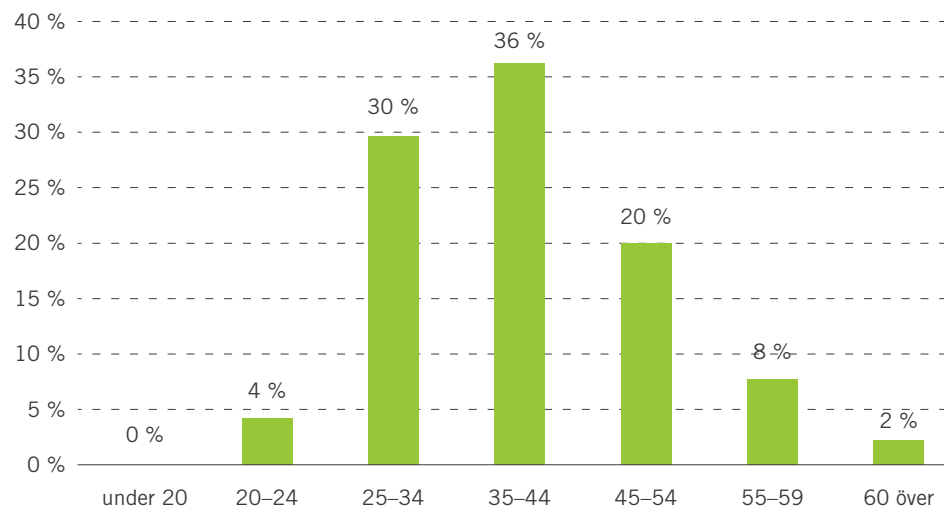
BELÖNINGSSYSTEM

S-Bankens belöningssystem stöder bankens vision, strategiska mål och värderingar. Konkurrenskraftiga, uppmuntrande och rättvisa belöningar bidrar till att öka medarbetarnas engagemang i resultatgivande verksamhet och företaget på lång sikt. Belöningspolicyn fastställs årligen.

S-Bankens belöningsmodell utgörs av grundlön och en rörlig ersättning. Syftet med modellerna med rörlig ersättning är att de utgör ett komplement till grundlönen och bidrar till uppnåendet av de strategiska och operativa målen. Banken har olika belöningsmodeller för olika personalgrupper. Modellerna fastställs årligen och de utgår från affärsverksamheternas resultat och den individuella prestationen. År 2018 grundade S-Banken en personalfond utifrån personalens initiativ. S-Banken erbjuder sin personal även omfattande personalförmåner.

Varje uppgift på S-Banken har en kravprofil enligt vilken det är möjligt att fastställa rättvis och sporrande avlöning. Skillnaderna i avlöningen mellan kvinnor och män granskas årligen. Vid granskningen 2018 uppdagades inga skillnader i avlöningen på grund av kön.

Figur 4: Åldersfördelning inom personalen

66 procent av S-Bankens personalstyrka är 25-44-åringar.

TILL FÖRMÅN FÖR SAMHÄLLET

S-Banken tillhandahåller förmåner och tjänster – och därigenom välfärd – för S-gruppens ägarkunder.

VERKSAMHET ENLIGT ETISKA PRINCIPER OCH REGLERING

Utöver lagar och förordningar har S-Banken förbundit sig att iaktta etiska principer som är förenliga med bankens värderingar och vars hörnstenar är öppenhet, rättvisa och transparens. De etiska principerna beaktar också Finans Finland rf:s principer för god banksed – bland annat när det gäller banksekretess och integritetsskydd för kunderna.

Man går igenom de etiska principerna med varje ny medarbetare, och varje medarbetare förbinder sig att iaktta principerna innan anställningen börjar. Dessutom ordnas utbildning för hela personalen i de etiska principerna. I slutet av 2018 hade 86,7 procent av den aktiva personalen deltagit i utbildning i de etiska principerna.

Intresset hos medarbetare eller deras nära krets får inte påverka beslutsfattandet. Medarbetare som uppdagar en intressekonflikt är skyldiga att underrätta sin chef eller Compliance om det. S-Bankens Compliance-funktion övervakar efterlevnaden av de interna direktiven, de etiska principerna och föreskrifterna i enlighet med årsplanen som godkänts av styrelsen. Dessutom utövar affärs- och stödfunktionerna intern kontroll av regelefterlevnaden. Förseelser

mot de etiska principerna eller i anknytning till intressekonflikter kan rapporteras konfidentiellt via en anmälningsskanal. S-Banken strävar i all verksamhet efter att identifiera och förebygga intressekonflikter.

S-Banken har förbundit sig att respektera de globala mänskliga rättigheterna. Banken förväntar sig detsamma av sina samarbetsparter.

S-Banken kartlägger regelbundet de risker som anknyter till verksamheten. S-Bankens centrala risker beskrivs i verksamhetsberättelsen (2.4.3 S-Banken-koncernens riskposition). Dessutom beskrivs risker och hanteringen av dem i detalj i noterna till bokslutet (Koncernens noter 2: Koncernens risker och hanteringen av dem).

Förhinderande av penningtvätt och finansiering av terrorism

Processer för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism hör till S-Bankens dagliga verksamhet. De säkerställer att bankens tjänster och system varken direkt eller indirekt används i lagstridiga syften. Bekämpning av penningtvätt förutsätter att S-Banken känner sina kunder. För att förhindra finansiering av terrorism jämför S-Banken sina kundregister och kundernas kontotransaktioner konstant med myndigheternas sanktionslistor. Fortlöpande uppföljning utförs också för att identifiera tvivelaktiga transaktioner som avses i regleringen av penningtvätt.

Banken ordnar regelbundet utbildning för personalen i förhinderande av penningtvätt och finansiering av terrorism. Syftet med utbildningarna är att upprätthålla kompetensen när det gäller identifiering av risk för penningtvätt och iaktta regelverken samt säkerställa verksamhetens tillförlitlighet.

Insider- och handelsanvisning

S-Bankens insider- och handelsanvisning innehåller föreskrifter för hela personalen och den högsta ledningen om hantering av insiderinformation, upprätthållande av insiderregister och om handelsregler. Syftet med anvisningen är att säkerställa korrekt hantering av insiderinformation. Transaktioner av personer som finns i insiderregistret och har en relevant ställning följs upp regelbundet, och resultaten rapporteras till bankens högsta ledning.

Kreditgivning till närmaste kretsen

S-Bankens policy för kreditgivning till den närmaste kretsen anger de villkor och förfaranden som gäller krediter och annan finansiering som beviljas närstående. S-Banken kontrollerar regelbundet villkoren och förfarandena för krediter och annan finansiering som beviljas närstående för att säkerställa att verksamheten är förenlig med regelverken och etisk.

Tillförlitlighetsutredning

Varje ny anställd tillförlitlighet undersöks genom en utredning av eventuella bindningar

som kan leda till intressekonflikter. Tillförlitligheten hos koncernbolagens styrelseledamöter, ledning och nyckelpersoner undersöks regelbundet.

MILJÖ

S-Banken har inget omfattande eget kontorsnätverk, utan banken verkar som hyresgäst främst i S-gruppens regionala andelslags lokaler. Dessutom finns bankens huvudkontor i anslutning till SOK:s huvudkontor, vilket innebär att de direkta konsekvenserna av S-Bankens kontorsnät uppstår i anslutning till el- och värmeenergiförbrukningen på S-gruppens verksamhetsställen. Målet för S-gruppen är att minska sina utsläpp framför allt genom att minska energiförbrukningen och öka användningen av förnybar energi.

S-Banken strävar efter att främja pappersfri skötsel av ärenden, såsom e-fakturor och e-kontoutdrag. Sedan S-Banken grundades har kontoutdragen skickats elektroniskt till kundernas webbank, och knappt en procent av kunderna får dessutom kontoutdrag på papper. I slutet av 2018 var 50,1 procent av S-Bankens fakturor till kunderna e-fakturor eller NetPosti-fakturor.

År 2018 genomförde S-Banken ett pilotprojekt för elektronisk underskrift av avtal på kundtjänstställen och arkivering av egna avtalskopior i webbanken. Denna praxis som främjar pappersfrihet införs 2019. Målet är

att minska mängden postade kundbrev genom att öka kundkommunikationen via de elektroniska kanalerna.

ANSVARSFULLA INVESTERINGAR

S-Banken vill vara en föregångare inom ansvarsfulla investeringar. Banken tror starkt på att kunderna kan få bättre resultat genom ett systematiskt beaktande av ansvarsfrågor i investeringsverksamhet. S-Bankens dotterbolag FIM Kapitalförvaltning Ab förvaltar S-Bankens, FIM:s och LokalTapiolas fonder och levererar fond- och förmögenhetsförvaltningstjänsterna för hela S-Banken-koncernen.

FIM undertecknade FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (UNPRI) redan 2009. UNPRI fastställer på en allmän nivå hur ansvarsfulla investeringar kan göras i anslutning till den normala investeringsverksamheten. FIM:s egna principer för ansvarsfulla investeringar uppdaterades 2018. Utöver i UNPRI deltog FIM 2018 i ett internationellt investerarinitiativ för rapportering av miljökonsekvenser i CDP samt i den inhemska föreningen Finsif som främjar ansvarsfulla investeringar.

FIMs strategier för ansvarsfulla investeringar går ut på uppföljning av internationella normer, beaktande av ESG-synpunkter (miljö, samhälle och god förvaltningssed) i investeringsbeslut, påverkansinvestering, uteslutning och påverkan.

Genom uppföljningen av internationella normer strävar man efter att se till att investeringsobjekten iakttar internationella initiativ och rekommendationer relaterade till ansvar och affärssed, såsom FN:s Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag. FN:s Global Compact omfattar principer relaterade till mänskliga rättigheter, arbetskraft och korruption. Principerna för de mänskliga rättigheterna omfattar bland annat bekämpning av tvångs- och barnarbete. Iakttagandet av internationella normer i investeringsobjekten följs upp med hjälp av utomstående analyser och klassificeringar.

Beaktandet av ESG-synpunkter i investeringsverksamheten innebär till exempel bedömning av hur klimatförändringen eller en annan väsentlig ESG-fråga påverkar de företag som granskas. I samband med uppdateringen av principerna för ansvarsfulla investeringar 2018 lyfte man fram TCFD-referensramen (Task Force on Climate-related Financial Disclosure) som ett exempel på hur risker och möjligheter som klimatförändringen medför kommer att bedömas framöver när investeringsbeslut fattas.

Påverkansinvesteringar är en strategi för ansvarsfulla investeringar. FIM är en pionjär inom påverkansinvestering i Finland. I påverkansinvestering kanaliseras kapital till investeringsobjekt som strävar efter positiva och omfattande samhällseliga eller miljömässiga resultat vid sidan av ekonomisk avkastning.

FIM är projektförvaltare, dvs. bär det övergripande ansvaret för projektet Barn-SIB som startade 2018 och som siktar på att förebygga marginalisering bland barn och unga. Barn-SIB finansieras med ett investeringsinstrument i form av en kapitalfond som förvaltas av FIM. De medel som samlas i kapitalfonden Lapset ja nuoret i Ky investeras i projekt dvs. interventioner, som strävar efter att minska de barnskyddskostnader och inkomstbortfall som marginalisering orsakar den offentliga sektorn. Fondens avkastning baserar sig på de resultatavvoden som kunderna (kommunerna) betalar och som i sin tur baserar sig på att de ovan nämnda kostnaderna och inkomstbortfallen minskar.

Påverkan är en viktig strategi för ansvarsfulla investerare. FIM Fonder förnyade sin ägarpolicy 2018. Ägarpolicyen beskriver varför och hur ägarpåverkan används. Exempel på ägarpåverkan är att använda sin rösträtt på bolagsstämmor, direkt påverka bolag och delta i kollektiv påverkan tillsammans med andra investerare. S-Bankens förmögenhetsförvaltning anslöt sig 2018 till det internationella påverkansprojektet Climate Action 100+, i vilket en hel del internationella investerare deltar. Påverkansobjektet för det femåriga projektet är över 150 företag som har en viktig position i uppnåendet av målet enligt klimatavtalet i Paris.

FIM utesluter företag i vissa segment i sina direkta investeringar. Fonderna investerar inte direkt i företag som tillverkar vapen som för-

bjudits genom internationella konventioner. Kategorin omfattar kärnvapen, biologiska och kemiska vapen samt klusterprojektiler och personminor. Fonderna investerar inte heller i tillverkare av tobak eller cannabis avsett för rekreativ bruk. FIM utnyttjar utomstående analyser vid fastställande av bolag som hör till de ovan nämnda kategorierna. På basis av egna analyser har man dessutom uteslutit sådana gruv- och elbolag, vars verksamhet kraftigt baserar sig på kol. Företag som bryter mot internationella normer kan också uteslutas ur FIM:s investeringsobjekt.

FIM rapporterar fondernas koldioxidavtryck i anslutning till rapporteringen om ansvarsfulla investeringar. Avsikten är att öka fondernas transparens och jämförbarhet när det gäller koldioxidutsläpp. Koldioxidavtrycket rapporteras för de fonder som investerar direkt i aktier och företagsobligationer och där utsläppsuppgifterna har rapporterats eller estimerats av en utomstående part för över 50 procent av fondens investeringar.

Åren 2017–2018 lanserade FIM två nya produkter, där principerna för ansvarsfulla investeringar är ännu strängare än FIMs allmänna principer för ansvarsfulla investeringar: Aktiefonden FIM Emerging Markets ESG och FIM IG Green ESG, Finlands första räntefond som främst investerar i gröna obligationer. I slutet av 2018 uppgick kapitalet i dessa fonder som hör till FIM:s fondfamilj Ansvar Plus till sammanlagt 216,5 miljoner euro.

BOKSLUT 2018

KONCERNBOKSLUT 28

Koncernens resultaträkning	28
Koncernens balansräkning.....	29
Koncernens finansieringsanalys.....	32
Noter till koncernens bokslut	33
Koncernens noter 1: Principer för upprättande av koncernens bokslut.....	33
Koncernens noter 2: Koncernens risker och hanteringen av dem	48
Noter till koncernens resultaträkning	
Koncernens noter 3: Räntenetto.....	73
Koncernens noter 4: Intäkter från eget kapitalinstrument	73
Koncernens noter 5: Provisionsintäkter och -kostnader	73
Koncernens noter 6: Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet .	74
Koncernens noter 7: Nettoresultat av säkringsredovisning	74
Koncernens noter 8: Övriga rörelseintäkter..	74
Koncernens noter 9: Övriga rörelsekostnader.....	75
Koncernens noter 10: Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	75
Koncernens noter 11: Finansiella tillgångar redovisade i upplupet anskaffningsvärde, garantier och övriga åtaganden utanför balansräkningen samt förväntade kreditförluster av övriga finansiella tillgångar och nedskrivningar.....	76
Noter till koncernens balansräkning	
Koncernens noter 12: Grupper av finansiella tillgångar och skulder	77
Koncernens noter 13: Fordringar på kreditinstitut	79
Koncernens noter 14: Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	79
Koncernens noter 15: Skuldebrev.....	80

Koncernens noter 16: Aktier och andelar	82
Koncernens noter 17: Derivatinstrument	83
Koncernens noter 18: Uppgifter om säkringsredovisning	84
Koncernens noter 19: Immateriella tillgångar	85
Koncernens noter 20: Materiella tillgångar ..	86
Koncernens noter 21: Övriga tillgångar	87
Koncernens noter 22: Resultatregleringar och förskottsbetalningar	87
Koncernens noter 23: Uppskjutna skattefordringar och -skulder.....	87
Koncernens noter 24: Övriga skulder	87
Koncernens noter 25: Resultatregleringar och erhållna förskott	87
Koncernens noter 26: Efterställda skulder ..	88
Koncernens noter 27: Poster i eget kapital ..	91
Övriga noter till koncernens bokslut	
Koncernens noter 28: Finansiella tillgångars och skuldernas verkliga och bokförda värden samt hierarki för verkligt värde.....	92
Koncernens noter 29: Specifikation av balansposter i inhemsk och utländsk valuta och i poster gentemot företag inom samma koncern	94
Koncernens noter 30: Maturitetsfördelning för finansiella tillgångar och skulder	96
Koncernens noter 31: Ställda säkerheter.....	97
Koncernens noter 32: Finansiell leasing och andra hyresåtaganden.....	97
Koncernens noter 33: Åtaganden utanför balansräkningen	97
Koncernens noter 34: Förmedlingsfordringar och -skulder	97
Koncernens noter 35: Information om notarieverksamheten och det totala beloppet av förvaltade kundtillgångar	97
Koncernens noter 36: Personal och ledning	98
Koncernens noter 37: Nära krets.....	98
Koncernens noter 38: Dotter- och intresseföretag	99

S-BANKEN AB:S BOKSLUT 100

S-Banken Ab – resultaträkning.....	100
S-Banken Ab – balansräkning	101
S-Banken Ab – finansieringsanalys.....	104
S-Banken Ab – noter till bokslutet.....	105
Not 1: Principer för upprättande av bokslut	105
S-Banken Ab – noter till resultaträkningen	
Not 2: Räntenetto.....	106
Not 3: Intäkter från eget kapitalinstrument	106
Not 4: Provisionsintäkter och -kostnader...	106
Not 5: Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet	107
Not 6: Nettoresultat av säkringsredovisning	107
Not 7: Övriga rörelseintäkter	107
Not 8: Övriga rörelsekostnader.....	108
Not 9: Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	108
Not 10: Finansiella tillgångar redovisade i upplupet anskaffningsvärde, garantier och övriga åtaganden utanför balansräkningen samt förväntade kreditförluster av övriga finansiella tillgångar och nedskrivningar	109
Noter till balansräkningen	
Not 11: Grupper av finansiella tillgångar och skulder	110
Not 12: Fordringar på kreditinstitut	112
Not 13: Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	112
Not 14: Skuldebrev.....	113
Not 15: Aktier och andelar	115
Not 16: Derivatinstrument.....	116
Not 17: Uppgifter om säkringsredovisning.	117
Not 18: Immateriella tillgångar	118
Not 19: Materiella tillgångar	119
Not 20: Övriga tillgångar	120

Not 21: Resultatregleringar och förskotts- betalningar.....	120
Not 22: Uppskjutna skattefordringar och -skulder	120
Not 23: Övriga skulder	120
Not 24: Resultatregleringar och erhållna förskott.....	120
Not 25: Efterställda skulder	
Not 26: Poster i eget kapital.....	124
Not 27: Aktiekapital.....	125
Övriga noter	
Not 28: Finansiella tillgångars och skuldernas verkliga och bokförda värden samt hierarki för verkligt värde.....	126
Not 29: Specifikation av balansposter i inhemsk och utländsk valuta och i poster gentemot företag inom samma koncern	128
Not 30: Maturitetsfördelning för finansiella tillgångar och skulder	130
Not 31: Ställda säkerheter	131
Not 32: Finansiell leasing och andra hyresåtaganden	131
Not 33: Åtaganden utanför balansräkningen	131
Not 34: Förmedlingsfordringar och -skulder	131
Not 35: Information om notarieverksamheten och det totala beloppet av förvaltade kundtillgångar	131
Not 36: Personal och ledning	132
Not 37: Nära krets.....	132
Not 38: Innehav i andra företag	132
Not 39: De största aktieägarna och aktieinnehavets fördelning	133

KONCERNBOKSLUT

KONCERNENS RESULTATRÄKNING

(1 000€)	Bilaga	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017	(1 000€)	Bilaga	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
Ränteintäkter	3	81 106	81 175	Avskrivningar och nedskrivningar av koncerngoodwill		-3 472	-4 336
Räntekostnader	3	-7 142	-7 910	Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	10	-9 265	-8 183
RÄNTENETTO		73 964	73 265	Övriga rörelsekostnader	9	-5 862	-5 982
Intäkter från egetkapitalinstrument	4	0	58	Förväntade kreditförluster av finansiella tillgångar redovisade bland upplupet anskaffningsvärde	11	-8 752	-
Provisionsintäkter	5	103 790	100 612	Förväntade kreditförluster av övriga finansiella tillgångar och nedskrivningar	11	-197	-
Provisionskostnader	5	-42 754	-41 413	Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden *	11	-	-6 563
Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet	6	2 162	-395	Andel av intresseföretagens resultat		-16	1
Nettointäkter från värdepappershandel		2 370	-561	RÖRELSEVINST (-FÖRLUST)		11 601	16 020
Nettointäkter från valutaverksamhet		-207	166	Inkomstskatt		-4 720	-3 541
Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas		2 088	6 809	Vinst (förlust) av ordinarie verksamhet efter skatt		6 881	12 479
Nettoresultat av säkringsredovisning	7	-371	-367	Minoritetsandel av räkenskapsperiodens vinst eller förlust		-199	-127
Övriga rörelseintäkter	8	14 813	15 728	RÄKENSKAPSPERIODENS VINST (FÖRLUST)		6 682	12 352
Förvaltningskostnader		-114 529	-113 214				
Personalkostnader		-49 541	-46 155				
Löner och arvoden		-40 120	-37 410				
Lönebikostnader		-9 422	-8 745				
Pensionskostnader		-7 804	-7 196				
Övriga lönebikostnader		-1 618	-1 549				
Övriga administrationskostnader		-64 988	-67 058				

*Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden 2018 har redovisats enligt standarden IFRS 9.

KONCERNENS BALANSRÄKNING

AKTIVA (1 000 €)	Bilaga	31.12.2018	31.12.2017
Kontanta medel	12, 28, 29, 30	468 436	493 015
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	12, 29, 30	1 002 523	860 478
Övriga		1 002 523	860 478
Fordringar på kreditinstitut	12, 13, 28, 29, 30	27 838	25 737
På anfordran betalbara		15 601	14 823
Övriga		12 237	10 914
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	12, 14, 28, 29, 30	4 187 001	3 724 854
På anfordran betalbara		3 952	2 977
Övriga		4 183 049	3 721 877
Skuldebrev	12, 15, 28, 29, 30	665 438	464 280
Övriga		665 438	464 280
Aktier och andelar	12, 16, 28, 29	25 209	30 965
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	16, 28, 29	9	5
Derivatinstrument	12, 17, 18, 28, 29, 30	649	999
Immateriella tillgångar	19, 29	38 337	38 696
Goodwill		74	892
Koncerngoodwill		5 460	8 931
Immateriella rättigheter		741	0
Övriga utgifter med lång verkningstid		32 063	28 873
Materiella tillgångar	20, 29	138	232
Övriga materiella tillgångar		138	232
Övriga tillgångar	21, 29	7 102	4 605
Resultatregleringar och förskottsbetalningar	22, 29	23 658	25 071
Uppskjutna skattefordringar	23, 29	2 550	1 674
AKTIVA SAMMANLAGT		6 448 888	5 670 612

PASSIVA (1 000 €)	Bilaga	31.12.2018	31.12.2017
FRÄMMANDE KAPITAL			
Skulder till kreditinstitut	12, 28, 29, 30	302	10 109
Kreditinstitut		302	10 109
På anfordran betalbara		302	109
Övriga		0	10 000
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	12, 28, 29, 30	5 883 806	5 047 522
Inlåning		5 832 669	5 005 766
På anfordran betalbara		5 827 466	4 999 990
Övriga		5 203	5 775
Övriga skulder		51 137	41 757
På anfordran betalbara		49 190	39 747
Övriga		1 947	2 010
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	12, 28, 29, 30	13 103	6 260
Övriga skulder	24, 29	31 706	112 110
Övriga skulder		31 706	112 110
Resultatregleringar och erhållna förskott	25, 29	19 410	19 781
Efterställda skulder	12, 26, 28, 29, 30	50 000	50 000
Övriga		50 000	50 000
Uppskjutna skatteskulder	23, 29	8 448	10 763
FRÄMMANDE KAPITAL TOTALT		6 006 774	5 256 546

PASSIVA (1 000 €)	Bilaga	31.12.2018	31.12.2017
EGET KAPITAL OCH MINORITETSANDEL			
Aktiekapital	27	82 880	82 880
Övriga bundna fonder	27	-2 981	11 590
Fond för verkligt värde			
Värdering till verkligt värde		-2 981	11 590
Fria fonder	27	283 809	243 813
Fond för inbetalt fritt eget kapital		283 809	243 813
Balanserad vinst (förlust) från tidigare räkenskapsperioder	27	71 484	63 262
Räkenskapsperiodens vinst (förlust)	27	6 682	12 352
Minoritetsandel av kapitalet	27	240	169
EGET KAPITAL OCH MINORITETSANDEL TOTALT		442 114	414 066
PASSIVA SAMMANLAGT		6 448 888	5 670 612
ÅTAGANDEN UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN (1 000 €)	33		
Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part		23 768	24 881
Garantier och panter		23 768	24 881
Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kund		176 803	145 661
Övriga		176 803	145 661

I bokslutet 2017 redovisades både oåterkalleliga och återkalleliga åtaganden som åtaganden utanför balansräkningen. Jämförelseuppgifterna har ändrats så att de motsvarar den nya tolkningen, enligt vilken oåterkalleliga åtaganden redovisas som åtaganden utanför balansräkningen i balansräkningen och noterna till bokslutet.

KONCERNENS FINANSIERINGSANALYS

MN€	2018	2017	MN€	2018	2017
Kassaflödet i verksamheten			Likvida medel vid räkenskapsperiodens början	1 865	1 635
Räkenskapsperiodens resultat	12	16	Likvida medel vid räkenskapsperiodens slut	2 199	1 869
Justeringar i räkenskapsperiodens resultat	15	14	Ränteintäkter	84	79
Ökning (-) eller minskning (+) av rörelsetillgångar	-467	-239	Räntekostnader	-7	-8
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	-463	-234	Justeringar i periodens vinst		
Övriga tillgångar	-6	-5	Nettoresultat av säkringsredovisning	0	0
Ökning (+) eller minskning (-) av rörelseskulder	747	444	Avskrivningar enligt plan	13	13
Skulder till kreditinstitut	-10	-15	Andel av intresseföretagens resultat	0	0
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	836	464	Nedskrivningar av krediter och andra fordringar	1	1
Övriga skulder	-80	-5	Poster utan betalningstransaktioner och övriga justeringar	1	0
Kassaflödet i verksamheten sammanlagt (A)	306	234	Övriga justeringar	0	0
Investeringarnas kassaflöde			Övriga nedskrivningar	0	0
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar	-12	-8	Förväntade kreditförluster av övriga finansiella tillgångar och nedskrivningar	0	-
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	0	0	Ränteperiodiseringar av räntepapper	1	0
Investeringarnas kassaflöde sammanlagt (B)	-12	-8	Justeringar sammanlagt	15	14
Finansieringens kassaflöde			Likvida medel		
Efterställda skulder, minskning	0	8	Kontanta medel	468	493
Övriga kontanttillskott i egetkapitalposter, ökning	40	0	Skuldebrev	1 677	1 324
Utbetald utdelning och övrig avkastning	0	0	Aktier och andelar	25	26
Förändring av minoritetsandelar	0	0	Fordringar på kreditinstitut	28	26
Finansieringens kassaflöde sammanlagt (C)	40	8	Totalt	2 199	1 869
Nettoförändring av likvida medel (A+B+C)	333	233	Likvida medel i början av perioden innehåller en justeringspost till följd av klassificeringsändringen enligt IFRS 9.		

NOTER TILL KONCERNENS BOKSLUT

KONCERNENS NOTER 1: PRINCIPER FÖR UPPRÄTTANDE AV KONCERNENS BOKSLUT

Grundläggande uppgifter

Koncernen S-Banken omfattar S-Banken Ab och dess dotterbolag. S-Banken är en inlåningsbank som bedriver kreditinstitutsverksamhet enligt kreditinstitutslagen (8.8.2014/610). Banken bedriver sådan affärsverksamhet som avses i 5 kap 1 § i nämnda lag och tillhörande verksamhet samt tillhandahåller sådana investeringstjänster som avses i 1 kap. 15 § i lagen om investeringstjänster (14.12.2012/747). Banken svarar i egenskap av moderbolag för uppgifter som hanteras centralt för de bolag som ingår i koncernen, bland annat koncernadministration, styrning och övervakning.

S-Bankens huvudkontor finns på Flemingsgatan 34, 00510 Helsingfors.

Styrelsen godkände 6.2.2019 koncernbokslutet och moderbolagets bokslut för perioden 1.1–31.12.2018.

Allmänna principer för upprättande av bokslutet

Bokslutet har upprättats i enlighet med bokföringslagen och -förordningen, kreditinstitutslagen, finansministeriets förordning om

bokslut, koncernbokslut och verksamhetsberättelse i kreditinstitut och värdepappersföretag samt Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar om bokföring och årsredovisning inom finanssektorn. Vid upprättandet av bokslutet har även bokföringsnämndens allmänna anvisningar beaktats i tillämpliga delar.

Dessutom har bokslutet upprättats med beaktande av kreditinstitutsdirektivet (CRD IV), EU:s kapitaltäckningsförordning (575/2013, "CRR") jämte genomförandeförordningar, Europeiska bankmyndighetens (European Banking Authority) regelverk och Finansinspektionens ställningstaganden.

Bokslutsuppgifterna anges i tusentals euro, om inte annat nämns.

Konsolideringsprinciper

I koncernbokslutet ingår förutom S-Banken alla de dotterbolag i vilka banken utövar bestämmande inflytande. Bestämmande inflytande uppstår när koncernen har rätt att besluta över företagets ekonomiska och operativa principer för att få nytta av dess verksamhet. Som dotterbolag i koncernbokslutet ingår FIM Kapitalförvaltning Ab, FIM Kapitalfonder Ab, FIM Fastighet Ab och S-Asiakaspalvelu Oy och FIM Infrastructure Mezzanine Debt Fund GP Oy, FIM Private Debt Fund I GP Oy och FIM SIB Oy.

Dotterbolag som grundats/förvärvats under räkenskapsperioden har konsoliderats i koncernbokslutet från och med datum för grundandet/förvärvet enligt förvärvsmetoden. Intressebolagen S-Crosskey Ab och ASIAN Pro Oy har konsoliderats enligt kapitalandelsmetoden.

Koncernens interna affärstransaktioner, fordringar och skulder har eliminerats i koncernbokslutet.

Poster i utländsk valuta

Bokslutet anges i euro. Euro är koncernens och moderbolagets verksamhetsvaluta. Transaktioner i utländsk valuta bokförs enligt transaktionsdagens kurs. På bokslutsdagen omräknas balansposter i utländsk valuta till euro enligt bokslutsdagens kurs.

Kursdifferenser bokförs som valuta-kursvinster/-förluster i resultaträkningen. I fråga om finansiella poster i Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet och i fråga om leverantörsskulder bokförs kursdifferenser i Övriga administrationskostnader.

Jämförbarhet

Principerna för upprättandet av bokslut angående finansiella instrument ändrades 1.1.2018 i och med införandet av standarden IFRS 9 Finansiella instrument. I bokslu-

tet baserar sig jämförelseuppgifterna för 2017 på standarden IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering.

Införandet av IFRS 9 1.1.2018

S-Banken införde IFRS 9 1.1.2018. Införandet baserade sig på ändringar av Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar som trädde i kraft 15.2.2018 och som handlade om bokföring, bokslut och verksamhetsberättelse inom finanssektorn. I och med IFRS 9 preciserades redovisningen av finansiella instrument, och den viktigaste konsekvensen för S-Banken till följd av detta anknyter till hur utlåningens förväntade kreditförluster redovisas. Tabellen nedan visar hur införandet av standarden påverkar S-Banken-koncernens eget kapital.

Tabell 8: Hur IFRS 9 påverkar S-Bankens eget kapital

MN€	Aktiekapital	Fond för verkligt värde	Fond för inbetalt fritt kapital	Balanserade vinstmedel	Ägare utan bestämmande inflytande	Eget kapital totalt
Balansräkning 31.12.2017	82,9	11,6	243,8	75,6	0,2	414,1
Konsekvenser av införandet av IFRS 9						
Konsekvenser för förväntade kreditförluster (ECL)		0,7		-9,9		-9,2
Omklassificering av finansiella tillgångar		-5,8		5,8		0,0
Ingående balans 1.1.2018	82,9	6,5	243,8	71,5	0,2	404,9

Klassificeringskonsekvenser till följd av IFRS 9

När det gäller klassificeringsändringarna har övergångsbestämmelserna enligt IFRS 9 iakttagits. Enligt övergångsbestämmelserna överförs vinst eller förlust inte via resultaträkningen utan till balanserade vinstmedel i eget kapital.

I samband med införandet av IFRS 9 har S-Banken klassificerat finansiella tillgångar och skulder i klasser enligt standarden. Klassificeringen av finansiella tillgångar baserar sig på affärsmodellerna i förvaltningen av likvida medel och på avtalsbaserade kassaflödesegenskaper hos finansiella tillgångar. Klassificeringen av S-Bankens finansiella skulder ändrades inte i samband med införandet av IFRS 9. Förändringarna i klassificeringen av finansiella tillgångar och skulder beskrivs i tabellen nedan.

Tabell 9: Klassificering av finansiella tillgångar och skulder enligt IFRS 9

OMKLASSIFICERING AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER ENLIGT IFRS 9, MN€				31.12.2017	1.1.2018
Finansiella tillgångar	IAS 39	IFRS 9	Bokföringsvärde IAS 39	Bokföringsvärde IFRS 9	
Kontanter	Lån och övriga fordringar	Upplupet anskaffningsvärde	493,0	493,0	
Fordringar på kreditinstitut	Lån och övriga fordringar	Upplupet anskaffningsvärde	25,7	25,7	
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	Lån och övriga fordringar	Upplupet anskaffningsvärde	3 724,9	3 716,9	
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	Finansiella tillgångar som kan säljas	Till verkligt värde via övrigt totalresultat	860,5	860,5	
Skuldebrev	Finansiella tillgångar som kan säljas	Till verkligt värde via övrigt totalresultat	259,4	259,4	
Skuldebrev (inlåningsbevis)	Finansiella tillgångar som kan säljas	Till verkligt värde via resultaträkningen	204,9	204,9	
Övriga aktier och andelar	Till verkligt värde via resultaträkningen	Till verkligt värde via resultaträkningen	30,7	30,7	
Övriga aktier och andelar (som kan säljas)	Finansiella tillgångar som kan säljas	Till verkligt värde via övrigt totalresultat	0,2	0,2	
Derivatinstrument	Till verkligt värde via resultaträkningen	Till verkligt värde via resultaträkningen	1,0	1,0	
Finansiella skulder	IAS 39	IFRS 9	Bokföringsvärde IAS 39	Bokföringsvärde IFRS 9	
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	Till verkligt värde via resultaträkningen	Till verkligt värde via resultaträkningen	-6,3	-6,3	
Efterställda skulder	Upplupet anskaffningsvärde	Upplupet anskaffningsvärde	-50,0	-50,0	

Nedskrivningsmodell enligt IFRS 9

Nedskrivningsmodellen enligt standarden IFRS 9 baserar sig på beräkning av förväntade kreditförluster. Nedskrivningsmodellen enligt IFRS 9 och beräkningen av förväntade kreditförluster beskrivs i detalj nedan (Nedskrivning av finansiella instrument och Beräkning av förväntade kreditförluster). I noterna till koncernbokslutet (Koncernens noter 2: Koncernens risker och hanteringen av dem, Kredit- och motpartsrisker) beskrivs de viktigaste förfarandena för hantering av kreditrisker, S-Bankens kreditriskställning samt lämnas kvantitativ och kvalitativ information om de penningbelopp som de förväntade kreditförlusterna orsakar.

I juni 2018 infördes en modell med vars hjälp det totala beloppet av förväntade kreditförluster anpassas så att det motsvarar den förväntade ekonomiska utvecklingen. Den förväntade ekonomiska utvecklingen baserar sig på S-Bankens ekonomiska scenarier. Det finns tre scenarier: starkt scenario, basscenario och svagt scenario, och sannolikheterna för att de ska realiseras baserar sig på S-Bankens estimat. När det gäller IFRS 9 utarbetas de makroekonomiska scenarierna tre gånger om året. I beräkningen av de förväntade kreditförlusterna beaktas de ekonomiska utsikterna med hjälp av en korrigeringskoefficient. Korrigeringskoefficienten baserar sig på

bostadsprisernas och arbetslöshetsgradens utveckling enligt de olika scenarierna.

Eftersom data om den makroekonomiska modellens exakta beteende och effekter på de förväntade kreditförlusterna endast har insamlats sedan 2018 har ett behov av försiktighet identifierats. Därför beaktas modellens inverkan på beräkningen av de förväntade kreditförlusterna inte med full vikt. Fastställandet av vikten baserar sig på ledningens estimat som beaktar faktorerna i modellen och osäkerheten hos deras underliggande antaganden samt risken med modellen.

Tabell 10 beskriver brokalkylerna för nedskrivningar enligt IAS 39 och förväntade kreditförluster enligt IFRS 9. Före införandet av den makroekonomiska modellen uppgick de förväntade kreditförlusterna 1.1.2018 till totalt 15,9 miljoner och efter införandet av modellen till 14,1 miljoner euro. Således har modellen (inklusive ledningens estimat) minskat de förväntade kreditförlusterna i den ingående balansen med 1,8 miljoner euro. Enligt den tidigare IAS 39-baserade modellen var de beräknade nedskrivningarna ca 4,2 miljoner euro. Eftersom de ekonomiska prognoserna var positiva under räkenskapsperioden minskar de förväntade kreditförlusterna under redovisningsperioden enligt den makroekonomiska modellen.

Tabell 10: Brokalkyl enligt IAS 39 respektive IFRS 9 med beaktande av den makroekonomiska modellen

NEDSKRIVNINGAR, FÖRVÄNTADE KREDITFÖRLUSTER (1 000 €)	IAS 39 31.12.2017	IFRS 9 1.1.2018 före införandet av den makroekonomiska modellen				IFRS 9 1.1.2018 efter införandet av den makroekonomiska modellen			
		FAS 1	FAS 2	FAS 3	Sammanlag IFRS 9 ECL	FAS 1	FAS 2	FAS 3	Sammanlag IFRS 9 ECL
Utlåning mot säkerheter till privatkunder	919	318	3 075	1 254	4 647	282	2 729	1 113	4 125
Utlåning utan säkerheter till privatkunder	3 301	1 044	5 931	620	7 595	926	5 265	550	6 741
Investeringsverksamhet	-	823	-	-	823	731	-	-	731
Företagskunder	26	1 323	-	4	1 327	1 174	-	3	1 178
Företagskunder bostadsaktiebolag	-	86	137	-	223	76	122	-	198
Åtaganden utanför balansräkningen	-	668	655	3	1 325	593	581	2	1 176
Totalt	4 247	4 261	9 797	1 881	15 939	3 783	8 697	1 670	14 149

Såsom det framgår av tabellen hänför sig de största nedskrivningseffekterna i euro på de förväntade kreditförlusterna beräknade enligt IFRS 9 och med beaktande av den makroekonomiska modellen till fordringar på privatkunder. Vid övergången till beräkning enligt IFRS 9 uppgick de totalt till ca 10,9 miljoner euro. Förändringen återspeglas också i redovisningen av förväntade kreditförluster för investeringsverksamhet och fordringar på företagskunder (totalt ca 2,1 miljoner euro). När det gäller fordringar utanför balansräkningen redovisas förväntade kreditförluster till ett belopp av ca 1,1 miljoner euro. Inverkan av införandet av IFRS 9 på den totala

kapitaltäckningen per 31.12.2017 var ca -0,4 procentenheter.

Grupperingen av nedskrivningarna har preciserats jämfört med grupperingen i bokslutet 2017. Klasserna Företag och företagare samt Storföretag i bokslutet 2017 har sammanslagits till en klass som i tabellen nedan heter Företagskunder. Effekten av förändringen är liten: de förväntade kreditförlusterna för posten Företag och företagare i bokslutet var ca 0,1 miljoner euro. Dessutom upptas de förväntade kreditförlusterna för åtaganden utanför balansräkningen i tabellen nedan som en separat post (1,1

miljoner euro), medan dessa kreditförluster i bokslutet 2017 hade inkluderats i respektive relevanta post.

Under redovisningsperioden vidareutvecklades nedskrivningsmodellen enligt IFRS 9. Övertrasseringar av konton och så kallade poster som sannolikt kommer att förbli obetalda (unlikely to pay) infördes i beräkningen av de förväntade kreditförlusterna i september 2018. Effekten av förändringen på de förväntade kreditförlusterna är oväsentlig.

Behandlingen av anstånd i beräkningen av förväntade kreditförluster ändrades i oktober

2018. Efter ändringen klassificeras sunda anstånd alltid i grupp 2 och nödlidande i grupp 3. Ändringen ökade i viss grad krediter i grupp 3 och därigenom de förväntade kreditförlusterna. Anstånd beskrivs i detalj nedan, Nedskrivning av finansiella instrument.

Ändringarna av avdragsposten för redovisningsperiodens förlust och övergångar samt avstämningskalkylen för förväntade kreditförluster visar effekterna av ovan beskrivna ändringar. Kalkylerna beskrivs i not 2 (Kredit- och motpartsrisiker: Tabell 23 och Tabell 24).

Finansiella tillgångar och skulder

Ursprunglig redovisning och värdering av finansiella instrument

Koncernens finansiella tillgångar klassificeras efter den ursprungliga redovisningen enligt upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde via övrigt totalresultat eller verkligt värde via resultaträkningen. Klassificeringen beror på i vilket syfte de finansiella tillgångarna och skulderna anskaffats. Poster som redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat värderas i samband med den ursprungliga redovisningen till verkligt värde, och omedelbara transaktionsutgifter för anskaffningen läggs till eller avdras från dem. Lån och övriga fordringar redovisas enligt det ursprungliga anskaffningsvärdet som är det givna vederlagets verkliga värde, utökat med de omedelbart allokeringbara transaktionsutgifterna. Efter den ursprungliga redovisningen värderas lån och åtaganden utanför balansräkningen till upplupet anskaffningsvärde. Poster som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen värderas till verkligt värde vid den ursprungliga redovisningen.

Finansiella skulder klassificeras enligt upplupet anskaffningsvärde med hjälp av effektivräntemetoden med undantag för finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen och som bland annat omfattar derivat. Vid ingående av avtal redovisas finansiella skulder som klassificerats enligt upplupet anskaffningsvärde till verkligt

värde (anskaffningsvärde med avdrag för relaterade kostnader) och därefter till upplupet anskaffningsvärde. Skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen värderas senare till verkligt värde. Transaktionsrelaterade kostnader redovisas via resultaträkningen när de uppstår.

I redovisningen av finansiella tillgångar och skulder via balansräkningen tillämpar S-Banken-koncernen en praxis som är förenlig med clearingdagen med undantag för tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde via resultaträkningen. På dessa finansiella tillgångar och skulder tillämpas praxis som är förenlig med handelsdagen i redovisningen via balansräkningen.

De finansiella tillgångarna avskrivs ur balansräkningen när den avtalsbaserade rätten till kassaflödet från posten som hör till finansiella tillgångar upphör eller när rätten överförs till en annan part så att riskerna och förmånerna relaterade till innehavet har överförs i väsentliga delar. Finansiella skulder avskrivs ur balansräkningen när deras skyldigheter har fullgjorts och giltighet upphört.

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar indelas i tre kategorier. Klassificeringen och värderingen baserar sig

på en affärsmodell, enligt vilken finansiella instrument förvaltas och instrumentets avtalsbaserade kassaflödesegenskaper. Finansiella instrument klassificeras på följande sätt:

- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen
- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat
- Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde

Med affärsmodellen avses hur finansiella tillgångar förvaltas för att generera kassaflöde. I olika affärsmodeller uppstår kassaflödet genom insamling av avtalsbaserat kassaflöde, försäljning av finansiella tillgångar eller en kombination av dem.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen är finansiella tillgångar avsedda för handel, derivat som innehåses för handel och finansiella tillgångar som ursprungligen redovisats till verkligt värde via resultaträkningen.

Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen omfattar skuldebrev och övriga inhemska och utländska värdepapper och andelar, som handlas aktivt och som förvärvats på kort sikt i intjänings-syfte eller som en del av hanteringen av likviditetspositionen, samt derivatkontrakt på

vilka säkringsredovisning inte tillämpas. Även alla aktie- och fondandelar som jämföras med främmande kapital redovisas till verkligt värde via resultaträkningen.

Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen värderas till verkligt värde. Förändringen i verkligt värde upptas i resultaträkningen. Som intäkt eller utgift under räkenskapsperioden upptas i resultaträkningen skillnaden mellan det verkliga värdet på de finansiella instrument som upptas till verkligt värde och bokföringsvärdet i det föregående bokslutet på bokslutsdagen. Om ett finansiellt instrument som upptas till verkligt värde har förvärvats under räkenskapsperioden, upptas som intäkt eller utgift under räkenskapsperioden skillnaden mellan det verkliga värdet på det finansiella instrumentet på bokslutsdagen och anskaffningsvärdet.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat

Till verkligt värde via övrigt totalresultat redovisas sådana poster som uppfyller följande villkor: posten innehåses enligt en affärsmodell, vars syfte är innehav av finansiella tillgångar för att samla in avtalsbaserade kassaflöden och försäljning av finansiella tillgångar, och i dess avtalsvillkor fastställs betalningar vid vissa tidpunkter som endast är betalning av ränta på kapital och återstående kapitalbelopp.

Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat omfattar skuldebrev samt övriga inhemska och utländska värdepapper. Finansiella tillgångar redovisade enligt verkligt värde via övrigt totalresultat värderas till verkligt värde. Verkligt värde på investeringar som är föremål för publik handel fastställs utifrån deras marknadsvärde. Investeringar som inte är publikt noterade värderas med hjälp av allmänt godtagbara värderingsmetoder på marknaden. Om verkligt värde trots det inte kan fastställas tillförlitligt används anskaffningsvärde. Förändringen i verkligt värde redovisas direkt mot fonden för verkligt värde i eget kapital. När ett finansiellt instrument säljs redovisas förändringen i verkligt värde i eget kapital tillsammans med upplupen ränta samt försäljningsvinst eller -förlust i resultatet.

S-Banken har redovisat några egetkapitalinstrument till verkligt värde via övrigt totalresultat. När det gäller dem har ett oåterkallligt beslut fattats om att redovisa förändringar i deras verkliga värde via övrigt totalresultat i stället för via resultaträkningen.

Utifrån finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat beräknas förväntade kreditförluster, och de redovisas via resultaträkningen. Förändringen i verkligt värde på finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat och avdragsposten för förluster redovisas via fonden för verkligt värde. Beräkningen beskrivs i detalj i avsnittet Beräkning av förväntade kreditförluster.

Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde

Till upplupet anskaffningsvärde redovisas sådana poster som uppfyller följande villkor: posten innehas enligt en affärsmodell, vars syfte är innehav av finansiella tillgångar för att samla in avtalsbaserade kassaflöden, och i dess avtalsvillkor fastställs betalningar vid vissa tidpunkter som endast är betalning av ränta på kapital och återstående kapitalbelopp. Till upplupet anskaffningsvärde redovisar S-Banken sådana onoterade finansiella tillgångar på fungerande marknader vars relaterade betalningar är fasta eller kan fastställas. Sådana finansiella tillgångar utgörs av fordringar på kreditinstitut och fordringar på allmänheten och offentlig sektor.

Efter den ursprungliga redovisningen värderas finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde med hjälp av effektivräntemetoden. Transaktionskostnaderna inkluderas i det upplupna anskaffningsvärde som beräknas med hjälp av effektivräntemetoden och periodiseras via resultaträkningen för fordrans löptid, om de i enlighet med IFRS 9 har definierats som en del av effektivräntemetoden.

De förväntade kreditförlusterna beräknas utifrån finansiella tillgångar som redovisas som upplupet anskaffningsvärde. Beräkningen beskrivs i detalj i avsnittet Beräkning av förväntade kreditförluster.

Finansiella skulder

S-Banken klassificerar finansiella skulder på följande sätt enligt IFRS 9:

- Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde
- Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Finansiella skulder värderas i regel till upplupet anskaffningsvärde på bokslutsdagen med hjälp av effektivräntemetoden. Derivatskulder som innehas för handel redovisas till verkligt värde via resultaträkningen.

Derivat och säkringsredovisning

Derivat

Derivatinstrument klassificeras som säkringsderivat och derivat som innehas för handel och i S-Banken inkluderar dessa räntederivat, valutaderivat och swapoptioner. Derivatinstrument innehas i huvudsak i säkringssyfte och de värderas alltid till verkligt värde.

Enligt S-Bankens principer presenteras derivatens positiva värdeförändringar som derivattillgångar och negativa värdeförändringar som derivatskulder. Värdeförändringar i derivat som innehas för handel bokförs i resultaträkningen under posten "Nettointäkter från värdepappershandel". Värdeförändringar i derivat som ingår i säkringsredovisningen bokförs på motsvarande sätt i "Nettointäkter från säkringsredovisning".

Inbäddade derivat

Ett inbäddat derivat är en del av ett hybridinstrument som också omfattar ett värdavtal som inte är ett derivat. Därför varierar en del av hybridinstrumentets kassaflöden på ett sätt som liknar kassaflödena för fristående derivat.

De hybridavtal, vars värdavtal innehåller en post som ingår i finansiella tillgångar, behandlas i enlighet med IFRS 9 för hybridavtalets del.

Om ett hybridavtal innehåller ett värdavtal som inte omfattas av tillämpningsområdet för IFRS 9, ska det inbäddade derivatet skiljas från värdavtalet och redovisas enligt IFRS 9. Om det inbäddade derivatets ekonomiska egenskaper och risker inte är nära förknippade med värdavtalets ekonomiska egenskaper och risker, är det ett separat instrument med samma villkor som det inbäddade derivatet. Då uppfyller det definitionen av derivat, och hybridavtalet värderas inte till verkligt värde så att förändringar i verkligt värde redovisas via resultaträkningen.

S-Banken har emitterat efterställda debenturlån. De kan betraktas som ovan nämnda hybridinstrument på grund av optioner som berättigar till återbetalning av skulden före förfallodagen enligt avtalen.

S-Banken skiljer inte inbäddade derivat från värdavtal på basis av IFRS 9 när det gäller ovan nämnda debenturer.

Säkringsredovisning

Alla derivat värderas till verkligt värde. Derivatinstrument innehas i huvudsak i säkringssyfte. S-Banken tillämpar makrosäkringsredovisning till verkligt värde på sådana ovan nämnda derivatinstrument som uppfyller dokumenterade effektivitetsförutsättningar och andra förutsättningar gällande säkringsredovisning. I sådana fall har öppen ränterisk säkrats med ränteswapavtal, som fortfarande bedöms som säkringsposter i säkringsredovisningen. Säkringsredovisningen i S-Banken iakttar standarden IAS 39 enligt avsnitt 6.2.2 i IFRS 9.

När säkringsredovisning tillämpas ska säkringen vara effektiv. Utfallet ska vara 80–125 procent. Effektiviteten mäts både prospektivt och retrospektivt varje månad. Om säkringsförhållandet inte uppfyller effektivitetskriterierna, upphör säkringsredovisningen och derivatet bokförs i resultatposten nettointäkter från värdepappershandel från och med föregående effektivitetsprövning.

Säkring av verkligt värde tillämpas i S-Banken på derivat som har ingåtts i fråga om ränterisk för säkring av förändringar i verkligt värde. I S-Banken handlar risken i anslutning till förändringar i verkligt värde som är föremål för säkringen främst om värdepapper med fast ränta vilka innebär en ränterisk. Ränterisken beskrivs i noterna till koncernbokslutet i punkt Koncernens noter 2: Koncernens risker och hanteringen av dem. Förändringar i verkligt värde som beror på den

säkrade risken för säkrade poster redovisas i posten "nettoresultat av säkringsredovisning" i resultaträkningen. Andra förändringar i verkligt värde än de som beror på den säkrade risken redovisas i fonden för verkligt värde. Förändringar i verkligt värde i de säkringsposter som hör till säkringsredovisningen redovisas i posten "nettoresultat av säkringsredovisning" i resultaträkningen. Om säkringen är effektiv motverkar förändringar i verkligt värde varandra och nettoresultatet är nära noll. Som säkringsderivat används ränteswapavtal.

Säkringen av verkligt värde upphör i följande fall: säkringsinstrumentet förfaller, säljs, avvecklas eller löses in, säkringsförhållandet uppfyller inte längre de dokumenterade kriterierna för säkringsredovisning eller säkringsförhållandet avbryts.

Värdering av finansiella instrument till verkligt värde

Verkligt värde är det pris som erhålls om en tillgångspost säljs eller det pris som betalas för överföring av skuld mellan marknadsparter genom en sedvanlig transaktion på värderingsdagen.

De finansiella instrumentens verkliga värde fastställs enligt de noterade priserna på den aktiva marknaden eller med värderingsmetoder som är allmänt vedertagna på värdepappersmarknaden. Marknaden anses vara fungerande, om prisnoteringar finns att få enkelt och regelbundet och de beskriver faktiska och

regelbundna marknadstransaktioner mellan parter som är oberoende av varandra.

Som värderingsmetoder används priserna i marknadstransaktioner, metoden för diskonterat kassaflöde och det verkliga värdet vid balansstidpunkten på andra i väsentliga delar liknande instrument. I värderingsmetoderna beaktas bedömningen av kreditrisk, de diskonteringsräntor som används, möjligheterna till återbetalning i förtid och andra sådana faktorer som påverkar fastställandet av verkligt värde på ett finansiellt instrument på ett tillförlitligt sätt.

Finansiella tillgångar och skulder som ska värderas till verkligt värde indelas i tre hierarkiska nivåer enligt definitionen av verkligt värde:

- Verkliga värden på nivå 1 fastställs genom att använda noterade icke korrigerade priser på identiska finansiella tillgångar och skulder på aktiva marknader.
- Verkliga värden på nivå 2 fastställs med hjälp av allmänt godkända värderingsmodeller, vars indata till betydande del bygger på observerade marknadspriser.
- Marknadspriserna på nivå 3 bygger på indata för tillgången eller skulden i fråga som inte bygger på observerbara marknadsdata, utan till betydande del på ledningens uppskattningar.

Nedskrivning av finansiella instrument

Standarden IFRS 9, som trädde i kraft

1.1.2018, medförde väsentliga förändringar i bedömningen av nedskrivningar. Den nya nedskrivningsmodellen enligt IFRS 9 baserar sig på beräkning av förväntade kreditförluster (ECL = Expected Credit Loss), där förväntade kreditförluster beräknas redan när avtal redovisas i balansposter som värderas till upplupet anskaffningsvärde och som redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat samt i kreditåtaganden och garantiavtal utanför balansräkningen. Beräkningen av förväntade kreditförluster motsvarar ett opartiskt sannolikhetsvägt penningbelopp som tar hänsyn till en rad olika möjliga utfall. Beräkningen återspeglar också pengars tidsvärde och innehåller rationell information som kan motiveras och som är tillgänglig på rapporteringsdagen utan oskäliga kostnader eller ansträngningar och som gäller realiserade transaktioner, rådande förhållanden och prognoser över kommande ekonomiska förhållanden.

I detta avsnitt beskrivs väsentliga värderingsmetoder och antaganden relaterade till nedskrivningar av finansiella instrument, förändringar i avtal om finansiella tillgångar och redovisning av kreditförluster för åtaganden vars värde sjunkit. I följande avsnitt beskrivs beräkningen av förväntade kreditförluster.

Gruppering av finansiella instrument i nedskrivningskalkyler

I mätningen av kreditrisker används en nedskrivningsmodell med tre steg, där finansiella instrument grupperas på basis av kreditavta-

lets risknivå. Figur 5 visar indelningen av finansiella instrument i tre grupper för beräkningen av nedskrivningsbehovet. För att bedöma om ett kreditavtals risknivå har ökat i förhållande till registreringstidpunkten och för att gruppera finansiella instrument används en riskmodell som beskriver sannolikheten för fallissemang (PD = Probability of Default). Denna riskmodell resulterar i ett PD-riskestimater som beskriver sannolikheten för fallissemang under de följande 12 månaderna och där förändringar anses ge en tillförlitlig bild av förändringen i kreditrisken under avtalets hela livscykel. Utöver de nämnda kvantitativa kriterierna (förändring i PD-estimatet mellan registreringstidpunkten och rapporteringstidpunkten) påverkas grupperingen av finansiella instrument av bland annat omständigheter relaterade till hur krediten förfaller. Hur de estimater som riskmodellen ger, kriterierna relaterade till hur krediten förfaller och de övriga kriterierna påverkar grupperingen av finansiella instrument följs upp fortlöpande.

Grupp 1 – inga betydande förändringar i kreditrisken

En fordran, vars kreditrisk inte har ökat avsevärt sedan krediten beviljades och vars värde inte har sjunkit, tillhör grupp 1. Den förväntade kreditförlusten för avtal beräknas för 12 månader, och den effektiva räntan beräknas utifrån bruttobokföringsvärdet. Med andra ord omfattar grupp 1 avtal som uppfyller följande villkor:

- uppgången i PD-estimatet understiger de gränser som fastställts produktspecifikt, och
- fordran har varit förfallen i högst 30 dagar.

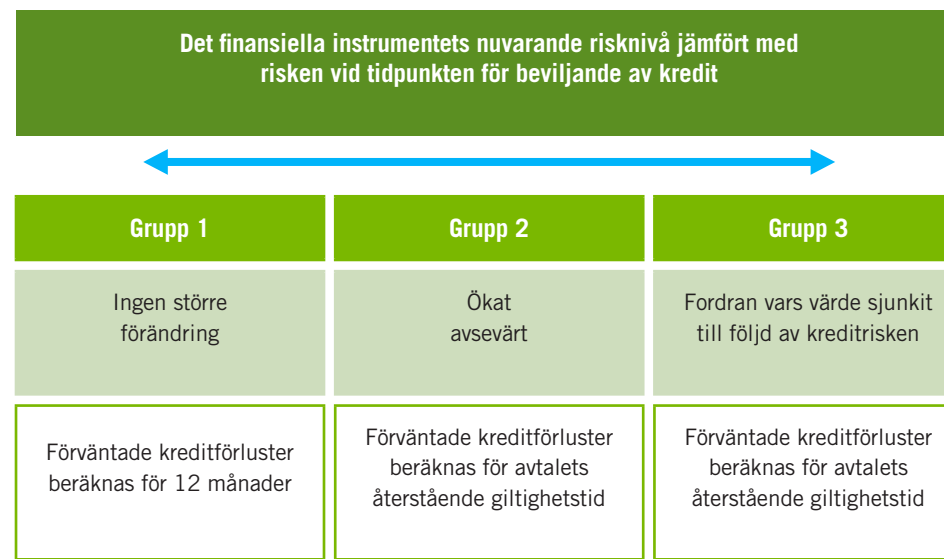
Grupp 2 – avsevärt ökad kreditrisk

Grupp 2 omfattar fordringar vars kreditrisk ökat avsevärt sedan krediten beviljades. För avtalen beräknas förväntade kreditförluster för den återstående löptiden, och den effektiva räntan beräknas utifrån bruttobokföringsvärdet. Kriterierna för en avsevärt ökad kreditrisk och PD-gränsvärdena fastställs produkt- eller kundspecifikt, och de baseras på analyser av S-Bankens material och expertbedömningar.

Kreditrisken anses ha ökat avsevärt, om sannolikheten för fallissemang har ökat väsentligt sedan avtalet ingicks, dvs.:

- PD-estimatet överstiger det produktspecifika gränsvärdet,
- PD-estimatet har stigit avsevärt inom ovan nämnda gränsvärden sedan krediten beviljades,
- amortering eller ränta på kapitalet har varit förfallen i över 30 dagar, men fordrans värde har ännu inte sjunkit till följd av kreditrisken,
- förändringen i kreditrisken kan inte uppskattas tillförlitligt, eller
- avtalet har beviljats anstånd (anstånd beskrivs i avsnittet om förändringar i avtal om finansiella tillgångar), som klassificeras som ett så kallat sunt anstånd för lån.

Figur 5: Indelning av finansiella instrument i tre grupper i nedskrivningskalkyler

Om inget av de ovan nämnda kriterierna för grupp 2 längre uppfylls, hanteras avtalet enligt grupp 1. Därefter tillämpas kriterierna för överföring till grupp 2 på avtalet på samma sätt som på andra avtal i grupp 1.

Grupp 3 – fordringar vars värde sjunkit till följd av kreditrisken

Grupp 3 omfattar fordringar vars värde sjunkit till följd av kreditrisken. För avtalen beräknas förväntade kreditförluster för den återstående löptiden, och den effektiva räntan beräknas utifrån nettobokföringsvärdet. Värdet på en fordran anses ha sjunkit till följd av kreditrisken, om:

- Amortering eller ränta på kapitalet har varit förfallen i över 90 dagar (fallerade avtal).
 - o Om en del av ett åtagande har klassificerats som fallerat i balansräkningen, klassificeras den icke-uttagna andelen, dvs. andelen utanför balansräkningen, också som fallerat.
 - o Om över 20 procent av fordringarna på samma gäldenär har klassificerats som fallerade i balansräkningen klassificeras kundens alla åtaganden i och utanför balansräkningen som nöd lidande fordringar.

- Avtalsenliga betalningar kommer sannolikt inte att erhållas innan fordran blir nödlidande (unlikely to pay-poster).
- Avtalet har beviljats anstånd (se avsnittet om förändringar i avtal om finansiella tillgångar).

Om status för en fordran i grupp 3 förändras så att inget av de ovan nämnda kriterierna för grupp 3 längre uppfylls, hanteras avtalet enligt grupp 1. Därefter tillämpas kriterierna för överföring till grupp 2 på avtalet på samma sätt som på andra avtal i grupp 1.

På köpta eller ursprungligen beviljade finansiella tillgångar vars värde sjunkit till följd av kreditrisken (POCI = Purchased or Originated Credit-Impaired) tillämpas effektiv ränta som justeras med kreditrisken, sedan den ursprungliga redovisningen av upplupet anskaffningsvärde för poster som hör till finansiella tillgångar. S-Banken har inte sådana finansiella tillgångar.

Förändringar i avtal om finansiella tillgångar

Förändringar görs i kreditavtal antingen på så kallade kommersiella grunder eller om kunden har betalningsproblem. På kommersiella grunder kan avtal ändras till exempel när en kund fått en bättre offert av en konkurrent, och S-Banken anser att det är önskvärt att bevara kundrelationen. När avtal ändras på kommersiella grunder får kundens kreditrisk inte vara avsevärt förhöjd (grupp 2), och kunden får inte ha betalningsproblem. Då har

kundens avtal i regel placerats i grupp 1 redan i nedskrivningsberäkningen, och avtalsändringen förändrar inte läget.

Om ett kreditavtal ändras på grund av kundens betalningsproblem är det fråga om anstånd för lån. Syftet med anstånd är att hjälpa kunden att klara tillfälliga betalningsproblem. Anstånd beviljas för att kunder med lindriga ekonomiska problem inte ska bli problemkunder eller för att ge kunder en chans att åtgärda situationen. Målet för beviljande av anstånd för lån är alltid en hållbar återbetalning av lånet.

Om fordran inte redan klassificerats som en nödlidande fordran är anståndet ett så kallat sunt anstånd. Då placeras avtalet i grupp 2 i nedskrivningsberäkningen för en provotid på två år.

Om fordran redan är nödlidande är det fråga om anstånd för nödlidande lån. Ett sunt anstånd blir nödlidande om någon faktor som orsakar att lånet blir nödlidande utlöses. Exempel på sådana faktorer är ett andra anstånd under provotiden eller en över 30 dagar lång betalningsförsening i förhållande till betalplanen. Anstånd för nödlidande lån har en minst 12 månader lång provotid och placeras i grupp 3 i nedskrivningsberäkningen. Om en eller flera faktorer som lett till att lånet blivit nödlidande skingras hanteras avtalet som ett sunt anstånd under en provotid på två år och placeras i grupp 2.

Redovisning av slutliga kreditförluster

Ett kreditavtal eller en del av det redovisas som kreditförlust när det blir sannolikt att ett belopp som motsvarar avtalet inte kommer att erhållas. S-Banken har internt definierat sådana situationer där sannolikheten för kreditförluster är stor och en slutlig kreditförlust redovisas för fordran. Beroende på produkt redovisas kreditförluster på följande sätt:

- Kreditförluster för krediter utan säkerhet redovisas senast 4 månader efter överföringen till inkasso.
- Kreditförluster för krediter med säkerhet redovisas tidigast efter att säkerheterna har realiserats och allokaterats till fordran. Inte heller då redovisas återstående fordran nödvändigtvis som kreditförlust, om en betalplan uppgjorts för den.

Även om fordran godkänns och redovisas som kreditförlust fortsätter inkasso som efterbevakning. Efter redovisningen av kreditförlusten för en enskild kredit ingår krediten inte längre i beräkningen av förväntade kreditförluster och får således inte längre nedskrivnas.

Indrivning av fordran fortsätter tills grunder för att avsluta den föreligger.

Nedskrivningarna under redovisningsperioden visas i not 2 (Kvantitativ och kvalitativ information om penningbelopp som förväntade kreditförluster orsakar och exponering för kreditrisk)

till bokslutet. Framöver förväntas de förväntade kreditförlusterna reagera snabbt på förändringar i den ekonomiska prognosen. Detta kan öka resultatfluktuationerna på kort sikt.

Beräkning av förväntade kreditförluster

I mätningen av kreditrisker och beräkningen av nedskrivningsbehovet för finansiella instrument använder S-Banken kreditriskmodeller som beskriver sannolikheten för fallissemang (PD = Probability of Default), graden av förlust (LGD = Loss Given Default) och kreditkonverteringsfaktorn (CCF = Credit Conversion Factor). Med hjälp av CCF kan man fastställa exponeringsbeloppet vid tidpunkten för fallissemang (EAD = Exposure at Default). Med hjälp av modellerna ovan beräknas beloppet av förväntade kreditförluster med formeln $PD \times LGD \times EAD$. Samma modeller används också för beräkning av förväntade kreditförluster (ECL) enligt standarden IFRS 9.

De förväntade kreditförlusterna beräknas antingen för 12 månader eller för det ursprungliga avtalets hela giltighetstid beroende på kreditens rådande risknivå (se uppgifterna om gruppering av finansiella instrument och Figur 4: Indelning av finansiella instrument i tre grupper i nedskrivningskalkyler i föregående avsnitt).

Tabell 11 visar vilka kreditriskmodeller S-Banken använder i beräkningen av förväntade kreditförluster enligt kundgrupp.

Tabell 11: S-Bankens kreditriskmodeller för beräkning av förväntade kreditförluster

Kundgrupp	Kreditriskmodell	Användning	Intern/extern modell
Privatkunder	PD-modellen: sannolikhet för fallissemang under de följande 12 månaderna	Fastställande av risken vid kreditens starttidpunkt respektive nuvarande tidpunkt, gruppering av finansiella instrument i värdeberäkningen	S-Bankens interna modell, Parametrar härledda från S-Bankens kreditstock
	LGD-modellen: S-Bankens slutliga kreditförluster efter inkasso.	Som parameter för ECL-beräkningen	S-Bankens interna modell, Parametrar härledda från S-Bankens kreditstock
	CCF/EAD-modellen: kreditbelopp vid tidpunkten för fallissemang	Som parameter för ECL-beräkningen	S-Bankens interna modell, Parametrar härledda från S-Bankens kreditstock
Företagskunder	PD-modellen: sannolikhet för fallissemang under de följande 12 månaderna	Fastställande av risken vid kreditens starttidpunkt respektive nuvarande tidpunkt, gruppering av finansiella instrument i värdeberäkningen	S-Bankens interna modell för företagskunder och PD-estimat för bostadsaktiebolag härledda från marknadsdatabasen
	LGD-modellen: S-Bankens slutliga kreditförluster efter inkasso.	Som parameter för ECL-beräkningen	Parametrar härledda från marknadsdatabasen
	CCF/EAD-modellen: kreditbelopp vid tidpunkten för fallissemang	Som parameter för ECL-beräkningen	Parametrar härledda från S-Bankens kreditstock
Investeringsverksamhet	PD och LGD	Som parameter för ECL-beräkningen	Parametrar från marknadsdatabasen

ECL beräknas genom att fastställa PD, LGD och EAD för varje kommande månad och varje enskilt avtal. Dessa tre komponenter multipliceras med varandra. Den erhållna produkten för varje kommande månad diskonteras till redovisningstidpunkten och adderas ihop. Som diskonteringsränta i ECL-kalkylen används räntan enligt det ursprungliga avtalet.

Klassificering av kreditrisker och sannolikhet för fallissemang

Såsom det konstaterats ovan använder S-Banken beroende på produkt och kundgrupp olika kreditriskmodeller för att beräkna sannolikheten för fallissemang. I prognoser över kundens fallissemang används antingen klassificeringen i samband med låneansökan eller klassificeringen enligt kundens kredithistoria. Klassificeringen vid ansökningskedet baserar sig på uppgifter om sökanden och krediten som insamlas med ansökan (t.ex. uppgifter om inkomster och säkerheter av privatkunder samt om omsättning och bransch av företagskunder). Uppgifterna i kreditansökan kompletteras med externa uppgifter, såsom uppgifter om betalningsstörningar från Suomen Asiakastieto. Klassificeringen enligt avtalets kredithistoria görs för sådana privatkunder som haft ett gällande kreditavtal med S-Banken i minst sex månader. De kunduppgifter som används i prognoser över sannolikheten för en kunds fallissemang kompletteras alltså med uppgifter om betalningsbeteende och andra kundrela-

tionsuppgifter samt vid behov också med S-Bankens expertbedömning innan det slutliga PD-estimatet beräknas för åtagandet.

På basis av PD-estimaterna bildas kreditklasser för krediter med 7 steg. Fördelningen av dem beskrivs nedan. I kreditklass 1 är sannolikheten för fallissemang minst och i klass 7 störst. Kreditklasserna har kalibrerats så att risken ökar exponentiellt när man går mot de högre riskklasserna. Skillnaden i sannolikheten för fallissemang (PD-estimat) är mindre till exempel mellan kreditklass 1 och 2 än mellan kreditklass 5 och 6.

Hur kreditklassificeringen och kreditriskmodellerna fungerar uppföljs och kontrolleras regelbundet. Riskmodellerna valideras och vid behov kalibreras de årligen för att prognoserna ska motsvara faktiska observationer av fallerade krediter.

Användning av genomsnittsp parametrar

I beräkningen av förväntade kreditförluster använder S-Banken inte grupp-specifika PD-estimat. Om PD-estimatet vid starttidpunkten för ett avtal inte är tillgängligt placeras fordran i klass 2. I situationer där PD-estimatet för avtalets nuläge inte är tillgängligt används ett genomsnittligt PD-estimat för liknande kunder och produktgrupper. Det som konstaterats ovan gäller också i situationer där PD-estimatet för avtalets nuläge inte är tillgängligt.

Tabell 12: PD-estimat för kreditklasser

Kreditklass	PD min (%)	PD max (%)
1	0,00	< 0,15
2	0,15	< 0,25
3	0,25	< 0,50
4	0,50	< 0,75
5	0,75	< 2,50
6	2,50	< 10,00
7	10,00	< 100,00
Fallerad		100,00

Framåtblickande information i beräkning av förväntade kreditförluster

Beräkningen av både avsevärt ökade kreditrisker och förväntade kreditförluster förutsätter bedömning av framåtblickande information. S-Banken har analyserat historiska data och identifierat de centrala ekonomiska variabler som påverkar uppkomsten av eventuella kreditrisker. Med hjälp av dessa variabler anpassas de totala förväntade kreditförlusterna till förväntningarna om den framtida ekonomiska utvecklingen.

Den förväntade ekonomiska utvecklingen baserar sig på S-Bankens ekonomiska scena-

rier. Det finns tre scenarier: starkt scenario, basscenario och svagt scenario, och sannolikheterna för att de ska realiseras baserar sig på S-Bankens estimat. När det gäller IFRS 9 utarbetas de makroekonomiska scenarierna tre gånger om året. I beräkningen av de förväntade kreditförlusterna beaktas de ekonomiska utsikterna med hjälp av en korrigeringskoefficient. Korrigeringskoefficienten baserar sig på bostadsprisernas och arbetslöshetsgradens utveckling enligt de olika scenarierna.

Eftersom data om den makroekonomiska modellens exakta beteende och effekter på de förväntade kreditförlusterna endast har

insamlats sedan 2018 har ett behov av försiktighet identifierats. Därför beaktas modellens inverkan på beräkningen av de förväntade kreditförlusterna inte med full vikt. Fastställandet av vikten baserar sig på ledningens estimat som beaktar faktorerna i modellen och osäkerheten hos deras underliggande antaganden samt risken med modellen.

Efter införandet uppdaterades den makroekonomiska modellen med nya prognoser i oktober 2018. Samtidigt uppdaterades koefficienten som baserar sig på ledningens bedömningar och som infördes i juni 2018 och som påverkar den makroekonomiska modellens vikt. Effekten av förändringarna i ovan nämnda variabler var liten.

Införandet av den makroekonomiska modellen och dess inverkan på beräkningen av förväntade kreditförluster beskrivs ovan i avsnittet "Införandet av IFRS 9 1.1.2018". Tabell 10 beskriver brokalkylerna för nedskrivningar enligt IAS 39 och förväntade kreditförluster enligt IFRS 9 med beaktande av införandet av den makroekonomiska modellen.

Principer för upprättande av bokslut enligt standarden IAS 39

När det gäller jämförelseuppgifterna i bokslutet har man tillämpat standarden IAS 39, enligt vilken finansiella tillgångar har indelats i fyra värderingsklasser:

- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen
- Finansiella tillgångar som kan säljas
- Investeringar som hålls till förfall
- Lån och övriga fordringar

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen omfattar skuldebrev och övriga inhemska och utländska värdepapper och andelar, som handlas aktivt och som förvärvats på kort sikt i intjänings syfte samt derivatkontrakt på vilka säkringsredovisning inte tillämpas.

Investeringar som hålls till förfall

I investeringar som hålls till förfall redovisas sådana skuldebrev och övriga finansiella tillgångar som inte hör till derivat, och vars relaterade betalningsprestationer varit fasta eller fastställbara och som förfallit på en viss dag och hållits till förfall.

Lån och övriga fordringar

I lån och övriga fordringar redovisas sådana finansiella tillgångar som inte noteras på fungerande finansmarknader och vars relaterade betalningar har varit fasta eller fastställbara och som inte hör till finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, finansiella tillgångar som hålls till

förfall eller finansiella tillgångar som kan säljas. Transaktionskostnaderna för lån och övriga fordringar inkluderas med effektivräntemetoden till upplupet anskaffningsvärde och periodiseras via resultaträkningen för fordrans löptid. Efter den ursprungliga redovisningen värderas lån och övriga fordringar till upplupet anskaffningsvärde med effektivräntemetoden.

Principer för intäktsföring

Ränteintäkter och -kostnader

Räntor på finansiella tillgångar och skulder periodiseras som ränteintäkter och -kostnader för de räkenskapsperioder som de tidsmässigt hänför sig till. Provisioner som utgör en väsentlig del av den effektiva räntan på lån, fordringar eller insättningar hänförs till ränteintäkter eller -kostnader.

Provisionsintäkter och -kostnader

Provisionsintäkter och -kostnader uppkommer genom de tjänster som erbjuds kunderna och de resurser som används för att producera tjänsterna. Provisionsintäkterna och -kostnaderna resultatförs enligt prestationsprincipen. Intäkter och kostnader för tjänster som fördelas över flera år allokeras till ifrågakostnader år.

Immateriella och materiella tillgångar

Immateriella tillgångar

De immateriella tillgångarna består främst av licenskostnader för IT-program och anslut-

ningskostnader. Under IT-program aktiveras även kostnader för licensändringsarbeten som gjorts för koncernen. De immateriella tillgångarna värderas till ursprungligt anskaffningsvärde och de avskrivs linjärt under den uppskattade ekonomiska livslängden.

Avskrivningstider för immateriella tillgångar: IT-system och licensavgifter: 5 år

Goodwill: 5 år

Grundliga förbättringar i hyreslokaler: 5 år

Materiella tillgångar

Materiella tillgångar värderas till deras ursprungliga anskaffningsvärden, med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Materiella tillgångar avskrivs linjärt enligt den uppskattade ekonomiska livslängden.

Avskrivningstider för materiella tillgångar:

Maskiner och inventarier: 3 år

Nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

Vid räkenskapsperiodens slut bedöms huruvida det finns tecken på att värdet av någon fordran eller tillgångspost har sjunkit. Om detta är fallet värderas det penningbelopp som kan flyta in från ifrågakostnader fordran eller tillgångspost med hjälp av objektiva kriterier. Det penningbelopp som kan flyta in är tillgångspostens verkliga värde med avdrag för försäljningsutgifterna eller ett högre bruksvärde. Nedskrivningar bokförs om till-

gångspostens bokföringsvärde är högre än det penningbelopp som kan flyta in från den. Nedskrivningen upptas i resultat- och balansräkningen genom nedskrivningsprövning minst fyra gånger per år.

Inkomstskatt

Inkomstskatten innehåller de skatter som beräknats utifrån räkenskapsperiodens beskattningsbara inkomst samt korrigeringar av tidigare räkenskapsperioders skatter och ändringar i uppskjutna skattefordringar och skatteskulder. Skatteeffekten av poster som bokförs direkt i eget kapital bokförs på motsvarande sätt direkt i eget kapital. Skatterna beräknas enligt de skattesatser som gäller vid bokslutstidpunkten samt, när skattesatserna ändras, enligt den nya kända skattesatsen.

Kommande förändringar i principerna för upprättandet av S-Banken-koncernens bokslut

1.1.2019 börjar S-Banken iakttä IFRS-standarder i koncernrapporteringen. I enlighet med övergångsbestämmelserna kommer koncernen att rapportera jämförelseuppgifter enligt IFRS i delårsredovisningen 2018 och bokslutet 2019.

I koncernens segmentrapportering används framöver tre segment: bankverksamhet, för-mögenhetsförvaltning och övriga.

I och med Finansinspektionens ändrade föreskrifter och anvisningar om bokföring, bokslut och verksamhetsberättelse inom finanssektorn började S-Banken-koncernen tillämpa IFRS 9-standarderna 1.1.2018. Den fullständiga övergången till IFRS-rapportering väntas orsaka endast mindre förändringar i koncernens balansräkning och resultat. Förändringarna orsakas av tillämpningen av följande standarder:

- IFRS 15: Intäkter från avtal med kunder
- IFRS 16: Leasingavtal
- IAS 19: Ersättningar till anställda
- IAS 38: Immateriella tillgångar

IFRS 15 påverkar intäktsföringspraxis för vissa arvoden. IFRS 16 orsakar förändringar i hanteringen av leasingavtal när det leasade objektet ur leasingtagarens perspektiv behandlas som ett köpt objekt. Redovisningen av pensionsåtaganden enligt IAS 19 orsakar dessutom mindre förändringar jämfört med tidigare praxis. De förändringar som IAS 38 medför gäller personarbete som aktiveras i projekt.

I tabellerna nedan beskrivs de uppskattade konsekvenserna av övergången till IFRS. Tabellerna beaktar inte inverkan av uppskjutna skatter.

Tabell 13: Uppskattade konsekvenser av införandet av IFRS för koncernens eget kapital 1.1.2018

	Aktie- kapital	Poster i totalresultat (fonden för verkligt värde)	Fond för inbetalt fritt kapital	Balanserade vinstmedel	Ägare utan bestämmande inflytande	Eget kapital totalt
Ingående balans 1.1.2018 efter införandet av IFRS 9	82,9	6,5	243,8	71,5	0,2	404,9
IAS 16 och 38 Immateriella tillgångar						
Aktivering av personarbete i projekt				0,8		0,8
IAS 19 Ersättningar till anställda						
Pensionsåtaganden				-0,4		-0,4
IFRS 15 Intäktsföring						
Förändringar i periodiseringen av arvoden				-1,0		-1,0
Ingående balans 1.1.2018	82,9	6,5	243,8	70,9	0,2	404,3

Tabell 14: Uppskattade konsekvenser av införandet av IFRS för balansposter (andra än eget kapital) 2018

MN€		1.1.2018	31.12.2018
IAS 16 och 38	(fordringar)	0,80	2,60
IFRS 15	(skulder)	1,00	1,70
IFRS 16	(fordringar)	5,30	5,40
IFRS 16	(skulder)	5,30	5,40
IAS 19	(skulder)	0,40	0,30
Koncerngoodwill	(fordringar)	8,93	8,93

Tabell 15: Uppskattade konsekvenser av införandet av IFRS för resultatet 2018

MN€		1.1.–31.12.2018
IAS 16 ja 38	(ökning av avskrivningar)	-0,3
IAS 16 ja 38	(sänkta personalkostnader)	2,1
IFRS 15	(minskade intäkter)	-0,7
IFRS 16	(ökning av avskrivningar)	-2,2
IFRS 16	(sänkta leasingkostnader)	2,2
IAS 19	(justering av kostnader)	0,1
Återföring av avskrivningar av koncerngoodwill	(minskade avskrivningar)	3,5

KONCERNENS NOTER 2: KONCERNENS RISKER OCH HANTERINGEN AV DEM

S-Banken-koncernen bedriver bank- och för-mögenhetsförvaltningsverksamhet. Till följd av verksamhetens karaktär har risker och han-teringen av dem en viktig betydelse för led-ningen av affärsverksamheten och hante-ringen av förändringar i omvärlden. Med tanke på kapitalkraven enligt regleringen (pelare 1) är koncernens största riskkategorier kreditrisker och operativa risker. Dessutom beräknar S-Banken internt det riskbaserade kapitalkravet (pelare 2) för att uppskatta alla väsentliga verksamhetsrelaterade risker och säkerställa en övergripande bedömning av riskprofilen.

Styrelsens verksamhetsberättelse (Riskhan-tering) i bokslutet innehåller en allmän beskrivning av riskhanteringen och nyckeltal för S-Bankens riskposition. Dessutom behandlas S-Bankens kapitaltäckning och egna tillgångar (Kapitaltäckning och kapital-bas). Del åtta i EU:s kapitaltäckningsförord-ning ställer krav på institutens upplysnings-plikt och offentliggörandet av uppgifter relaterade till bankernas risker, riskhantering och kapitaltäckning. De så kallade pelare 3-upplysningarna ("Capital and Risk Mana-gement Report") publiceras som en handling som inte ingår i bokslutet. Rapporten är till-gänglig på S-Bankens webbplats www.s-pankki.fi.

Organisering av riskhanteringen

Figur 6 visar hur S-Bankens riskhantering bygger på principen för tre försvarslinjer.

Den första försvarslinjen utgörs av koncer-nens affärs- och stödfunktioner, som bedriver affärsverksamhet i enlighet med S-Bankens strategi och affärsplan. Affärs- och stödfunk-tionerna ansvarar för risktagning, identifiering av risker, daglig riskhantering och rapporte-ring av riskerna.

Den andra försvarslinjen utgörs av koncern-funktionerna riskkontroll och compliance som är oberoende av affärsverksamheten. Riskkontroll följer upp och bedömer koncer-nens risktagning samt hur effektivt riskerna identifieras och hanteras. Riskkontroll över-vakar genomförandet av den övergripande riskstrategin samt den totala riskpositionen i förhållande till risktagningsförmågan och risktagningviljan. Compliance bedömer och övervakar att de externa regler som är bin-dande för S-Banken, de interna instruktio-nerna och de beslut som fattats av S-Bankens ledning efterföljs.

Internrevisionen utgör den tredje försvarslin-jen och är oberoende av de funktioner som ska granskas. Internrevisionens uppgift är att granska och utvärdera hur koncernens risk-hantering och interna kontroll fungerar. Internrevisionen utvärderar sålunda också funktionen hos riskkontroll och compliance.

Figur 6: Riskhanterings tre försvarslinjer

Riskhanterings struktur och organisation

Figur 7 På bilden nedan visas S-Bankens administrativa struktur, som samtidigt beskriver riskhanteringsorganisationen. Nedan behandlas organens väsentliga roll och ansvar i anslutning till riskhanteringen.

Styrelsen

Moderbolagets styrelse har det övergripande ansvaret för S-Banken-koncernens riskhantering och ansvarar för att koncernens verksamhet ordnas på ett ändamålsenligt sätt i enlighet med tillämpliga lagar och bestämmelser. Styrelsen fastställer den övergripande riskstrategin och definierar S-Bankens risktagningsförmåga, risktagningsvilja och mål för riskhanteringen samt ansvarar för att det i koncernen finns verksamhets- och riskhanteringsprinciper som stöder och bidrar till att uppnå dessa. Dessutom godkänner styrelsen principer i anslutning till hantering och övervakning av risker per riskkategori, principer för modellering och beräkning av risker samt fastställer tillräckliga limiterna för riskerna som en del av den övergripande riskstrategin.

Styrelsen ansvarar för att S-Banken alltid har tillräckligt med kapital för att täcka alla väsentliga risker som beror på affärsverksamheten och förändringar i den externa verksamhetsmiljön samt ansvarar för att koncernens risktagningsförmåga är tillräcklig. Styrelsen följer upp kapitalets utveckling och allokering samt likviditetens tillräcklighet och risklimiterna.

Styrelsen biträds i arbetet av risk- och revisionsutskottet samt ersättnings- och nomineringsutskottet som inte har självständig beslutanderätt. Bägge utskotten består av styrelsemedlemmar.

Vd och ledningsgrupp

S-Banken Ab:s verkställande direktör och ledningsgrupp ansvarar för att riskhanteringen i praktiken genomförs enligt de principer som styrelsen har fastställt. Verkställande direktören och ledningsgruppen ansvarar för att S-Bankens strategiprocess och verksamhetsplanering samt riskhantering beaktar målen och limiterna för risktagningsförmågan och -viljan. De ansvarar också för att de uppställda målen uppnås och för övervakning och hantering av de risker som hotar målen.

Affärs- och stödfunktioner

Direktörerna för S-Bankens affärs- och stödfunktioner ansvarar främst för riskerna inom sina ansvarsområden och för att verksamheten vid enheterna sker enligt S-Bankens riktlinjer och principer. Dessutom ansvarar affärs- och stödfunktionerna för sina risker inom ramen för de fastställda limiterna. Således är det på affärs- och stödfunktionernas ansvar att identifiera och utvärdera riskerna i anslutning till sin egen verksamhet och att hantera och följa upp dessa. Varje affärs- och stödfunktion ansvarar för att ramarna för dess verksamhet, de funktionella kriterierna samt förutsättningarna för riskhanteringen beskrivs tydligt och tillräckligt.

Affärsfunktionerna har egna ledningsgrupper som består av affärsenheternas direktörer.

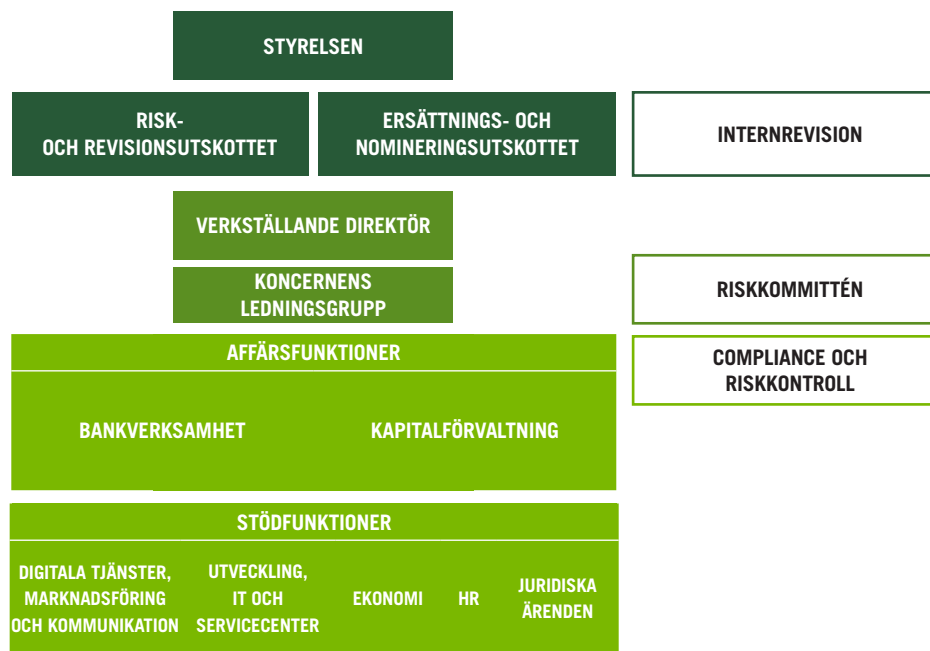
Ledningsgrupperna ansvarar för genomförandet, implementeringen och uppföljningen av de kvantitativa och kvalitativa målen samt för utvecklingen av affärsverksamheten och dess lönsamhet. Affärsfunktionerna kan vid behov sträva åt de risklimiterna som styrelsen fastställt och fastställa egna risklimiterna.

Risikommitté

Risikommitténs främsta uppgift är att säkerställa att styrelsen och risk- och revisionsutskottet erhåller tillräcklig och relevant

information om S-Bankens risker, riskhantering och kapitaltäckning som de behöver för att sköta sitt uppdrag och sina åtaganden och fatta beslut. Kommittén fastställer de centrala principerna och förfarandena i anslutning till riskhanteringen så att risk- och revisionsutskottet kan behandla dessa och styrelsen fatta beslut om dem. Dessutom säkerställer kommittén att förslagen är förenliga med gällande reglering samt med risktagningsförmågan och risktagningsviljan som fastställts av styrelsen.

Figur 7: S-Bankens administrativa struktur

Oberoende funktioner

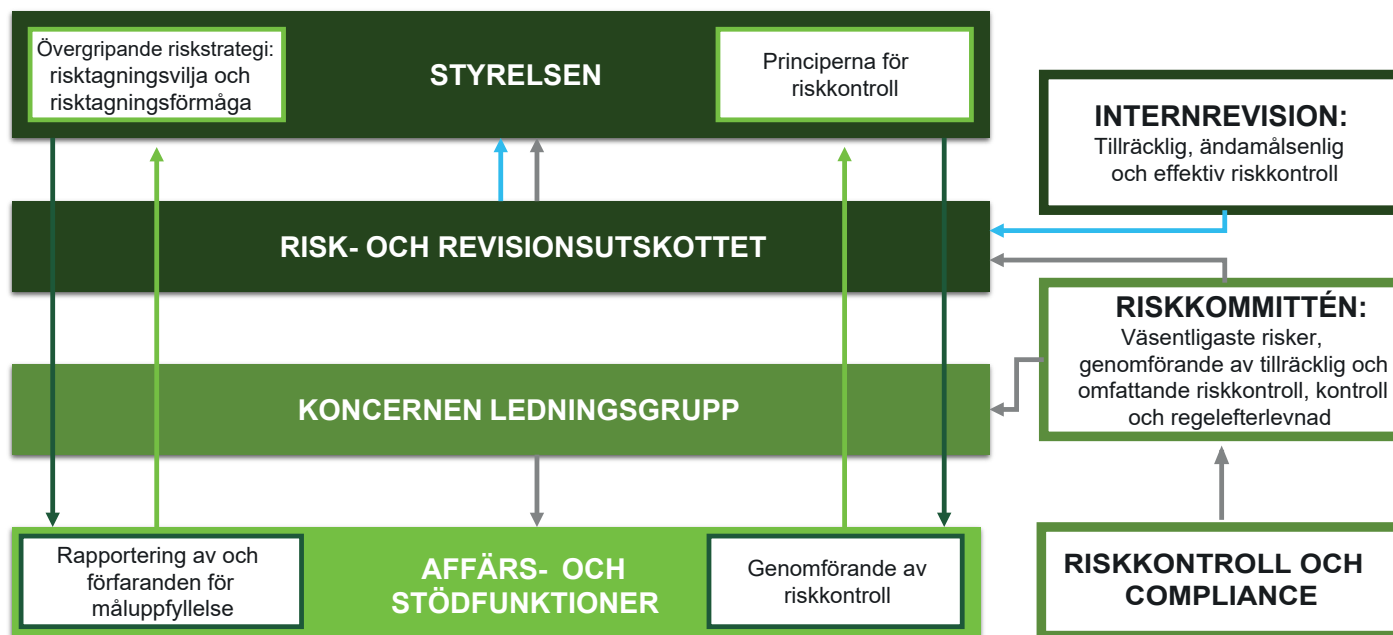
Riskkontrollens uppgift är att på ett övergripande plan följa upp och bedöma S-Bankens risktagningsnivå och implementeringen av riskhanteringen. Riskkontrollfunktionen övervakar verkställandet av den övergripande riskstrategin samt den totala riskpositionen och säkerställer att de risker som S-Banken står i rätt proportion till dess risktagningsförmåga och till de definierade målen.

Riskkontrollfunktionen underhåller och utvecklar metoder för att mäta, bedöma och rapportera risker samt assisterar affärsfunktionerna vid identifieringen av risker och genomförandet av riskhanteringen. Riskkontroll rapporterar regelbundet om S-Bankens risker, riskposition och nivån på riskhanteringen till S-Bankens ledning, riskkommittén, risk- och revisionsutskottet, styrelsen och myndigheterna.

Compliance har till uppgift att se till att S-Banken har tillräckliga och ändamålsenliga verksamhetsprinciper och rutiner som säkerställer regelefterlevnaden. Funktionen sköter om uppföljningen av ändringar i lagstiftning och bestämmelser och övervakar att dessa följs inom koncernen. Dessutom övervakar och utvärderar compliance huruvida de åtgärder som vidtagits för att avhjälpa brister i regelefterlevnaden har varit tillräckliga och effektiva.

Internrevision är oberoende bedömnings- och verifieringsverksamhet med uppgift att granska att den interna kontrollen och riskhanteringen är tillräcklig, välfungerande och effektiv inom hela koncernen. Granskningen utgår från risker och görs enligt en revisionsplan som styrelsen godkänner årligen. När internrevisionen gör granskningar enligt planen, tillämpar den kriterier som bygger på externa regler, interna anvisningar och uppställda mål.

Figur 8: Riskrapportering

Uppföljning och övervakning av samt rapportering om risker

I S-Banken övervakas risker kontinuerligt som en del av arbetsuppgifterna. Alla medarbetare ska vara medvetna om sitt eget ansvar inom riskhanteringen. Deras uppgift är att följa upp riskhanteringsens utfall inom det egna ansvarsområdet och att rapportera om eventuella avvikelser och brister i riskhanteringen i enlighet med överenskomna förfaranden.

Risker mäts, följs upp, övervakas och rapporteras så att S-Bankens styrelse och fungerande ledning har tillräcklig och väsentlig information om operativa risker och hantering av dem. S-Bankens interna riskrapporteringsprocess omfattar såväl ekonomirapportering som regelbundna analyser av uppfyllelsen av de mål som styrelsen har ställt. Risktagningen i förhållande till risktagningsförmågan följs upp regelbundet och bedöms bland annat då kapitalplanen ses över och strategin behandlas samt då S-Banken fattar beslut om projekt eller investeringar som är viktiga för affärsverksamheten. Figur 8 Riskrapporteringen visas i figuren nedan.

Som en del av den kontinuerliga riskrapporteringen bedöms riskpositionen för S-Banken och koncernbolagen dagligen utifrån risklimiterna. Marknads- och likviditetsrisker följs upp och rapporteras dagligen. Kreditrisker, kapitaltäckning och operativa risker följs upp kontinuerligt och rapporteras varje månad, varje kvartal och alltid vid behov.

Riskkontroll rapporterar om de centrala riskerna och riskhanteringsnivån till S-Bankens

ledning, riskkommittén, risk- och revisionsutskottet och styrelsen enligt figuren nedan. Utöver den regelbundna rapporteringen får de ovan nämnda parterna separata rapporter och analyser gällande förändringar eller avvikelser i verksamheten som påverkar riskerna eller kapitaltäckningen.

Internrevisionen bedömer processer för hantering av risker och kapital i enlighet med den årliga revisionsplanen. Internrevisionen rapporterar regelbundet om resultaten av revisionerna, de viktigaste observationerna vid revisionerna, eventuella rekommendationer för att förbättra verksamheten och utfallet för revisionsplanen till risk- och revisionsutskottet och styrelsen samt andra relevanta parter inom organisationen.

Hantering av kapitaltäckning och likviditet

Hantering av kapitaltäckning och likviditet utgör en väsentlig del av riskhanteringsprocessen. Målet för en stabil hantering av kapital och likviditet är att säkerställa att S-Banken alltid har en adekvat kapital- och likviditetsposition för att uppnå sina strategiska affärs- mål. Ett annat mål är att säkerställa att S-Bankens kapital- och likviditetsbuffertar är tillräckliga vid eventuella oförutsedda händelser. Figur 10 visar referensramen för kapitaltäckningen och utvärdering.

Den interna utvärderingen av kapital och likviditet grundar sig på ett proaktivt synsätt som beaktar S-Bankens strategi, verksamhetsplanering och den övergripande riskstrategin

Figur 9: Riskkontrollens rapportering som är oberoende av affärsfunktionerna

Figur 10: Referensram för planering av kapitaltäckningen och likviditeten

Processen börjar med strategiska och övergripande riskanalyser. S-Banken använder olika stressscenarier för att utvärdera hur eventuella ogynnsamma förändringar kan påverka utvecklingen av kapitaltäckningen och likviditeten i koncernen eller enskilda koncernbolag under en viss tid. Faktorer som beaktas är olika slags förändringar i makroekonomin, regleringen och konkurrensmiljön. Dessutom omfattar scenarierna möjliga förändringar i S-Bankens affärsvolym och kundernas beteende.

Stresstest

I stresstesten utnyttjas olika känslighetsanalyser, med hjälp av vilka man kan utvärdera effekterna av förändringar i de antaganden och parametrar som används vid beräkningen av riskkategorierna på riskmodellerna. De förväntade kreditförlusternas känslighet beräknas med hjälp av parametrar för sannolikheten för fallissemang (PD = Probability of Default) och graden av förlust (LGD = Loss Given Default). Eventuella koncentrationsrisker relaterade till företagskunder eller förändringar i värdet på fastighetssäkerheter beaktas vid bedömningen av kreditriskens stressade konsekvenser för kapitaltäckningen. Ur marknadsriskernas perspektiv beräknas inkomstrisken (NII = Net Interest Income) som avvikelse mellan budgeterad och scenariespecifik ränteintäkt med beaktande av förändringarna i marknadsräntorna. Effekterna av förändringarna i den riskfria ränteavkastningskurvan på marknadspriserna beräknas med hjälp av balansräkningens nuvärdesrisk (EV = Economic Value). Kreditpremierisken (spread-risk) uppskattas utifrån historiska data genom att

simulera inverkan av förändringarna på fonden för verkligt värde i det valda scenariot med beaktande av relevanta kreditpremier. Den stressade ränterisken i den finansiella balansen behandlas mer detaljerat nedan (avsnitt Den finansiella balansens ränterisk).

S-Banken utarbetar minst en gång om året en långsiktig kapitalplan, som innehåller en heltäckande översikt över utvecklingen av S-Bankens kapital och riskpositioner i olika riskscenarier. I kapitalplanen beskrivs också åtgärder i negativa scenarier som vid behov kan vidtas för att öka kapitalet till den målsatta nivån. I ICAAP-processen (Internal Capital Adequacy Assessment Process) beaktas väsentliga typer av risker med tanke på S-Banken. Tabell 16 visar relevanta typer av risker för S-Banken och beaktandet av dem i beräkningen av kapitalkraven enligt regleringen (pelare 1) och den interna riskbaserade beräkningen (pelare 2).

S-Banken har ingen handelsportfölj. Därför saknar S-Banken kapitalkrav för marknadsrisk enligt pelare 1. Eftersom S-Bankens marknadsrisker uppstår i den finansiella balansen har de enligt regleringen och metoderna i enlighet med pelare 1 inkluderats i kreditrisken enligt pelare 1-schablonmetoden. I ICAAP-processen beräknas kapitalkravet för marknadsrisken enligt S-Bankens interna parametrar och modell. Marknadsriskerna beskrivs i detalj nedan (Marknadsrisk). Beaktandet av de strategiska riskerna och affärsriskerna och beräkningen av kapitalkravet i anslutning till ICAAP baserar sig på analys av olika scenarier.

Tabell 16: Typer av risker som ingår i ICAAP-processen

TYP AV RISK OCH ALLOKERING AV KAPITAL	Pelare 1	Pelare 2
Kreditrisk	Ja	Ja
Koncentrationsrisk	Nej	Ja
Operativ risk	Ja	Ja
Marknadsrisk; valutarisk	Ja	Ja
Marknadsrisk, den finansiella balansens ränterisk	Nej	Ja
Marknadsrisk, kreditpremierisk (spread-risk)	Nej	Ja
Marknadsrisk; aktierisk	Nej	Ja
Marknadsrisk; fastighetsrisk	Nej	Ja
Strategisk risk och affärsrisk	Nej	Ja
Likviditetsrisk	Nej	ILAAP

Stresstesten relaterade till likviditeten utförs i regel årligen i anslutning till ILAAP-processen (Internal Liquidity Adequacy Assessment Process). Likviditetsplanen och kapitalplanen ger tillsammans en heltäckande bild av S-Bankens likviditetsriskposition i olika stressituationer.

Stresstesten av likviditeten baserar sig på att en 30 dagars likviditet baserad på analys av LCR-relationstal (Liquidity Coverage Ratio) är tillräcklig. Den långfristiga finansieringens tillräcklighet bedöms genom att analysera relationstalet för kravet på stabil nettofinansiering (NSFR = Net Stable Funding Ratio). Testningen av likviditetens tillräcklighet utgår från säkerställandet av de likvida medlens tillräcklighet för att täcka oväntat utflöde av likviditet samt att hålla variationen i nyckeltalen LCR och NSFR inom gränserna enligt regleringen.

De omedelbara kortsiktiga effekterna av likviditetsstresstesten kan estimeras genom att beräkna S-Bankens insamlingskostnader för kontanter och likvida reserver som bland annat påverkas av eventuella förluster till följd av försäljning av värdepapper till ofördelaktiga priser. De indirekta effekterna anknyter till begränsningar i affärsverksamheten och alternativa kostnader till följd av en försvagad likviditetsposition. De långsiktiga effekterna av likviditetsstress anknyter till anseenderisker som kan leda till höjda kostnader för långfristig finansiering och mindre affärsvolymen än väntat. De direkta och indirekta effekterna av en försvagad likviditet på kort och lång sikt försvagar S-Bankens

lönsamhet oberoende av om likviditetsstressen är plötslig eller gradvis.

Kredit- och motpartsrisiker

S-Banken fokuserar på kortkrediter och konsumtions- och bostadskrediter för privatkunder. Företagskreditstocken består främst av bygglån till bostadsaktiebolag. S-Bankens kreditriskprofil är låg, i enlighet med den konservativa risktagningens viljan. Bevarandet av en låg kreditriskprofil främjas av aktiv hantering och uppföljning av kreditrisiker.

Med kreditrisk avses att motparten inte fullgör sina avtalsskyldigheter, dvs. försummar sin betalningsskyldighet, vilket orsakar kreditförluster för S-Banken. Risker kan uppstå i situationer där beviljandet av kredit inte har baserat sig på riktig och tillräcklig information eller om det sker förändringar i kundens ekonomiska ställning eller säkerhetens värde under kreditens livscykel.

Kapitalkravet på kreditrisiker enligt pelare 1 omfattar också riskerna för treasurys investeringsportfölj, eftersom S-Banken inte har någon handelsportfölj.

Styrelsen godkänner kreditriskstrategin och kreditbeslutsfullmakterna som är förenliga med god bank- och utlåningssed samt extern reglering. Kreditriskstrategin omfattar centrala mål och gränser för utlåningen som baserar sig på S-Bankens strategi, verksamhetsplanen som baserar sig på den och den övergripande riskstrategin. Riskerna för treasurys investe-

ringsportfölj och de relaterade limiterna beskrivs i treasurys årliga investeringsplan.

Kreditrisiker hanteras i affärs- och stödfunktionerna enligt de principer och limiter som fastställs i koncernens övergripande riskstrategi, kreditriskstrategi och treasurys investeringsplan. På detta sätt säkerställer man att tillräckligt mycket kapital har reserverats för exponeringar och att målen för risktagningens viljan och riskhanteringen uppnås. Den övergripande hanteringen av kreditrisiker omfattar processen för beviljande av kredit, limiter, faktorer som motverkar kreditrisiken, såsom hantering av säkerheter och garantier, prisättning samt uppföljning, kontroll och rapportering av kreditrisiker. Hanteringen av kreditrisiker baserar sig på en fortlöpande kredit- och kundkontroll. På detta sätt kan man upptäcka eventuella problematiska fordringar och reagera på dem genom relevanta åtgärder. S-Banken har inga värdepapperiseringspositioner i balansräkningen.

I hanteringen och mätningen av kreditrisiker samt beräkningen av nedgång i värdet på finansiella instrument utnyttjas olika kreditriskmodeller. Beräkningen av åtaganden som är exponerade för kreditrisiker påverkas av det rådande ekonomiska läget och volymen för förväntade kassaflöden över tid. Beräkningen av kreditportföljens risk förutsätter dessutom uppskattningar av sannolikheter för fallissemang och relaterade kreditförluster. Nedskrivning av finansiella instrument och beräkning av förväntade kreditförluster behandlas i principerna för upprättande av bokslut (Nedskrivning av finan-

siella instrument och Beräkning av förväntade kreditförluster). Där beskrivs också förändringar i avtal om finansiella tillgångar och redovisning av slutliga kreditförluster.

S-Bankens kreditriskposition och riskkoncentration

Kreditrisiker utgör det viktigaste riskslaget inom S-Banken och dess andel är 90 procent (2,4 miljarder euro) av S-Bankens totala exponering (ytterligare information Tabell 5: Huvudposter i kapitaltäckningsuppgifterna). Tabell 17 beskriver bokföringsvärden, brutto och totalt, för kreditriskexponeringar i S-Bankens väsentliga balansposter. Från bruttobokföringsvärdena har man härlett det totala bokföringsvärdet på exponeringarna genom att från bruttobokföringsvärdena avdra de förväntade kreditförlusterna. Eftersom skuldebrevens förväntade kreditförluster redovisas via fonden för verkligt värde visar Tabell 17 inte deras belopp. I denna post redovisas dock förväntade kreditförluster till ett belopp av 0,9 miljoner euro som beskrivs nedan (se avsnittet Kvantitativ och kvalitativ information om de penningbelopp som de förväntade kreditförlusterna orsakar). Där beskrivs också de förväntade kreditförlusterna för åtaganden utanför balansräkningen.

S-Bankens största kreditriskexponering, ca 65 procent av balansposterna bokföringsvärde, utgörs av fordringar på allmänheten och offentlig sektor. I denna post ingår bland annat lån till privat- och företagskunder. Denna post innehåller också de största förväntade kreditriskerna inom S-Banken.

Tabell 17: S-Bankens kreditriskexponeringar

BALANSPOSTER, MN€	Bruttobokföringsvärde	Förväntad kreditförlust (ECL)	Totalt bokföringsvärde
Kontanta medel	468,4	0,0	468,4
Fordringar på kreditinstitut	27,8	0,0	27,8
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	4 204,8	-12,8	4 192,0
Skuldebrev	1 674,1	0,0	1 674,1
Aktier och andelar	25,2	0,0	25,2
Derivat	0,7	0,0	0,7
Övriga poster	60,6	0,0	60,6
Totalt	6 461,7	-12,8	6 448,9

Koncentrationsrisk kan uppstå om S-Bankens exponeringar är koncentrerade till vissa regioner, sektorer, försäkringsslag eller stora kundhelheter. Koncentrationsrisker hanteras inom de fastställda gränserna och följs regelbundet upp i ledningens riskrapport. Dessutom estimeras koncentrationsrisker med hjälp av stresstest i samband med kapitalplanen (ICAAP), som en del av scenarionalyserna.

Geografiskt sett finns största delen av S-Bankens exponeringar i Finland (ca 92 procent),

och därefter följer övriga Norden med en andel på ca 5 procent. Inga större förändringar har inträffat i den geografiska fördelningen av exponeringarna jämfört med 2017. S-Bankens kundkrets inom utlåningen till privatkunder är stor i antalet, men en eventuell koncentrationsrisk är mindre eftersom kundkretsen är geografiskt fördelad på olika delar av Finland samt krediterna och säkerheterna är fördelade mellan olika kreditprodukter. Således skapar exponeringarnas geografiska fördelning ingen koncentrationsrisk.

Tabell 18: Koncentration av exponeringar enligt bransch

BALANSPOSTER, MN€	Tillverkning	El, gas, värme och ventilation	Byggnade	Parti- och detaljhandel	Transport och lagring	Finansiering och försäkring	Verksamhet inom fastighetsbranschen	Professionell, vetenskaplig och teknisk verksamhet	Förvaltnings- och stödtjänster	Offentlig förvaltning och försvar, obligatoriskt socialskydd	Övriga branscher	Ingen bransch	Totalt
Kontanta medel	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	468,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	468,4
Fordringar på kreditinstitut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	27,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	27,8
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	0,1	33,8	1,3	24,6	0,2	69,3	654,9	4,6	0,6	0,0	6,3	3 396,5	4 192,0
Skuldebrev	111,2	0,0	25,2	10,0	22,8	903,8	18,5	8,0	38,4	512,9	23,5	0,0	1 674,1
Aktier och andelar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,5	8,5	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	25,2
Derivat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7
Övriga poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	60,6	60,6
Totalt	111,3	33,8	26,5	34,6	23,0	1 486,5	681,9	12,6	38,9	512,9	30,0	3 457,1	6 448,9

Tabell 18 beskriver balanspostspecifikt kreditriskexponeringarnas fördelning enligt bransch och exponeringsgrupp. I tabellen visas branscher och exponeringsgrupper som fastställts som väsentliga. Branscher och exponeringsgrupper som inte anses vara väsentliga visas på raden "övriga exponeringar" eller i kolumnen "övriga branscher totalt". Största delen av S-Bankens kreditriskexponeringar, dvs. ca 54 procent, saknar branschklassificering. Kolumnen innehåller främst krediter till privatkunder. Utlåningen till företag anknyter främst till bostadsaktie-

bolags byggprojekt. Efter byggfasen fördelas kreditrisken mellan bostadsaktiebolagets ägare. Således saknar S-Banken branschspecifik riskkoncentration. Inga större förändringar har inträffat i den branschvisa fördelningen av exponeringarna jämfört med 2017.

Värdena på säkerheter följs upp och uppdateras under kreditens livscykel, och information om deras egenskaper förvaras för att identifiera och hantera eventuella riskkoncentrationer. Fastighetssäkerheter är S-Bankens största enskilda säkerhetstyp. Fastig-

hetssäkerheterna är dock fördelade mellan ett stort antal enskilda lån och dessutom är de geografiskt utspridda över Finland. Effekterna av eventuella värdeförändringar i fastighetssäkerheterna på koncernens kapitaltäckning och kapital estimeras i kapitalplanens analyser av scenarier. Säkerheter och hanteringen av dem tas även upp nedan (Säkerheter och arrangemang som förbättrar krediters kvalitet).

Främst kreditinstitut och företag kan orsaka koncentrationsrisk för S-Banken. Hante-

ringen sker på koncernnivå genom ställda totala limiter för respektive kundhelhet och genom att följa upp utvecklingen av stora kundrisker. För denna risk allokeras kapital i anslutning till S-Bankens kapitalplan (Tabell16: Typer av risker som ingår i ICAAP-processen).

Kvantitativ och kvalitativ information om penningbelopp som förväntade kreditförluster orsakas och exponering för kreditrisk

I detta avsnitt behandlas kvantitativ och kvalitativ information om förväntade kreditförluster och S-Bankens exponering för kreditrisk. Nedskrivning av finansiella instrument och beräkning av förväntade kreditförluster behandlas i principerna för upprättande av bokslut (Nedskrivning av finansiella instrument och beräkning av förväntade kreditförluster). Ytterligare information finns också i noterna till koncernens bokslut (not 11: Finansiella tillgångar redovisade i upplupna

anskaffningskostnader, garantier och övriga åtaganden utanför balansräkningen samt förväntade kreditförluster av övriga finansiella tillgångar och nedskrivningar).

I S-Banken uppstår kreditrisker av person- och företagskunders åtaganden, investeringsverksamhet (skuldebrev) och åtaganden utanför balansräkningen. Tabell 19–Tabell 21 beskriver det penningbelopp som är exponerat för kreditrisk utan att beakta säkerheter eller andra arrangemang som förbättrar krediters kvalitet. I tabellerna har uppgifterna indelats i kreditriskklasser. I kreditklass 1 är

sannolikheten för fallissemang minst och i klass 7 störst.

Krediterna till privatkunder utgör den största exponeringen för kreditrisk i form av förväntade kreditförluster. Privatkunders åtaganden omfattar bland annat bostads- och konsumtionslån, av vilka de sist nämnda ger upphov till relativt sett större kreditrisk eftersom de saknar säkerheter. Största delen av företagskundernas åtaganden finns hos stora företag med bra kreditbetyg. Med dessa lån finansieras främst bostadsaktiebolags byggprojekt. Eftersom dessa lån har fastighetssä-

kerheter är exponeringen för dem inte lika stor, vilket minskar de förväntade kreditförlusterna.

I slutet av räkenskapsperioden var de förväntade kreditförlusterna (ECL = Expected Credit Loss) sammanlagt 14,5 miljoner euro. De förväntade kreditförlusterna ökade jämnt under räkenskapsperioden i proportion till de ökade kreditriskexponeringarna. De förväntade kreditförlusterna var i linje med styrelsens fastställda risktagningssvilja i kreditriskstrategin.

Tabell 19: Exponering för kreditrisker (privatkunder)

UTLÅNING TILL PRIVATKUNDER 31.12.2018, 1 000€	Grupp 1 12 mån ECL	Grupp 2 Under hela giltighetstiden ECL	Grupp 3 Under hela giltighetstiden ECL	Totalt
Kategori 1	2 309 351,7	231 176,7	0,0	2 540 528,4
Kategori 2	182 340,4	26 118,8	0,0	208 459,2
Kategori 3	155 453,8	28 617,5	0,0	184 071,2
Kategori 4	63 498,6	23 598,8	0,0	87 097,4
Kategori 5	181 764,0	26 872,0	0,0	208 636,0
Kategori 6	73 139,6	28 041,0	0,0	101 180,6
Kategori 7	593,1	67 313,9	0,0	67 907,0
Fallerad	0,0	0,0	19 113,5	19 113,5
Bruttobokföringsvärde	2 966 141,1	431 738,8	19 113,5	3 416 993,4
ECL-reservering	1 273,5	8 108,3	2 594,7	11 976,6
Nettobokföringsvärde	2 964 867,6	423 630,5	16 518,8	3 405 016,8

Tabell 20: Exponering för kreditrisker (företagskunder)

UTLÅNING TILL FÖRETAGSKUNDER 31.12.2018, 1 000€	Grupp 1 12 mån ECL	Grupp 2 Under hela giltighetstiden ECL	Grupp 3 Under hela giltighetstiden ECL	Totalt
Kategori 1	310 444,8	10 835,4	0,0	321 280,2
Kategori 2	175 087,5	914,9	0,0	176 002,3
Kategori 3	104 459,5	68,6	0,0	104 528,1
Kategori 4	66 996,0	805,0	0,0	67 801,0
Kategori 5	64 647,8	1 197,3	0,0	65 845,1
Kategori 6	49 134,3	14 354,4	0,0	63 488,7
Kategori 7	0,0	0,0	0,0	0,0
Fallerad	0,0	0,0	14,9	14,9
Bruttobokföringsvärde	770 769,7	28 175,7	14,9	798 960,3
ECL-reservering	736,7	96,5	0,6	833,8
Nettobokföringsvärde	770 033,1	28 079,2	14,3	798 126,6

Tabell 21: Exponering för kreditrisker (investeringsverksamhet)

INVESTERINGSVERKSAMHET 31.12.2018, 1 000€	Grupp 1 12 mån ECL	Grupp 2 Under hela giltighetstiden ECL	Grupp 3 Under hela giltighetstiden ECL	Totalt
Kategori 1	771 823,6	0,0	0,0	771 823,6
Kategori 2	93 600,5	0,0	0,0	93 600,5
Kategori 3	208 278,9	0,0	0,0	208 278,9
Kategori 4	16 585,6	0,0	0,0	16 585,6
Kategori 5	153 974,9	0,0	0,0	153 974,9
Kategori 6	7 085,4	0,0	0,0	7 085,4
Kategori 7	0,0	0,0	0,0	0,0
Fallerad	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	1 251 348,9	0,0	0,0	1 251 348,9
ECL-reservering	927,1	0,0	0,0	927,1

Tabell 22: Exponering för kreditrisker (poster utanför balansräkningen)

ÅTAGANDEN UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN 31.12.2018, 1 000€	Grupp 1 12 mån ECL	Grupp 2 Under hela giltighetstiden ECL	Grupp 3 Under hela giltighetstiden ECL	Totalt
Kategori 1	1 346 669,7	47 297,3	0,0	1 393 967,0
Kategori 2	100 137,8	13 707,9	0,0	113 845,7
Kategori 3	81 011,1	6 774,7	0,0	87 785,8
Kategori 4	38 525,4	11 206,2	0,0	49 731,6
Kategori 5	149 085,2	7 770,4	0,0	156 855,6
Kategori 6	21 341,5	1 436,5	0,0	22 778,1
Kategori 7	117,6	4 381,3	0,0	4 498,9
Fallerad	0,0	0,0	158,6	158,6
Totalt	1 736 888,3	92 574,4	158,6	1 829 621,3
ECL-reservering	200,2	564,5	7,9	772,6

S-Banken har inte finansiella instrument som är köpta eller ursprungligen beviljade och vars värde har sjunkit på grund av kreditrisken.

Förändringar och övergångar i nedskrivningen för förlust

I detta avsnitt beskrivs hur avsevärda förändringar i de finansiella instrumentens bruttobokföringsvärde under perioden har påverkat förändringarna i nedskrivningen för förlust.

Tabell 23 och Tabell 24 beskriver enligt finansiellt instrument övergångarna och förändringarna i de förväntade kreditförlusterna under räkenskapsperioden. I tabellerna visas avstämningskalkylen mellan ingående och utgående saldo för nedskrivningen för förlust så att Tabell 23 innehåller fordringar på privat- och företagskunder samt poster utanför balansräkningen och Tabell 24 kalkyler relaterade till investeringsverksamheten (skuldebrev).

De förväntade kreditförlusterna för redovisningsperioden har ökat jämnt i proportion till kreditriskexponeringarna. De totala förväntade kreditförlusterna (ECL) ökade under räkenskapsperioden med 361 200 euro. Förändringarna i riskparametrarna under räkenskapsperioden var totalt -647 400 euro. Denna post påverkas av bland annat förändringar i beräkningen av nedskrivningen för förlust. Dessa förändringar berodde på införandet av den makroekonomiska modellen,

höjningen av ledningens koefficient som påverkar den makroekonomiska modellens vikt och förändringen i grupperingen av anstånd för lån i hantering, som påverkar denna post. Förändringarna behandlas i principerna för upprättandet av bokslutet (Införande av IFRS 9 1.1.2018 och Nedskrivningsmodell enligt IFRS 9). I övrigt är förändringarna och övergångarna i nedskrivningen för förlust i nivå med kreditriskstrategin och det rådande ekonomiska läget.

Tabell 23: Avstämningskalkyl för förväntade kreditförluster (fordringar på kunder och poster utanför balansräkningen)

FORDRINGAR PÅ KUNDER OCH POSTER UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN 2018, 1 000€	Grupp 1 12 mån ECL	Grupp 2 Under hela giltighetstiden ECL	Grupp 3 Under hela giltighetstiden ECL	Totalt
ECL 1.1.2018	3 052,0	8 696,7	1 669,6	13 418,3
Övergångar från fas 1 till fas 2	-197,3	3 911,9	0,0	3 714,6
Övergångar från fas 1 till fas 3	-24,7	0,0	958,9	934,3
Övergångar från fas 2 till fas 1	131,6	-2 620,0	0,0	-2 488,3
Övergångar från fas 2 till fas 3	0,0	-654,1	792,6	138,5
Övergångar från fas 3 till fas 1	0,6	0,0	-72,0	-71,3
Övergångar från fas 3 till fas 2	0,0	26,7	-39,8	-13,1
Förändringar i riskparametrarna	-376,7	-251,3	-175,5	-803,5
Ökningar till följd av utgivning och förvärv	420,1	1 069,4	84,4	1 573,9
Minskningar till följd av borttagande från balansräkningen	-773,7	-578,5	-269,8	-1 621,9
Minskningar till följd av redovisning av slutliga kreditförluster	-21,6	-831,6	-345,1	-1 198,3
Nettoförändring i ECL	-841,5	72,5	933,7	164,6
ECL 31.12.2018	2 210,4	8 769,3	2 603,2	13 582,9

Tabell 24: Avstämningskalkyl för förväntade kreditförluster (investeringsverksamhet)

INVESTERINGSVERKSAMHET 2018, 1 000€	Grupp 1 12 mån ECL	Grupp 2 Under hela giltighetstiden ECL	Grupp 3 Under hela giltighetstiden ECL	Totalt
ECL 1.1.2018	730,6	0,0	0,0	730,6
Övergångar från fas 1 till fas 2	0,0	0,0	0,0	0,0
Övergångar från fas 1 till fas 3	0,0	0,0	0,0	0,0
Övergångar från fas 2 till fas 1	0,0	0,0	0,0	0,0
Övergångar från fas 2 till fas 3	0,0	0,0	0,0	0,0
Övergångar från fas 3 till fas 1	0,0	0,0	0,0	0,0
Övergångar från fas 3 till fas 2	0,0	0,0	0,0	0,0
Förändringar i riskparametrarna	156,1	0,0	0,0	156,1
Ökningar till följd av utgivning och förvärv	171,1	0,0	0,0	171,1
Minskningar till följd av borttagande från balansräkningen	-130,8	0,0	0,0	-130,8
Minskningar till följd av redovisning av slutliga kreditförluster	0,0	0,0	0,0	0,0
Nettoförändring i ECL	196,5	0,0	0,0	196,5
ECL 31.12.2018	927,1	0,0	0,0	927,1

Redovisningen av slutliga kreditförluster behandlas ovan i principerna för upprättandet av koncernens bokslut (Nedskrivning av finansiella instrument). S-Bankens kreditförluster härstammar främst från krediter utan säkerhet som redovisas som kreditförluster i ett tidigt skede (inom 4–7 månader från att fordran förfallit). Redovisning av kreditförluster i ett tidigt skede minskar naturligtvis de förväntade kreditförlusterna. Inkassoföretag vidtar dock fortfarande aktiva inkassoåtgärder när det gäller dessa lån, och till följd av åter-

betalningar minskar de till slut de kreditförluster som redovisas i resultaträkningen. Redovisningsperiodens slutliga kreditförluster uppgick till totalt 12,2 miljoner euro i form av finansiella tillgångar som fortfarande är föremål för inkasso.

Noten till koncernens resultaträkning innehåller numerisk information om både de förväntade och slutliga kreditförlusterna (not 11: Finansiella tillgångar redovisade i upplupna anskaffningskostnader, garantier

och övriga åtaganden utanför balansräkningen samt förväntade kreditförluster av övriga finansiella tillgångar och nedskrivningar). De slutliga kreditförlusterna i resultaträkningen för redovisningsperioden uppgick till 13,3 miljoner euro. De redovisade återföringarna var 4,7 miljoner euro.

Säkerheter och arrangemang som förbättrar krediters kvalitet

S-Banken använder säkerheter, garantier och derivat för att hantera kreditrisker. Som

arrangemang som förbättrar krediters kvalitet påverkar de också beviljandet av krediter med säkerheter. S-Bankens styrelse beslutar om godtagbara säkerhetsslag och värderingsprinciperna för dem.

S-Banken kräver omfattande säkerheter för att minska kreditriskerna för så gott som alla kreditlag med undantag för privatkundernas kort- och konsumtionskrediter utan säkerhet. Anvisningarna för beviljande av kredit säkerställer att de använda säkerheterna är god-

tagbara och omfattande samt att de är bindande och kan realiseras.

Principen är att krediter endast beviljas kunder, vars återbetalningsförmåga är tillräckligt bra oberoende av värdet på eventuella säkerheter. Beroende på säkerhetsslag värderas säkerheter till marknadsvärde eller verkligt värde. I enlighet med försiktighetsprincipen beaktar minskningen av kreditrisken en nedskärning av värdet på säkerheten vars belopp beror på flera omständigheter. Värdena på fastighetssäkerheter följs upp och uppdateras regelbundet under kreditens livscykel. I beräkningen av förväntade kreditförluster beaktas effekten av säkerheter samt osäkerheten och kostnaderna relaterade till realisering av säkerheter i parametrarna för förlust vid fallissemang (LGD = Loss Given Default).

Som borgen används vanliga former av borgen, till exempel statsborgen och borgensför-

bindelser av en fysisk eller juridisk person. Vid borgen överförs kundrisken från motparten till borgensmannen. Som riskreducerande element i beräkningen av kapitalkravet för kreditrisk har man använt säkerheter i fastigheter, obetalda kreditriskskydd (t.ex. statsborgen för studie-, bostads- och bostadsaktiebolagslån samt S-Bostadsgarantier som hänför sig privatkunders bostadslån av en extern tjänsteleverantör).

Inga större förändringar inträffade i kvaliteten på S-Bankens säkerheter under 2018.

Tabell 25 visar kvantitativ information om innehav av säkerheter när det gäller värdeminskade finansiella tillgångar (grupp 3). Åtaganden utanför balansräkningen ingår i respektive post för finansiella tillgångar. Säkerhetsvärdena för åtaganden med säkerhet i grupp 3 täcker åtagandenas bruttobokföringsvärde.

Vid beräkningen av förväntade kreditförluster har man som faktisk LGD-parameter använt värdet noll för investeringslimiter med säkerhet och krediter med säkerheter i fastigheter, om beloppet av det obetalda kapitalet är under 50 procent av det verkliga värdet på kreditens säkerhet(er). Då har förlustreserv inte bildats för dessa krediter.

Användning av derivat i hanteringen av kreditrisker behandlas i följande avsnitt (Motpartsrisiker).

Motpartsrisiker

En motpartsrisk som avses i kapitaltäckningsförordningen kan uppkomma genom derivatkontrakt i situationer där motparten sannolikt inte fullgör sina skyldigheter enligt kontraktet då kontraktet har positivt marknadsvärde. Derivatkontrakt används för att säkra en balanspost, positioner eller kassaflöde mot eventuella kursförändringar i framtiden. S-Banken använder derivat enbart för riskhantering.

S-Banken tillämpar marknadsvärderingsmetoden enligt artikel 274 i kapitaltäckningsförordningen för att fastställa motpartsrisken och den aktuella ersättningskostnaden för alla kontrakt med positivt värde. Hanteringen av marknadsrisk relaterade till derivatpositioner beskrivs nedan (Marknadsrisk).

Med derivatmotparter ingår S-Banken ISDA-kontrakt (International Swaps and Derivatives Association) och CSA-kontrakt (Credit

Support Annex), vilket minskar motpartsrisken. I kontrakten avtalar parterna om allmänna villkor relaterade till derivat och användning av säkerheter mellan parterna. Vid beräkningen av motpartsrisken maximala belopp relaterade till finansiella instrument omfattar en öppen position kontanter och bankfordringar, investeringar, insättningar och övriga finansiella transaktioner, såsom derivatkontrakt.

Potentiell framtida kreditexponering är de underliggande värdena och specifika procentsatser som fastställs i artikel 274 i kapitaltäckningsförordningen. Summan av ersättningskostnaden och den potentiella framtida kreditexponeringen är exponeringsbeloppet för derivatkontraktet. De riskvägda exponeringsbeloppen för derivatinstrument (1,6 mn €) utgör kapitalbaskravet för motpartsrisk enligt pelare 1 (0,1 mn €), som ingår i kapitalkravet för kreditrisk.

Derivatkontrakt medför också kreditvärdighetsjusteringsrisk (CVA = Credit Valuation Adjustment) som syftar på justering av derivatkontrakts verkliga värde (eller pris) för att beakta kreditexponeringen. Denna justering omfattar motpartens kreditmarginaler och marknadsfaktorer som styr värderingen av derivat och således även exponeringen. I slutet av räkenskapsperioden uppgick de riskvägda exponeringsbelopp som anknyter till kreditvärdighetsjusteringsrisken till 3,1 miljoner euro och kapitalbaskravet för exponeringen enligt pelare 1 till 0,3 miljoner euro.

Tabell 25: Värdeminskade åtaganden och relaterade säkerheter

VÄRDEMINSKADE FINANSIELLA TILLGÅNGAR, 1 000€	Bruttobokföringsvärde	ECL-reservering	Nettobokföringsvärde	Verkligt värde på säkerhet
Utlåning till privatkunder	19 113,5	2 602,6	16 510,9	21 868,5
Utlåning till företagskunder	14,9	0,6	14,3	300,0
Värdeminskade finansiella tillgångar totalt	19 128,4	2 603,2	16 525,2	22 168,5

Uppföljning och rapportering

Bankverksamheten ansvarar för hanteringen av kreditrisker och följer regelbundet upp hur balansräkningen och kreditstocken utvecklas. Rapporteringen inbegriper bland annat utfallet för de uppställda målen och risknivåerna, utlåningens fördelning mellan olika riskklasser, utlåningens geografiska fördelning, riskkoncentrationer, säkerheternas värde, de faktiska marginalerna, riskklassificeringsmodellernas funktion, kredithanteringsprocessernas funktion samt problemexponeringar och förväntade kreditförluster.

Vid sidan av detta följer riskkontrollfunktionen upp och säkerställer att affärsfunktionerna tillämpar principerna i den övergripande riskstrategin och kreditriskstrategin så att de agerar i enlighet med de fastställda limiterna och beslutsbefogenheterna. Riskkontroll rapporterar regelbundet om S-Bankens kreditriskprofil och nivån på riskhanteringen till S-Bankens ledning, riskkommittén, risk- och revisionsutskottet, styrelsen och myndigheterna.

Operativa risker

S-Bankens operativa riskprofil påverkas väsentligt av störningar och avbrott i systemen, missbruk och eventuella brister i externa tjänsteleverantörers verksamhet. Förlusterna till följd av realiserade operativa risker 2018 var mycket små (633 000 euro) jämfört med det reserverade kapitalkravet. År 2018 beviljades S-Banken som första finländska bank status Payment Card Industry Data Security Standard (PCI DSS). De tekniska och funktionella krav som PCI DSS ställer på skyddet för kontouppgifter genomförs i processer enligt säkerhetsstrategin.

Med operativ risk avses möjligheten till förlust som orsakas av otydliga eller bristfälliga processer, medarbetare eller externa faktorer. Juridisk risk och anseenderisk ingår i den operativa risken. Följderna av en realiserad operativ risk kan yppa sig som en ekonomisk förlust eller indirekt exempelvis som en försämring av S-Bankens anseende, försämrade uppskattning eller försämrade förtroende för S-Banken.

De primära målen för hanteringen av S-Bankens operativa risker är att hantera anseenderisken och säkerställa verksamhetens kontinuitet och regelefterlevnad på både kort och lång sikt. Hanteringen av operativa risker stöder iakttagandet av S-Bankens värderingar och strategi samt god bank- och utlåningssed. Riskhanteringen omfattar alla väsentliga affärsrelaterade operativa risker.

Som stöd för uppnåendet av målen implementeras riskhanteringen i hela organisationen med hjälp av följande åtgärder:

- Man identifierar, mäter, uppföljer, bedömer och rapporterar väsentliga risker relaterade till S-Bankens affärsverksamhet och deras konsekvenser för risktagningsförmågan och -viljan.
- Man fastställer riskhanteringsmetoder och säkerställer att de är fungerande, relevanta, kostnadseffektiva och tillräckliga med beaktande av S-Bankens risktagningsvilja och den interna kontrollen.
- Man integrerar riskhanteringen i S-Bankens ledningssystem, beslutsfattande och rutiner.

Vid identifieringen och estimeringen av operativa risker beaktas också risker relaterade till outsourcing och compliance, dvs. risker relaterade till penningtvätt, finansiering av terrorism samt iakttagande av extern reglering och interna rutiner. Hanteringen av S-Bankens operativa risker involverar olika rutiner, med vars hjälp man strävar efter att identifiera, estimerar och hantera risker: Nya produkter och tjänster godkänns enligt ett formellt förfarande innan produkten eller tjänsten införs eller lanseras på marknaden. Genom ett motsvarande förfarande godkänns nya motparter och avtalsparter innan samarbetet med dem börjar. För betydande störningar i verksamheten förbereder sig banken genom kontinuitetsplanering. Realiserade operativa risker hanteras genom hantering av avvikelser. Banken förbereder sig på operativa risker som eventuellt realiseras med hjälp av försäkringar för till exempel missbruk, egendoms-skador eller brottslig verksamhet.

Funktionen för kontroll av operativa risker, som är oberoende av S-Bankens affärsfunktioner, övervakar och gör övergripande utvärderingar av omfattningen, tillräckligheten och effektiviteten i hanteringen av operativa risker inom S-Banken. Kontrollfunktionen stöder genomförandet av riskhanteringen inom organisationen och säkerställer att de väsentligaste operativa riskerna identifieras och bedöms samt att ändamålsenliga och tillräckliga hanteringsåtgärder fastställs för risker. Dessutom underhåller och utvecklar funktionen metoder för att mäta, bedöma och rapportera risker samt assisterar affärsfunktionerna vid identifieringen av risker och genomförandet av riskhanteringen.

Uppföljning och rapportering

S-Banken följer upp och övervakar fortlöpande sin verksamhet på olika organisationsnivåer. Varje medarbetare ansvarar för riskhanteringen inom sitt ansvarsområde och för rapporteringen av avvikelser relaterade till operativa risker.

S-Banken har en operativ modell och ett rapporteringssystem för hantering av realiserade operativa risker. Anmälan görs om situationer och händelser som begränsar den normala verksamheten, bryter mot regleringskraven eller S-Bankens anvisningar. Som avvikelser betraktas också sådana åtgärder av avtalsparter eller underleverantörer som försvagar S-Bankens verksamhet. I anmälan beskrivs orsakerna till händelsen och bedöms konsekvenserna och de eventuella kostnaderna på grund av händelsen. Vid behov planeras och fastställs även åtgärder för förebyggande av motsvarande händelser. Dessutom har S-Banken ett förfarande som möjliggör konfidentiell intern rapportering om förbrytelser (whistle blowing channel).

Riskkontrollfunktionen rapporterar regelbundet om S-Bankens betydande realiserade risker och riskhanteringsnivå till S-Bankens styrelse, risk- och revisionsutskott, riskkommitté, verkställande direktör och koncernens ledningsgrupp samt myndigheterna. Compliance övervakar iakttagandet av bestämmelser och rutinernas tillräcklighet, kommer med rekommendationer för utvecklingsåtgärder och övervakar vidtagandet av ovan nämnda åtgärder.

Marknadsrisk

S-Bankens marknadsrisker består främst av kreditpremierisk (spread-risk) och den finansiella balansens ränterisk, som beror på den strukturella ränterisken i balansräkningen och treasurys investeringsverksamhet. De övriga marknadsriskerna relaterade till S-Bankens balansräkning, såsom aktie-, valuta- och fastighetsrisker är inte signifikanta. Marknadsrisker hanteras med hjälp av en konservativ risktagningstilja.

Med marknadsrisk avses i allmänhet den effekt som fluktuationer i värdepapperskurser, räntor, valutakurser eller balansposters marknadsvärden har på bankens resultat och balansräkning. S-Bankens marknadsrisk består främst av strukturella ränterisker som härrör från bankverksamhetens finansiella balans och ränterisken för treasurys investeringsverksamhet. I koncernens finansiella balans ingår också mycket små aktie-, valuta- och fastighetsrisker. Eftersom S-Banken inte bedriver trading och inte har en handelsportfölj ställs inga kapitalkrav för marknadsrisk enligt pelare 1 på banken. Eftersom S-Bankens marknadsrisk består av den finansiella balansens risker, ingår det ovan nämnda kapitalkravet i kapitalkravet på kreditrisker.

I den interna estimeringsprocessen för kapitalets tillräcklighet enligt pelare 2 (ICAAP)

beaktar S-Banken utöver de ovan nämnda marknadsriskerna i den finansiella balansen dessutom den risk som uppstår för skuldebrevens kreditriskkomponent, som inom S-Banken kallas kreditpremierisk (spread-risk). Således bildas S-Bankens övergripande marknadsrisk enligt pelare 2 av den finansiella balansens ränterisker samt spread-, aktie-, valuta- och fastighetsrisker. I granskningen av pelare 2 beaktas spridningsnyttan som minskar den övergripande marknadsrisken och som baserar sig på inbördes korrelationer mellan dessa typer av risker.

Vid hanteringen av marknadsrisker är S-Bankens mål att hantera oväntade förändringar i S-Bankens resultat och kapitaltäckning till följd av fluktuationer i marknadspriser samt att optimera avkastningen på eget kapital inom ramen för risktagningstilja. I hanteringen av marknadsrisker betonas uppföljningen och prognostiseringen av de externa verksamhetsbetingelserna. Hanteringen av marknadsriskerna grundar sig på konservativ risktagningstilja och på risklimiter som härletts ur denna och som följs upp och rapporteras aktivt till S-Bankens ledning. Marknadsriskkoncentrationer hanteras genom limiter som fastställs på koncernnivå och affärsverksamhetsnivå som monetära belopp som anger känsligheten för marknadsrisk. Vid hanteringen av marknadsrisker utnyttjas intern prissättning av gränsöverskridande transaktioner.

Marknadsriskerna granskas med tanke på nuvärdes-, inkomst- och marknadsprisrisk, vilka mäter risker ur olika synvinklar. Marknadsprisrisken är alltid förknippad med balansposternas känslighet för förändringar i marknadspriset och derivat samt de effekter dessa fluktuationer har på resultaträkningen. Marknadsrisker mäts med hjälp av allokeringsfördelning, stresstest och scenarioanalyser.

Treasury ansvarar för den operativa hanteringen av koncernens marknadsrisker inom ramen för sin behörighet. Målen för treasurys investeringsverksamhet och risktagningen är bunden till den övergripande riskstrategin och risktagningstilja som godkänts av S-Bankens styrelse.

Den finansiella balansens ränterisk

Största delen av S-Bankens marknadsrisk består av den finansiella balansens ränterisk (IRRBB = Interest Rate Risk in the Banking Book). Denna analyseras som strukturell ränterisk för bankverksamheten och ränterisk för de skuldebrev som ingår i treasurys placeringsportfölj.

Den strukturella ränterisken i bankverksamheten förorsakas av att fordringar och skulder har olika räntebindningar och maturiteter, varför det inte är möjligt att helt förutse vare sig det framtida räntenettet (räntenettorisk/ inkomstisk) i bankverksamheten eller net-

tonvärdet (nuvärdesrisk) i balansräkningen. Inkomstisken och nuvärdesrisken mäter risker ur olika synvinklar. Nuvärdesrisken för hela balansräkningen anger nettonuvärdet på skulder och fordringar i balansräkningen, med andra ord det teoretiska ekonomiska värdet på det egna kapitalet. Med inkomstisk simuleras konsekvenserna av en realisering av riskerna för S-Bankens resultat under en viss tidsperiod.

Utöver den strukturella ränterisk som inlånings- och utlåningsverksamheten medför är banken exponerad för ränterisk till följd av treasurys placeringsverksamhet. Ränterisken uppstår om värden på portföljens skuldebrev förändras till följd av en förändring i marknadsräntor (prisrisk). Prisrisken är förknippad med balansposternas känslighet för förändringar i marknadspriset och de effekter dessa fluktuationer har på resultaträkningen. Prisrisken är alltså en nuvärdesbaserad ränterisk när det gäller balansposter som värderas fortlöpande. Tabell 26 visar sammansättningen av treasurys investeringsportfölj.

Tabell 26: Sammansättning av Treasurys investeringsportfölj

31.12.2018, MN€	Exponering	Riskvägda exponeringsbelopp (RWAs, Kreditrisk, schablonmetoden)	Riskvägda exponeringsbeloppens densitet
Exponeringsgrupp			
Stater och centralbanker	463,2	0,0	0,0 %
Regionala och lokala myndigheter	484,3	0,0	0,0 %
Offentliga organ	5,0	1,0	20,0 %
Institut	420,3	128,2	31,5 %
Företag	293,3	293,2	100,0 %
Säkerställda obligationer	465,3	46,5	10,0 %
Företag för kollektiva investeringar	24,7	24,7	100,0 %
Exponeringar mot eget kapital	0,4	0,4	100,0 %
Totalt	2 156,5	494,1	

31.12.2017, MN€	Exponering	Riskvägda exponeringsbelopp (RWAs, Kreditrisk, schablonmetoden)	Riskvägda exponeringsbeloppens densitet
Exponeringsgrupp			
Stater och centralbanker	516,3	0,0	0,0 %
Regionala och lokala myndigheter	264,0	0,0	0,0 %
Offentliga organ	7,1	1,4	20,0 %
Institut	384,3	117,9	31,8 %
Företag	307,6	310,8	101,0 %
Säkerställda obligationer	360,6	36,1	10,0 %
Företag för kollektiva investeringar	30,7	30,7	100,0 %
Exponeringar mot eget kapital	0,2	0,2	100,0 %
Totalt	1 870,9	497,1	

Ränterisken hanteras genom planering av balansräkningens struktur, såsom tillgångarnas och skuldernas maturitet och räntebindningar samt med räntederivatkontrakt.

Ränteriskexponeringen beskrivs också i följande tabell över fördelningen av de finansiella tillgångarna och skulderna enligt räntebindning. Den största obalansen som ger

upphov till nuvärdesrisk för ränteexponeringar i räntebindningarna av S-Bankens skulder och fordringar hänför sig till maturitetskorgen 0–1 månader, eftersom S-Ban-

kens primära finansieringskälla är inlåning utan förfallodag, vars ränta justeras konservativt enligt den schablonmässiga maturiteten 1 månad.

Tabell 27: Fördelning av finansiella tillgångar och skulder enligt räntebindning

FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER 31.12.2018, MN€		a	b	c	d	e	f
		0–3 månader	3–12 månader	1–5 år	5–10 år	Över 10 år	Totalt
1	Kontanta medel	468,4	0,0	0,0	0,0	0,0	468,4
2	Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	188,8	68,4	661,0	84,3	0,0	1 002,5
3	Fordringar på kreditinstitut	27,8	0,0	0,0	0,0	0,0	27,8
4	Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	1 760,6	2 348,5	59,8	17,7	0,3	4 187,0
5	Skuldebrev	318,4	164,3	165,6	17,1	0,0	665,4
6	Derivatkontrakt (tillgångar)	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6
7	Finansiella tillgångar totalt	2 764,8	2 581,2	886,5	119,1	0,3	6 351,9
8	Skulder till kreditinstitut	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
9	Skulder till allmänheten och offentlig sektor	5 879,5	0,8	3,4	0,0	0,0	5 883,8
10	Skuldebrev emitterade till allmänheten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
11	Efterställda skulder	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0	50,0
12	Derivatkontrakt (skulder)	4,6	2,1	6,4	0,0	0,0	13,1
13	Finansiella skulder totalt	5 884,5	52,9	9,8	0,0	0,0	5 947,2
14	Finansiella tillgångar och skulder totalt	-3 119,7	2 528,3	876,7	119,1	0,3	404,7

FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER 31.12.2017, MN€		a	b	c	d	e	f
		0-3 månader	3-12 månader	1-5 år	5-10 år	Över 10 år	Totalt
1	Kontanta medel	493,0	0,0	0,0	0,0	0,0	493,0
2	Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	261,0	62,7	406,2	130,6	0,0	860,5
3	Fordringar på kreditinstitut	25,7	0,0	0,0	0,0	0,0	25,7
4	Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	1 817,6	1 780,8	103,5	18,4	4,6	3 724,9
5	Skuldebrev	176,7	88,0	175,0	24,6	0,0	464,3
6	Derivatkontrakt (tillgångar)	0,8	0,0	0,2	0,0	0,0	1,0
7	Finansiella tillgångar totalt	2 774,9	1 931,5	684,8	173,6	4,6	5 569,4
8	Skulder till kreditinstitut	10,1	0,0	0,0	0,0	0,0	10,1
9	Skulder till allmänheten och offentlig sektor	5 043,2	2,1	2,2	0,0	0,0	5 047,5
10	Skuldebrev emitterade till allmänheten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
11	Efterställda skulder	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0	50,0
12	Derivatkontrakt (skulder)	2,4	3,3	0,6	0,0	0,0	6,3
13	Finansiella skulder totalt	5 055,7	55,3	2,8	0,0	0,0	5 113,9
14	Finansiella tillgångar och skulder totalt	-2 280,9	1 876,2	682,0	173,6	4,6	455,5

Styrelsen har fastställt ett maximibelopp för S-Bankens nuvärdes-, inkomst- och prisrisk. Råntegapanalys används för att följa upp ränterisken. I den är skulderna och fordringarna grupperade i tidsperioder enligt ränte-

bindning. Inverkan av förändringar i räntekurvan på S-Bankens ränteriskställning uppföljs dagligen med nuvärdesmetoden (prisrisk) som avspeglar de balansposter som påverkas av fluktuerande marknadspriser

samt månatligen med inkomstrisk- och nuvärdesmetoden.

Nedan beskrivs stressning av ränterisk i bankboken som ger utslag på parallell för-

ändring i samtliga maturiteter enligt den marknadsräntekurva som tillämpas på finansierings- eller skuldavtal.

Tabell 28: Den finansiella balansens ränterisk, känslighetsanalys

INKOMSTRISK (Net Interest Income, NII), MN€	31.12.2018	31.12.2017	BALANSRÄKNINGENS NUVÄRDESRISK (Economic Value, EV), MN€	31.12.2018	31.12.2017
+100 räntepunkter	27,7	27,0	+100 räntepunkter	-31,0	-25,6
-100 räntepunkter	-7,7	-7,7	-100 räntepunkter	102,5	75,6

Tabell 29: Treasurys investeringsportföljs prisrisk

PRISRISK, TREASURYS INVESTERINGSPORTFÖLJ, MN€	31.12.2018			31.12.2017		
	Portfölj	Känslighet	Känslighet, %	Portfölj	Känslighet	Känslighet, %
ränterisk						
+100 räntepunkter	1 952,1	-17,4	-0,9 %	1 870,9	-16,4	-1,1 %
-100 räntepunkter		18,0	0,9 %		17,0	1,2 %

Kreditpremierisk (spread-risk)

Treasurys verksamhet är även förknippad med kreditpremierisk som uppkommer från portföljens obligationer med fast ränta och rörlig ränta. Med kreditpremierisk avses att marknadens allmänna syn på kreditvärdigheten hos en emittent av investeringsinstrument förändras eller marknadens allmänna förhållningssätt avseende investeringar som innehåller kreditrisk förändras och investeringarnas värden till följd därav försvagas. Beloppet av kreditpremierisken följs upp regelbundet som en del av rapporteringen av ränterisker.

Kreditpremierisken mäts dagligen enligt de parametrar och metoder som fastställs dagligen på basis av historiska stressade nivåer för kreditriskpremier. I marknadsriskmodellen tillämpas en 12 månader lång granskningshorisont och en säkringsnivå på 99,5. Utifrån marknadsriskmodellen beräknas dessutom det interna kapitalkravet för spreadrisk enligt pelare 2.

S-Bankens styrelse har fastställt ett maximalt belopp för kreditpremierisken. Vid fastställandet av motpartslimiter värderas motparternas kreditrisk i huvudsak utifrån kreditvärderingsföretagens kreditbetyg. Investeringsverksamheten är försiktig och medel placeras i likvida och kreditvärda objekt.

Aktie-, valuta- och fastighetsrisker samt övriga marknadsrisker

Balansräkningens aktierisker realiserar direkt om marknadspriserna på aktier förändras.

Aktierisker uppstår i liten omfattning inom treasurys verksamhet, och hanteringen och limiteringen av dem grundar sig på enkla allokeringslimiter. I S-Banken används aktier främst för att sprida marknadsriskerna och nivån på aktieriskerna hålls på en måttlig nivå. Trots den låga risknivån övervakas aktiemarknadsriskerna regelbundet och de limiter som reglerar risktagningen justeras vid behov.

Fastighetsrisker uppstår i S-Bankens investeringsverksamhet och det huvudsakliga syftet med dem är att sprida portföljens marknadsrisker. Fastighetsrisker hanteras i första hand genom allokeringsgränser och risknivån behålls låg.

Valutakursrisker uppstår för S-Banken endast när en investering i skuldebrev i främmande valuta görs som en del av investeringsverksamheten, i anslutning till en kunds valutatransaktion eller valutakonton. Tillåtna valutator fastställs i valutarisklimiter och i princip säkras valutariskerna.

Som en del av investeringsverksamheten uppstår en indirekt marknadsrisk för S-Banken genom fondinvesteringarna i skogsfastigheter. Denna risk behålls på en mycket måttlig nivå med hjälp av investeringslimiter.

Uppföljning och rapportering

På S-Banken följer treasury dagligen upp exponeringen mot marknadsrisk och bankverksamheten svarar för den operativa mätningen, uppföljningen och rapporteringen

av marknadsrisker inom organisationen i enlighet med överenskomna metoder. Även riskkontroll följer upp marknadsriskpositionen dagligen. Dessutom övervakar riskkontrollfunktionen hanteringen av S-Bankens exponering mot marknadsrisk samt användningen av och funktionen hos de marknadsriskmodeller som används. De viktigaste helheterna i anslutning till marknadsrisk, riskhanteringsfunktion och riskernas effekt på kapitalet rapporteras till S-Bankens ledning, riskkommittén, risk- och revisionsutskottet och styrelsen.

Likviditetsrisker

S-Banken är exponerad för likviditetsrisk till följd av utlåning till kunder, finansiering och treasurys investeringsverksamhet. S-Bankens likviditetsställning är stark och risktagningens vilja konservativ. Likviditetsställningen backas upp av aktiva riskhanteringsåtgärder och fortlöpande uppföljning. Det främsta målet för treasurys investeringsverksamhet är att säkerställa att S-Bankens likviditetsställning ständigt överstiger miniminivåerna enligt regleringen och de interna målen.

Med likviditetsrisk avses risken för att S-Banken inte kan sköta sina betalningsåtaganden i tid eller måste göra det till högre kostnader än normalt. Med likviditetsrisk avses dessutom osäkerheten till följd av differensen mellan inkommande och utgående kortfristiga kassaflöden, samt en strukturell

finansieringsrisk, dvs. osäkerheten i finansieringen av långfristig utlåning. Orsaker till realisering av likviditetsrisken kan vara bank- eller marknadsspecifika. Följande faktorer är de mest väsentliga med avseende på S-Bankens exponering mot likviditetsrisk:

- bankrusning från olika kundsegment
- plötslig ökning i utnyttjandet av finansieringslimiter
- ökade krav på säkerheter
- nedgång i marknadsvärdet på investeringar som ingår i likviditetsreserven

S-Banken mäter LCR-relationstalet både enligt de parametrar som fastställts av myndigheten och med iakttagande av de parametrar och den modell som fastställts internt. De limiter och räkningsparametrar som tillämpas i internmodellen har godkänts av S-Bankens styrelse och de iakttar den risktagningens vilja som fastställs i den övergripande riskstrategin. Med hjälp av limitstrukturens säkerställer man att likviditetsställningen alltid uppfyller regleringens krav och de interna målen. S-Bankens likviditetstrategi innehåller också en kontinuitetsplan för likviditeten som fastställer de åtgärder som behövs för att säkerställa likviditeten även i en stressad marknadsmiljö.

Likviditets- och återfinansieringsriskerna följs upp dagligen genom kassaprognoser och LCR-rapporter samt månatligen genom gap-analys, där tillgångar och skulder grupperas i olika tidsperioder enligt maturitet. Denna uppdelning presenteras i noterna till

koncernens bokslut (not 30: Maturitetsfördelning för finansiella tillgångar och skulder). Eftersom S-Bankens upplåning bygger på inlåning från personkunder hör största delen av de finansiella skulderna med avtalad maturitet till kategorin 0–1 månad. Med tanke på exponeringen mot likviditetsrisk är denna inlåning bestående och stabil finansiering, vars maturitet, enligt statistikfört betedande, är betydligt längre än en månad. Största delen av derivatskulderna har en maturitet på 1–5 år, vilket motsvarar den genomsnittliga maturiteten för den säkrade portföljen.

S-Bankens interna likviditetsmodell utgör en väsentlig del av den årliga processen för bedömning av likviditetens tillräcklighet (ILAAP = Internal Liquidity Adequacy Assessment Process). Med ILAAP avses den övergripande kvantitativa och kvalitativa bedömning av S-Bankens likviditetsrisker. I anslutning till processen bedömer man S-Bankens likviditetsriskprofil på nytt, uppdaterar modellen den interna modellen som mäter likviditetsrisken och likviditetens tillräcklighet och de interna anvisningarna för hanteringen likviditetsrisker. Samtidigt tar man utifrån scenarioanalyser fram prognoser för förändringar i S-Bankens likviditetsställning i olika situationer relaterade till balansräkningen och omvärlden. Resultaten av processen rapporteras till S-Bankens ledning och styrelse. Stresstesten för likviditet

behandlas i avsnittet Hantering av kapitaltäckning och likviditet.

Utgångspunkten för hanteringen av likviditetsrisken är att säkerställa att S-Bankens likvida medel överskrider likviditetsbehovet, som ska trygga likviditeten i en normal och stressad verksamhetsmiljö på kort (0–2 dagar), medellång (0–30 dagar) och lång (över 30 dagar) sikt.

Koncentrationerna av likviditetsrisker hänför sig till koncentration av kundsegmenten avseende inlånarna och finansieringslimiterna samt likviditetsbufferten. De risker som hänför sig till koncentration av likviditetsrisker per kundsegment hanteras med hjälp av segmentspecifika multiplikatorer för likviditetsutflödet enligt LCR-reglerna. Då beaktas en ökning av riskkoncentrationerna i ett likviditetskritiskt segment alltid genom att man reserverar mer likvida medel mot den ökade koncentrationen. Koncentrationen av likviditetsbufferten begränsas genom motpartsspecifika limiter samt de krav på buffertens struktur som ställs i LCR-reglerna.

Likviditetshanteringen omfattar också säkerhetshandling, dvs. säkerställande av att S-Banken har tillräckliga belåningsbara investeringar som täcker de säkerheter som krävs för de olika affärsfunktionerna. Ett minimikrav för likviditetshanteringen är dessutom att centralbankens kassakrav och myn-

digheternas LCR- och NSFR (Net Stable Funding Ratio)-krav uppfylls.

Hanteringen av S-Bankens likviditetsrisk har delegerats till treasury. Likviditetsrisken överförs från affärsfunktionerna till treasury i enlighet med principerna för intern prissättning. Treasury förvaltar likviditetsbuffertarna inom ramen för sina befogenheter. Treasury ansvarar för det operativa genomförandet av risktagningens vilja som fastställs i koncernens övergripande riskstrategi när det gäller likviditetsrisken. I likviditetshanteringen betonas uppföljningen och prognostiseringen av de externa verksamhetsbetingelserna. Det är ändamålsenligt att skärpa likviditetsrisktoleransen när likviditeten konstateras vara stressad. Med hjälp av relationstalet för LCR uppföljs S-Bankens likvida medel och hanteras likviditetsrisken. Likviditetsindikatorn på längre sikt (NSFR) har använts till att mäta den strukturella likviditetsrisken i bankverksamheten.

S-Bankens likviditetsriskställning

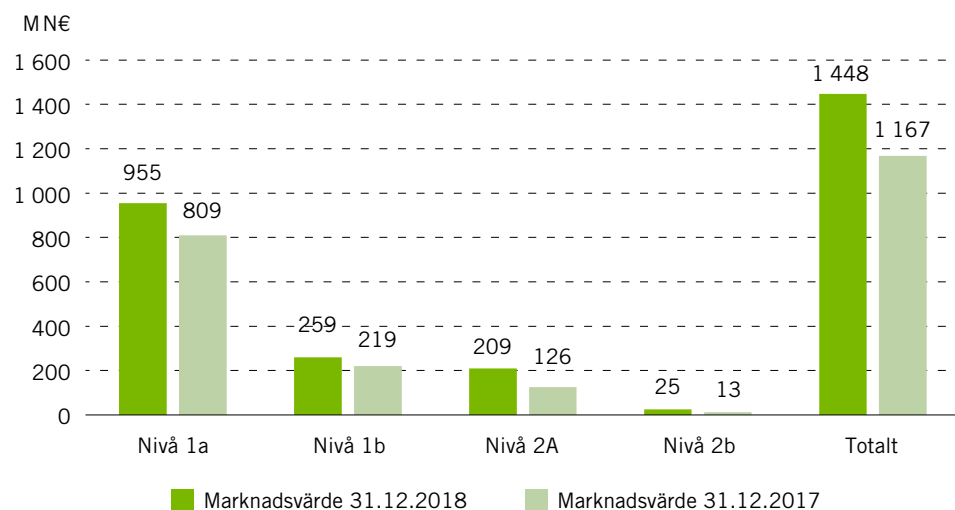
S-Bankens likviditetsriskställning är mycket stark. Tabell 30 visar ändringen i likviditetsbufferten enligt uppgifter vid utgången av året. De nedskrivningar som tillämpats på balansposterna, dvs. haircuts, har beaktats i siffrorna. Bankens likviditetsportfölj som är förenlig med LCR-reglerna och som består av icke-pantsatta och högkvalitativa investeringar som snabbt kan säljas uppgick i slutet

av året till 1,4 miljarder euro. Sammanlagt 84 procent av likviditetsbufferten bestod av så kallade Nivå 1-tillgångar och 16 procent av Nivå 2-tillgångar. Nettokassautflödena uppgick till 886 miljoner euro, varvid LCR-talet var 156 procent (163 procent). Inga större förändringar inträffade i allokeringen av S-Bankens likviditetsbuffert under räkenskapsperioden.

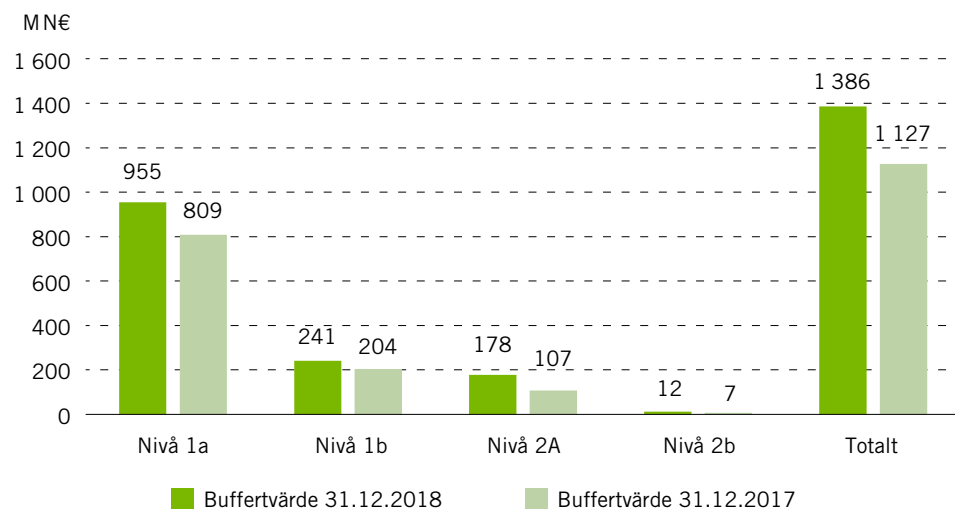
Tabell 30: Likviditetskrav enligt balanspost

LIKVIDITETSKRAV (LCR), MNE	31.12.2018		31.12.2017	
	Marknadsvärde	Buffertvärde	Marknadsvärde	Buffertvärde
Nivå 1A	955	955	809	809
Delstatliga/lokala självstyrelseorgan och myndigheter	494	494	294	294
Nationella regeringars tillgångar	21	21	22	22
Uttagbara centralbanksreserver	440	440	493	493
Nivå 1B	259	241	219	204
Säkerställda obligationer med extremt hög kvalitet	259	241	219	204
Nivå 2A	209	178	126	107
Säkerställda obligationer med hög kvalitet (tredjeland, CQS1)	123	105	56	48
Säkerställda obligationer med hög kvalitet (CQS2)	81	69	62	53
Företagsvärdepapper (CQS1 1)	5	4	7	6
Nivå 2B	25	12	13	7
Företagsvärdepapper (CQS2/3)	25	12	13	7
Totalt	1 448	1 386	1 167	1 127
Likviditetsutflöde totalt		932		753
Likviditetsinflöde totalt		46		61
Likviditetstäckningskvot (%)		156 %		163 %

Figur 11: Sammansättning av LCR-bufferten (marknadsvärde), med beaktande av nedskrivningar enligt CRR

Figur 12: Sammansättning av LCR-bufferten (buffertvärde), med beaktande av nedskrivningar enligt CRR

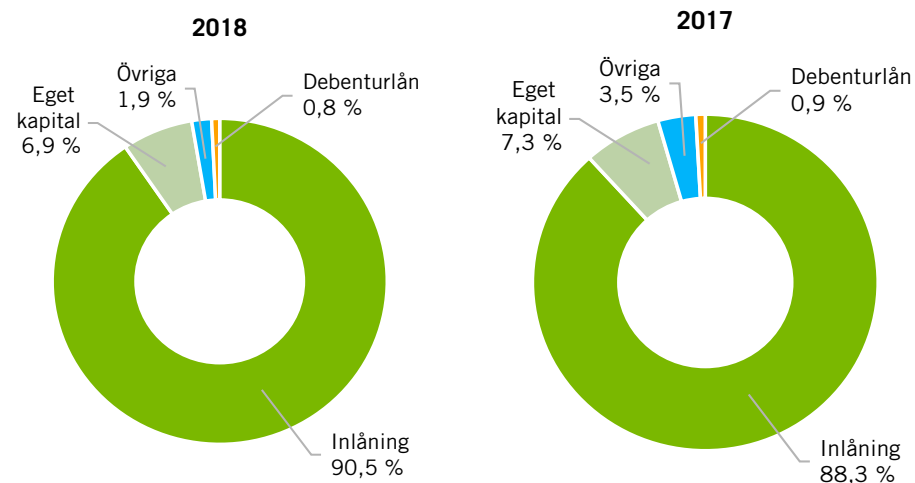

Figur 11 och Figur 12 visar förändringen i likviditetsbufferten enligt uppgifter vid utgången av året ur marknadsvärdets och buffertvärdets perspektiv.

S-Bankens upplåning baserar sig främst på inlåning, och den huvudsakliga upplåningskällan är privatkunders bruks- och sparkonton med avistavillkor. Andra upplåningskäl-

lor är treasurys inlåning på partimarknaden från företag och andra kreditinstitut samt certifikat. Upplåningens struktur beskrivs i figuren nedan. Trots att S-Bankens upplåning främst bygger på inlåning från privatkunder är upplåningen splittrad på många olika källor, eftersom det genomsnittliga inlåningsbeloppet från privatkunder är mycket litet.

Figur 13: Finansieringsstruktur, MN €

Kravet på stabil finansiering NSFR (Net Stable Funding Ratio) mäter tillräckligheten hos bankens strukturella finansiering på längre sikt (ett år). NSFR fastställs som ett rela-

tionstal mellan den disponibla finansieringen och den krävda finansieringen. Tabell 31 beskriver utvecklingen av NSFR för S-Banken.

Tabell 31: Stabil nettofinansieringskvot NSFR

STABIL NETTOFINANSIERINGSKVOT (NSFR), MN€	31.12.2018	31.12.2017
	Buffertvärde	Buffertvärde
Poster för stabil finansiering totalt	5 296,6	4 645,4
Poster som förutsätter stabil finansiering totalt	3 631,0	3 212,1
Stabil nettofinansieringskvot (NSFR)	145,9 %	144,6 %

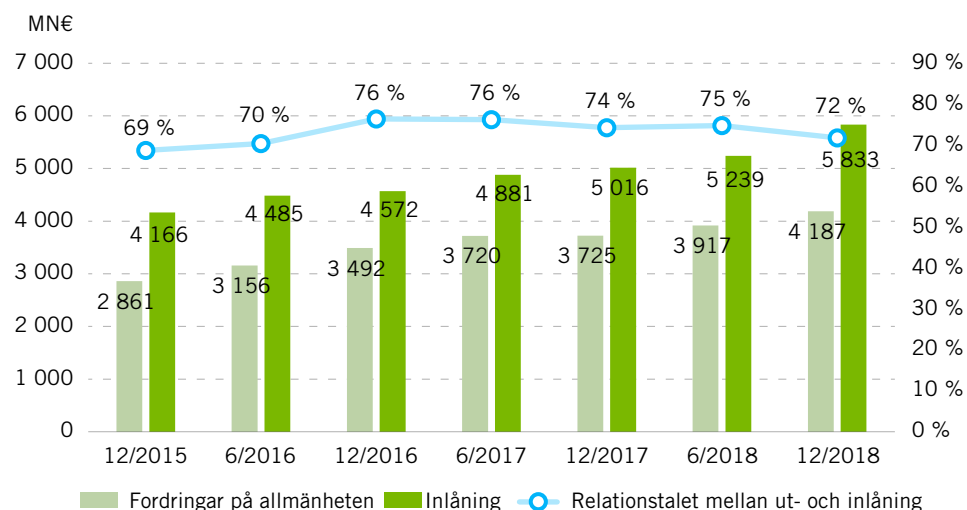
De totala disponibla posterna för stabil finansiering var nästan 1,5 gånger större än de poster som förutsätter stabil finansiering 31.12.2018. Relationstalet har varit relativt stabilt jämfört med 2017.

Utöver NSFR är förhållandet mellan utlåning och inlåning en viktig indikator för finansieringens tillräcklighet enligt koncernens affärsmodell. Relationstalet per 31.12.2018 var 72 procent (74 %). Relationstalet mellan utlåning och inlåning beskriver och förutspår behovet av andra finansieringskällor och beaktar de kortsiktiga likviditetskraven. Riskerna relaterade till den stabila finansieringen hänför sig inom S-Banken till finansiering av en ökande utlå-

ning med hjälp av inlåning från allmänheten. Relationstalet mellan utlåning och inlåning samt utvecklingen av inlåningen från privatkunder, som är en viktig komponent i S-Bankens finansiering, följs upp kontinuerligt (se Figur 14). I treasurys likviditetsplan och planen för återställande av likviditeten, som ingår i likviditetsplanen, fastställs de åtgärder som ska vidtas om relationstalet överskrider de på förhand fastställda åtgärdsgränserna.

År 2018 började S-Banken förbereda sig på att utvidga sin finansieringsstruktur för att säkerställa tillgången till långfristig finansiering på marknadsvillkor och till konkurrenskraftiga priser även under de kommande åren.

Figur 14: Utveckling av relationstalet mellan ut- och inlåning

Uppföljning och rapportering

Treasury och riskkontroll övervakar och bedömer S-Bankens likviditetsposition utifrån erhållna rapporter och rapporterar regelbundet vidare till S-Bankens ledning. Riskkontrollen övervakar hanteringen av S-Bankens likviditetsrisker samt användningen av och funktionen hos de riskmodeller som används. De viktigaste helheterna i anslutning till likviditetsrisker rapporteras till S-Bankens ledning, riskkommittén, risk- och revisionsutskottet och styrelsen

Likviditets- och återfinansieringsriskerna följs upp dagligen genom kassaprognooser och LCR-rapporter samt månatligen genom

gap-analys, där tillgångar och skulder grupperas i olika tidsperioder enligt maturitet. Denna uppdelning presenteras i noterna till koncernens bokslut (not 30: Maturitetsfördelning för finansiella tillgångar och skulder).

NOTER TILL KONCERNENS RESULTATRÄKNING

Noterna till koncernens resultaträkning anges i tusentals euro.

Koncernens noter 3: Räntenetto

	2018	2017
Ränteintäkter		
Fordringar på kreditinstitut	-299	-98
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	72 090	69 306
Skuldebrev	9 111	11 567
Derivatinstrument	200	400
Övriga ränteintäkter	4	0
Totalt	81 106	81 175
Ränteintäkter av finansiella tillgångar i skede 3	1 632	
Räntekostnader		
Skulder till kreditinstitut	-364	-365
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	-4 073	-3 603
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	-1 837	-3 177
Efterställda skulder	-838	-731
Övriga räntekostnader	-31	-33
Totalt	-7 142	-7 910

Koncernens noter 4: Intäkter från egetkapitalinstrument

	2018	2017
Utdelning från investeringar klassificerade som finansiella tillgångar som innehas för handel	-	19
Utdelning från ägarintresseföretag	0	40
Totalt	0	58

Koncernens noter 5: Provisionsintäkter och -kostnader

	2018	2017
Provisionsintäkter		
Utlåning	29 316	25 455
Inlåning	3 341	3 686
Betalningsförmedling	8 946	8 386
Fonder	52 872	51 444
Förmögenhetsförvaltning	1 514	1 402
Juridiska tjänster	288	210
Courtage	4 386	7 674
Förmedling av försäkringar	527	521
Garantier	119	-107
Övrig verksamhet	2 483	1 940
Totalt	103 790	100 612
Provisionskostnader		
Utbetalda expeditonsavgifter	-41	-38
Övriga	-42 713	-41 375
Totalt	-42 754	-41 413

Koncernens noter 6: Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet

	Försäljningsvinster och -förluster (netto)	Förändringar i verkligt värde (netto)	Totalt
2018			
Skuldebrev	61	-11	50
Aktier och andelar	2 171	518	2 689
Derivatkontrakt	-419	50	-369
Nettointäkter från värdepappershandel totalt	1 813	557	2 370
Nettointäkter från valutaverksamhet	0	-207	-207
Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet	1 813	350	2 162

	Försäljningsvinster och -förluster (netto)	Förändringar i verkligt värde (netto)	Totalt
2017			
Skuldebrev	-139	-29	-168
Aktier och andelar	153	15	168
Derivatkontrakt	-1 162	601	-561
Nettointäkter från värdepappershandel totalt	-1 148	587	-561
Nettointäkter från valutaverksamhet	0	166	166
Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet	-1 148	753	-395

Koncernens noter 7: Nettoresultat av säkringsredovisning

	2018	2017
Nettoresultat av säkringsinstrument	-7 252	3 657
Nettoresultat av säkringsobjekt	6 881	-4 024
Totalt	-371	-367

Koncernens noter 8: Övriga rörelseintäkter

	2018	2017
Övriga intäkter	14 813	15 728

Koncernens noter 9: Övriga rörelsekostnader

	2018	2017
Hyreskostnader	-4 257	-4 560
Övriga kostnader	-1 605	-1 422
Totalt	-5 862	-5 982
Revisorernas arvoden		
Revision	-326	-345
Skatterådgivning	-14	-8
Övriga tjänster	-118	-94
Totalt	-458	-447
Avgifter till Verket för finansiell stabilitet		
Stabilitetsavgift	-814	-449
Avgift till insättningsgarantifonden	-3 317	-4 052
Förvaltningsavgift	-32	-31
Totalt	-4 163	-4 533

Insättningsgarantifonden krediterade insättningsgarantiavgiften som betalas till Stabilitetsfonden och Stabilitetsfonden stabilitetsavgiften som ersatte bankskatten. Bankens resultat har inte påverkats av detta. Medlen som betalats till den gamla Insättningsgarantifonden samt bankskatten som betalats under tidigare år uppskattas räcka till de avgifter som Verket för finansiell stabilitet debiterar fram till 2020.

Koncernens noter 10: Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

	2018	2017
Avskrivningar enligt plan		
Immateriella tillgångar	-9 171	-7 912
Materiella tillgångar	-94	-271
Totalt	-9 265	-8 183

I de planmässiga avskrivningarna ingår avskrivningar på 1,2 miljoner euro relaterade till skrotning av IT-system.

Koncernens noter 11: Finansiella tillgångar redovisade i upplupet anskaffningsvärde, garantier och övriga åtaganden utanför balansräkningen samt förväntade kreditförluster av övriga finansiella tillgångar och nedskrivningar

31.12.2018	Avtalsspecifika förväntade kreditförluster brutto *	Återföringar **	Återföringar i resultaträkningen	Slutliga kreditförluster i resultaträkningen
Förväntade kreditförluster för finansiella tillgångar redovisade i upplupet anskaffningsvärde samt garantier och övriga åtaganden utanför balansräkningen				
Fordringar på kreditinstitut	24	0	0	0
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	-593	1 198	4 719	-13 306
Åtaganden för kunders räkning och förmån	404	0	0	0
Totalt	-165	1 198	4 719	-13 306
Förväntade kreditförluster för övriga finansiella tillgångar och nedskrivningar totalt				
Förväntade kreditförluster enligt IFRS 9.4.1.2A för finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat	-197	0	0	0
Totalt	-197	0	0	0
Förväntade kreditförluster totalt	-361	1 198	4 719	-13 306

* Avtalsspecifika förväntade kreditförluster i resultaträkningen under redovisningsperioden. Grupp-specifika saknas för närvarande.

** Förväntad kreditförlust i ingående balans för fordringar som redovisas som kreditförluster under redovisningsperioden.

31.12.2017, Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden och finansiella tillgångar	Avtalsspecifika realiserade kreditförluster brutto	Avtalsspecifika nedskrivningar brutto	Grupp-specifika nedskrivningar brutto	Minskningar	Redovisade i resultaträkningen
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	-11 214	485	3 762	5 277	-627

NOTER TILL KONCERNENS BALANSRÄKNING

Noterna till koncernens resultaträkning anges i tusentals euro.

Koncernens noter 12: Grupper av finansiella tillgångar och skulder

Grupper av finansiella tillgångar 31.12.2018	Upplupet anskaffningsvärde	Till verkligt värde via övrigt totalresultat	Värderade till verkligt värde via resultaträkningen		Totalt
			Till verkligt värde	Skyddande derivat	
Kontanta medel	468 436				468 436
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker		1 002 523			1 002 523
Fordringar på kreditinstitut	27 838				27 838
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	4 187 001				4 187 001
Skuldebrev		242 674	422 764		665 438
Aktier och andelar		469	24 740		25 209
Derivatinstrument				649	649
Totalt	4 683 275	1 246 135	472 243	649	6 402 302

Grupper av finansiella tillgångar 31.12.2017	Lån och övriga fordringar	Som kan säljas	Skyddande derivat	Totalt
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker		860 478		860 478
Fordringar på kreditinstitut	25 737			25 737
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	3 724 854			3 724 854
Skuldebrev		464 280		464 280
Aktier och andelar		30 965		30 965
Derivatinstrument			999	999
Totalt	4 243 606	1 386 689	999	5 631 294

Grupper av finansiella skulder 31.12.2018	Upplupet anskaffningsvärde	Skyddande derivat	Totalt
Skulder till kreditinstitut	302		302
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	5 883 806		5 883 806
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel		13 103	13 103
Efterställda skulder	50 000		50 000
Totalt	5 934 108	13 103	5 947 211

Grupper av finansiella skulder 31.12.2017	Upplupet anskaffningsvärde	Skyddande derivat	Totalt
Skulder till kreditinstitut	10 109		10 109
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	5 047 522		5 047 522
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel		6 260	6 260
Efterställda skulder	50 000		50 000
Totalt	5 107 632	6 260	5 113 892

Koncernens noter 13: Fordringar på kreditinstitut

31.12.2018	På anfordran betalbara	Övriga än på anfordran betalbara	Avsättningspost för förlust*	Totalt
Inhemsk kreditinstitut	2 533	11 801	0	14 335
Utländska kreditinstitut	13 067	436	0	13 503
Fordringar på kreditinstitut totalt	15 601	12 237	0	27 838

* Avsättningspost för förlust är den förväntade kreditförlusten för respektive post (övriga än på anfordran betalbara).

31.12.2017	På anfordran betalbara	Övriga än på anfordran betalbara	Totalt
Inhemsk kreditinstitut	2 602	10 479	13 081
Utländska kreditinstitut	12 221	436	12 656
Fordringar på kreditinstitut totalt	14 823	10 914	25 737

Koncernens noter 14: Fordringar på allmänheten och offentlig sektor

31.12.2018	Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	Avsättningspost för förlust *
Icke-finansiella företag och bostadssammanslutningar	725 941	642
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	62 327	168
Hushåll	3 389 925	11 960
Hushållens ideella organisationer	4 135	21
Utlandet	4 673	20
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor totalt	4 187 001	12 810

* Avsättningspost för förlust är den förväntade kreditförlusten för respektive post.

31.12.2017	Fordringar på allmänheten och offentlig sektor
Icke-finansiella företag och bostadssammanslutningar	648 465
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	110 381
Hushåll	2 957 447
Hushållens ideella organisationer	5 279
Utlandet	3 282
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor totalt	3 724 854

31.12.2017	Nedskrivningart
Nedskrivningar vid årets början	3 620
Individuella nedskrivningar som redovisas för perioden	485
Gruppvisa nedskrivningar som redovisas för perioden	3 762
Gruppvisa nedskrivningar som återförs för perioden	-3 620
Nedskrivningar vid årets slut	4 247
Kreditförlusternas belopp vid räkenskapsperiodens slut	6 563
Oreglerade fordringar vid räkenskapsperiodens slut	14 267

Koncernens noter 15: Skuldebrev

31.12.2018

	Publikt noterade	Totalt	Avsättningspost för förlust
Skuldebrev emitterade av offentlig sektor			
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			
Kommuncertifikat	359 727	359 727	
Skuldebrev emitterade av offentlig sektor totalt	359 727	359 727	
Skuldebrev exkl. offentlig sektor			
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			
Företagscertifikat	63 037	63 037	
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	1 245 197	1 245 197	-927
Skuldebrev exkl. offentlig sektor totalt	1 308 234	1 308 234	-927
Skuldebrev totalt	1 667 961	1 667 961	
Varav belåningsbara i centralbanker	1 002 523	1 002 523	
Varav skuldebrev som inte löper med ränta	25 807	25 807	

* Avsättningspost för förlust är den förväntade kreditförlusten för respektive post.

31.12.2017	Publikt noterade	Totalt
Emitterade av offentlig sektor		
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Statsskuldförbindelser	155 940	155 940
Kommuncertifikat	36 451	36 451
Övriga skuldebrev emitterade av offentlig sektor	30 065	30 065
Övriga skuldebrev	108 010	108 010
Skuldebrev emitterade av offentlig sektor totalt	330 466	330 466
Skuldebrev exkl. offentlig sektor		
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Bankcertifikat	4 503	4 503
Företagscertifikat	44 442	44 442
Obligationer emitterade av banker	686 306	686 306
Övriga skuldebrev	259 042	259 042
Skuldebrev exkl. offentlig sektor totalt	994 293	994 293
Skuldebrev totalt	1 324 758	1 324 758
Varav belåningsbara i centralbanker	860 478	860 478
Varav skuldebrev som inte löper med ränta	11 670	11 670

Koncernens noter 16: Aktier och andelar

31.12.2018	Publikt noterade	Övriga	Totalt
Aktier och andelar			
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	24 740	0	24 740
Egetkapitalinstrument som redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat i enlighet med IFRS 9.4.1.4	0	469	469
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	0	9	9
Totalt	24 740	478	25 218

31.12.2017	Publikt noterade	Övriga	Totalt
Aktier och andelar			
Finansiella tillgångar som kan säljas	30 706	259	30 965
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	0	5	5
Totalt	30 706	264	30 970

Koncernens noter 17: Derivatinstrument

31.12.2018	Nominellt värde	Positivt verkligt värde	Negativt verkligt värde	31.12.2017	Nominellt värde	Positivt verkligt värde	Negativt verkligt värde
Säkringsinstrument							
Räntederivat							
Ränteswapavtal	746 200	41	-11 264		541 200	157	-4 591
Maturiteter för derivatexponering i säkringsredovisning							
under ett år	120 000				135 000		
1-5 år	549 000				284 000		
över fem år	77 200				122 200		
Övriga derivatinstrument							
Räntederivat							
Optionskontrakt, köpta	200 000	158	0		200 000	406	0
Optionskontrakt, utfärdade	150 000	0	-809		150 000	0	-828
Ränteswapavtal	50 000	0	-464		160 000	18	-422
Maturiteter för övrig derivatexponering än i säkringsredovisning							
under ett år	100 000				150 000		
1-5 år	270 000				330 000		
över fem år	30 000				30 000		

Koncernens noter 18: Uppgifter om säkringsredovisning

31.12.2018	Nominellt värde totalt	Tillgångar, verkliga värden	Balanspost som innehåller säkringsobjekt	Förändring i verkligt värde på säkringsinstrument som används i testning av ineffektivitet
Skyddande derivat				
Säkring av verkligt värde				
Ränterelaterade	746 200	-11 223	Derivatinstrument och övriga skulder som är föremål för handel	334
Totalt	746 200	-11 223		334

Förändringar i verkligt värde som beror på den säkrade risken för säkrade poster redovisas i posten Nettoresultat av säkringsredovisning i resultaträkningen. Andra förändringar i verkligt värde än de som beror på den säkrade risken redovisas i fonden för verkligt värde. Förändringar i verkligt värde i de säkringsposter som hör till säkringsredovisningen redovisas i posten Nettoresultat av säkringsredovisning i resultaträkningen. Om säkringen är effektiv motverkar förändringar i verkligt värde varandra och nettoresultatet är nära noll.

Koncernens noter 19: Immateriella tillgångar

Förändringar i immateriella tillgångar 2017	Immateriella rättigheter	IT-program och -licensavgifter	Förskottsbetalningar	Goodwill	Koncerngoodwill	Totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2017	0	59 101	7 233	4 119	21 679	92 132
Ökning	0	3 114	5 365	0	0	8 478
Överföringar mellan posterna	0	5 525	-5 525	0	0	0
Anskaffningsvärde 31.12.2017	0	67 740	7 073	4 119	21 679	100 611
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2017	0	-38 852		-2 403	-8 412	-49 667
Akkumulerade avskrivningar av minskningar och överföringar	0	0		0	0	0
Avskrivningar	0	-7 088		-824	-4 336	-12 248
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2017	0	-45 940		-3 227	-12 748	-61 914
Bokföringsvärde 1.1.2017	0	20 249	7 233	1 716	13 267	42 466
Bokföringsvärde 31.12.2017	0	21 800	7 073	892	8 931	38 696
Förändringar i immateriella tillgångar 2018	Immateriella rättigheter	IT-program och -licensavgifter	Förskottsbetalningar	Goodwill	Koncerngoodwill	Totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2018	0	67 740	7 073	4 119	21 679	100 611
Ökning	571	-1 334	11 202	0	0	10 439
Överföringar mellan posterna	328	2 415	-2 415	0	0	328
Anskaffningsvärde 31.12.2018	899	68 821	15 859	4 119	21 679	111 378
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2018	0	-45 940		-3 227	-12 748	-61 914
Akkumulerade avskrivningar av minskningar och överföringar	0	1 516		0	0	1 516
Avskrivningar	-158	-8 194		-819	-3 472	-12 642
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2018	-158	-52 618		-4 045	-16 219	-73 040
Bokföringsvärde 1.1.2018	0	21 800	7 073	892	8 931	38 696
Bokföringsvärde 31.12.2018	741	16 203	15 859	74	5 460	38 337

Koncernens noter 20: Materiella tillgångar

Förändringar i materiella tillgångar 2017	Maskiner och inventarier	Övriga materiella tillgångar	Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	Totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2017	3 992	124	0	4 116
Anskaffningsvärde 31.12.2017	3 992	124	0	4 116
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2017	-3 613	0		-3 613
Avskrivningar	-271	0		-271
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2017	-3 884	0		-3 884
Bokföringsvärde 1.1.2017	379	124	0	503
Bokföringsvärde 31.12.2017	108	124	0	232
Förändringar i materiella tillgångar 2018	Maskiner och inventarier	Övriga materiella tillgångar	Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	Totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2018	3 992	124	0	4 116
Ökning	0	0	328	328
Överföringar mellan posterna	0	0	-328	-328
Anskaffningsvärde 31.12.2018	3 992	124	0	4 116
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2018	-3 884	0		-3 884
Avskrivningar	-94	0		-94
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2018	-3 978	0		-3 978
Bokföringsvärde 1.1.2018	108	124	0	232
Bokföringsvärde 31.12.2018	14	124	0	138

Koncernens noter 21: Övriga tillgångar

	31.12.2018	31.12.2017
Betalningsförmedlingsfordringar	2 886	1
Kundfordringar för sålda värdepapper	0	27
Värdepappersföretag	0	8
Övriga	0	19
Övriga	4 216	4 577
Totalt	7 102	4 605

Koncernens noter 22: Resultatregleringar och förskottsbetalningar

	31.12.2018	31.12.2017
Räntefordringar	11 143	12 452
Övriga resultatregleringar	12 515	12 619
Totalt	23 658	25 071

Koncernens noter 23: Uppskjutna skattefordringar och -skulder

	31.12.2018	31.12.2017
Uppskjutna skattefordringar för förluster	1 565	1 674
Uppskjutna skattefordringar för fonden för verkligt värde	985	0
Uppskjutna skatteskulder för fonden för verkligt värde	0	2 898
Uppskjuten skatteskuld för konsolideringsåtgärder	8 448	7 866

Koncernens noter 24: Övriga skulder

	31.12.2018	31.12.2017
Betalningsförmedlingsskulder	20 786	100 492
Leverantörsskulder för köpta värdepapper	301	0
Övriga	10 618	11 618
Totalt	31 706	112 110

Koncernens noter 25: Resultatregleringar och erhållna förskott

	31.12.2018	31.12.2017
Ränteskulder	451	445
Resultatregleringar	18 959	19 336
Totalt	19 410	19 781

Koncernens noter 26: Efterställda skulder

31.12.2018	Bokföringsvärde*	Nominellt värde	Ränta	Förfalldag
Debentur I/2015	16 020	16 000	Euribor 12 mån + årlig ränta 1,5 %	1.12.2025
Debentur I/2016	26 239	26 000	Euribor 12 mån + årlig ränta 1,8 %	30.6.2026
Debentur I/2017	8 005	8 000	Euribor 12 mån + årlig ränta 1,8 %	18.12.2027

Villkor för lånen med debenturlånevillkor:

Emittenten förbehåller sig rätten att återköpa en del av lånet före förfalldagen. Emittenten eller ett företag som hör till emittentens koncern kan endast i begränsad utsträckning lösa in ett lån innan lånetiden går ut utan Finansinspektionens tillstånd. En förutsättning för inlösen är att lånen inom kort tid säljs till en ny investerare. Skuldebrevets innehavare har inte rätt att kräva att lånet återbetalas i förtid.

Lånen med debenturlånevillkor är efterställda bankens övriga skuldförbindelser. Vid beräkningen av kapitaltäckningen har lånen med debenturlånevillkor grupperats i supplementärkapitalet (Tier II) i enlighet med CRR.

*) inkluderar räntor som överförs

Modell för kapitalinstrumentens centrala egenskaper

	Debentur I/2015	Debentur I/2016	Debentur I/2017
Emittent	S-BANKEN AB	S-BANKEN AB	S-BANKEN AB
Individuell kod	FI4000185418	FI4000210877	FI4000292735
Lagstiftning som tillämpas på instrumentet	Finsk lag	Finsk lag	Finsk lag

Reglering

Kapitaltäckningsregler under övergångsperioden	Supplementärkapital (T2)	Supplementärkapital (T2)	Supplementärkapital (T2)
Kapitaltäckningsregler efter övergångsperioden	Supplementärkapital (T2)	Supplementärkapital (T2)	Supplementärkapital (T2)
Kan användas på enskilda företags nivå eller på basis av konsolidering/underkonsolideringsnivå/på enskilda företags nivå och på basis av konsolidering/underkonsolideringsgruppens nivå	enskilt företag och på basis av konsolidering	enskilt företag och på basis av konsolidering	enskilt företag och på basis av konsolidering
Belopp som upptagits i lagstadgat kapital mn euro (på den sista rapporteringsdagen)	16	26	8
Instrumentets nominella belopp mn euro	16	26	8
Emissionspris	100 %	100 %	100 %
Inlösenpris	100 %	100 %	100 %
Bokföringsmässig klassificering	Anskaffningsvärde periodiserat enligt ansvar	Anskaffningsvärde periodiserat enligt ansvar	Anskaffningsvärde periodiserat enligt ansvar

Modell för kapitalinstrumentens centrala egenskaper

	Debentur I/2015	Debentur I/2016	Debentur I/2017
Ursprunglig emissionsdag	1.12.2015	30.6.2016	18.12.2017
Utan eller med förfallodag	med förfallodag	med förfallodag	med förfallodag
Ursprunglig maturitet	1.12.2025	30.6.2026	18.12.2027
Inlösen av emittenten kräver förhandsgodkännande av myndighet	ja	ja	ja
Eventuell återinlösendag, villkorliga återinlösendagar och inlösenbelopp	Debenturens kapital återbetalas i poster med jämnt nominellt värde årligen 1.12, första gången 1.12.2021 och sista gången 1.12.2025. Emittenten förbehåller sig rätten att återbetala Debenturen före förfallodagen. Återbetalning kan tidigast ske fem (5) år efter emissionen av lånet, såvida FI inte beviljar tillstånd för tidigare återbetalning.	Debenturens kapital återbetalas i poster med jämnt nominellt värde årligen 30.6, första gången 30.6.2022 och sista gången 30.6.2026. Emittenten förbehåller sig rätten att återbetala Debenturen före förfallodagen. Återbetalning kan tidigast ske fem (5) år efter emissionen av lånet, såvida FI inte beviljar tillstånd för tidigare återbetalning.	Debenturens kapital återbetalas i poster med jämnt nominellt värde årligen 18.12, första gången 18.12.2022 och sista gången 18.12.2027. Emittenten förbehåller sig rätten att återbetala Debenturen före förfallodagen. Återbetalning kan tidigast ske fem (5) år efter emissionen av lånet, såvida FI inte beviljar tillstånd för tidigare återbetalning.
Eventuella senare återinlösendagar	Se punkten ovan	Se punkten ovan	Se punkten ovan
Kuponger/Utdelning			
Fast eller rörlig utdelning/kupong	Rörlig kupong	Rörlig kupong	Rörlig kupong
Ränta på kupongen och relaterade index	Euribor 12 mån + årlig ränta 1,5 %	Euribor 12 mån + årlig ränta 1,8 %	Euribor 12 mån + årlig ränta 1,8 %
Dividend stopper-klausul	Nej	Nej	Nej
Helt behovsprövad, delvis behovsprövad eller obligatorisk (när det gäller tajmningen)	Obligatorisk	Obligatorisk	Obligatorisk
Helt behovsprövad, delvis behovsprövad eller obligatorisk (när det gäller beloppet)	Obligatorisk	Obligatorisk	Obligatorisk
Step-up-villkor eller annat inlösenincitament	Nej	Nej	Nej
Icke-kumulativ eller kumulativ	Icke-kumulativ	Icke-kumulativ	Icke-kumulativ
Bytbar eller bunden	Bunden	Bunden	Bunden
Vilka faktorer inverkar på bytet om instrumentet är bytbart?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Ska instrumentet bytas helt och hållet eller delvis om det är bytbart?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte

Modell för kapitalinstrumentens centrala egenskaper	Debentur I/2015	Debentur I/2016	Debentur I/2017
Vilken är växelkursen om instrumentet kan bytas?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Är bytet obligatoriskt eller valfritt om instrumentet kan bytas?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Specificera mot ett hardant instrument instrumentet kan bytas om det är utbytbar.	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Specificera mot vilken emittents instrument instrumentet kan bytas om det är utbytbar.	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Egenskaper för sänkning av bokföringsvärdet	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Vilka faktorer utlöser sänkningen av bokföringsvärdet om det kan sänkas?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Ska bokföringsvärdet sänkas helt eller delvis om en sänkning är möjlig?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Ska bokföringsvärdet sänkas permanent eller temporärt om en sänkning är möjlig?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Beskriv mekanismen för en höjning av bokföringsvärdet om sänkningen är temporär.	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Hierarkisk ställning vid likvidation (specificera instrumentslaget, som har omedelbart bättre företrädesrätt).	Debenturer är skuldinstrument med en sämre företrädesrätt, och enligt artikel 63 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 ingår de i supplementärkapitalet (T2), om förutsättningarna i ifrågavarande artikel och de övriga förutsättningarna i förordningen uppfylls. Debenturen har sämre företrädesrätt än emittentens övriga förbindelser. Debenturen kan inte användas för kvittning av motfordringar.	Debenturer är skuldinstrument med en sämre företrädesrätt, och enligt artikel 63 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 ingår de i supplementärkapitalet (T2), om förutsättningarna i ifrågavarande artikel och de övriga förutsättningarna i förordningen uppfylls. Debenturen har sämre företrädesrätt än emittentens övriga förbindelser. Debenturen kan inte användas för kvittning av motfordringar.	Debenturer är skuldinstrument med en sämre företrädesrätt, och enligt artikel 63 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 ingår de i supplementärkapitalet (T2), om förutsättningarna i ifrågavarande artikel och de övriga förutsättningarna i förordningen uppfylls. Debenturen har sämre företrädesrätt än emittentens övriga förbindelser. Debenturen kan inte användas för kvittning av motfordringar.
Egenskaper som inte uppfyller kraven	Nej	Nej	Nej
Precisera eventuella egenskaper som inte uppfyller kraven.	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte

Koncernens noter 27: Poster i eget kapital

	31.12.2018	31.12.2017
Aktiekapital 1.1	82 880	82 880
Aktiekapital 31.12	82 880	82 880
Övriga bundna fonder		
Fond för verkligt värde 1.1	11 590	11 359
Justeringar av ingående saldo enligt IFRS 9	-5 041	-
Fond för verkligt värde efter justeringar 1.1	6 550	11 359
Egetkapitalinstrument	32	0
Andelen uppskjutna skatteskulder av förändringarna under perioden	3 883	0
Vinst/förlust för värdering till verkligt värde, övriga finansiella värdepapper	-13 641	232
Belopp som överförts till resultaträkningen, övriga finansiella värdepapper	197	0
Fond för verkligt värde 31.12	-2 981	11 590
Fria fonder		
Fonden för inbetalt fritt eget kapital 1.1	243 813	243 813
Aktieemission	39 996	0
Fond för inbetalt fritt eget kapital 31.12	283 809	243 813
Balanserad vinst (förlust) från tidigare räkenskapsperioder 1.1	75 614	63 262
Justeringar av ingående saldo enligt IFRS 9	-4 130	-
Balanserad vinst (förlust) från tidigare räkenskapsperioder 31.12	71 484	63 262
Räkenskapsperiodens vinst/förlust	6 682	12 352
Minoritetsandel	240	169
Eget kapital totalt	442 114	414 066

ÖVRIGA NOTER TILL KONCERNENS BOKSLUT

De övriga noterna till koncernens resultaträkning anges i tusentals euro.

Koncernens noter 28: Finansiella tillgångars och skulders verkliga och bokförda värden samt hierarki för verkligt värde

Finansiella tillgångar	31.12.2018		31.12.2017	
	Bokföringsvärde	Verkligt värde	Bokföringsvärde	Verkligt värde
Kontanta medel	468 436	468 436	493 015	493 015
Fordringar på kreditinstitut	27 838	37 568	25 737	25 744
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	4 187 001	4 177 785	3 724 854	3 920 481
Skuldebrev	1 667 961	1 674 098	1 324 758	1 331 449
Aktier och andelar	25 209	25 209	30 965	30 885
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	9	13	5	18
Derivatinstrument	649	649	999	999
Finansiella skulder				
Skulder till kreditinstitut	302	785	10 109	10 111
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	5 883 806	5 898 745	5 047 522	5 141 470
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	13 103	13 103	6 260	6 260
Efterställda skulder	50 000	50 245	50 000	50 273

I redovisningen av finansiella tillgångar och skulder via balansräkningen tillämpar S-Banken-koncernen en praxis som är förenlig med clearingdagen med undantag för tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde via resultaträkningen. På dessa finansiella tillgångar och skulder tillämpas praxis som är förenlig med handelsdagen i redovisningen via balansräkningen. När en post för första gången upptas i bokföringen används verkligt värde inklusive transaktionskostnader.

Finansiella tillgångar och skulder indelas i samband med den ursprungliga bokföringen i finansiella tillgångar respektive skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen, i investeringar som hålls till förfall, i finansiella tillgångar som kan säljas, i lån och övriga fordringar samt i övriga finansiella skulder. Finansiella tillgångar och skulder värderas utgående från klassificeringen antingen till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden.

De finansiella instrumentens verkliga värde fastställs enligt de noterade priserna på den aktiva marknaden eller med värderingsmetoder som är allmänt vedertagna på värdepappersmarknaden. Bankcertifikatens, företagscertifikatens och derivatkontraktens (exkl. futurer) verkliga värden fastställs genom att framtida kassaflöden diskonteras till nuläget med bokslutsdagens marknadsräntor. Obligationslån, andelar i placeringsfonder och futurer värderas till marknadspriser. Finansiella tillgångar som ska värderas till verkligt värde värderas med hjälp av köpkurser och finansiella skulder med hjälp av säljkurser.

Finansiella instrument som värderats till verkligt värde, 31.12.2018	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Aktier och andelar	5 637	19 104	0	24 741
Skuldebrev	0	422 764	0	422 764
Totalt	5 637	441 867	0	447 503
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat				
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	1 000 881	0	0	1 000 881
Skuldebrev	172 545	77 907	0	250 453
Aktier och andelar	0	103	365	467
Totalt	1 173 427	78 010	365	1 251 801
Tillgångar i form av derivat	0	649	0	649
Skulder i form av derivat	0	13 103	0	13 103
Totalt	0	13 752	0	13 752
Finansiella instrument som värderats till verkligt värde, 31.12.2017	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar som kan säljas	1 038 824	323 510	0	1 362 334
Tillgångar i form av derivat	0	999	0	999
Skulder i form av derivat	0	6 260	0	6 260

Finansiella tillgångar och skulder som ska värderas till verkligt värde indelas i tre klasser enligt definitionen av verkligt värde. Verkliga värden på nivå 1 fastställs genom att använda noterade icke korrigerade priser på identiska finansiella tillgångar och skulder på aktiva marknader. Verkliga värden på nivå 2 fastställs med hjälp av allmänt godkända värderingsmodeller, vars indata till betydande del bygger på observerade marknadspriser. Marknadspriserna på nivå 3 bygger på indata för tillgången eller skulden i fråga som inte bygger på observerbara marknadsdata, utan till betydande del på ledningens uppskattningar.

Koncernens noter 29: Specifikation av balansposter i inhemsk och utländsk valuta och i poster gentemot företag inom samma koncern

31.12.2018	Inhemsk valuta	Utländsk valuta	Totalt	Ägarintresseföretag
Fordringar på kreditinstitut	17 449	10 389	27 838	
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	4 187 001	0	4 187 001	
Skuldebrev	1 667 961	0	1 667 961	
Derivatinstrument	649	0	649	
Aktier och andelar	25 218	0	25 218	9
Immateriella tillgångar	38 337	0	38 337	
Materiella tillgångar	138	0	138	
Övriga tillgångar (inkl. kontanta medel)	501 739	7	501 747	
Totalt	6 438 492	10 396	6 448 888	9
Skulder till kreditinstitut	0	302	302	
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	5 873 647	10 159	5 883 806	
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	13 103	0	13 103	
Övriga skuldposter	59 517	46	59 564	
Efterställda skulder	50 000	0	50 000	
Totalt	5 996 267	10 507	6 006 774	0

31.12.2017	Inhemsk valuta	Utländsk valuta	Totalt	Ägarintresseföretag
Fordringar på kreditinstitut	18 622	7 115	25 737	
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	3 724 854	0	3 724 854	
Skuldebrev	1 324 758	0	1 324 758	
Derivatinstrument	999	0	999	
Aktier och andelar	30 970	0	30 970	5
Immateriella tillgångar	38 696	0	38 696	
Materiella tillgångar	232	0	232	
Övriga tillgångar (inkl. kontanta medel)	524 357	7	524 365	
Totalt	5 663 489	7 123	5 670 612	5
Skulder till kreditinstitut	10 042	68	10 109	
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	5 044 465	3 058	5 047 522	
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	6 260	0	6 260	
Övriga skuldposter	142 726	31	142 654	
Efterställda skulder	50 000	0	50 000	
Totalt	5 250 492	3 156	5 253 648	0

Koncernens noter 30: Maturitetsfördelning för finansiella tillgångar och skulder

31.12.2018	0–3 mån	3–12 mån	1–5 år	5–10 år	Över 10 år	Totalt
Kontanta medel	468 436					468 436
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	69 161	71 159	777 951	84 251	0	1 002 523
Fordringar på kreditinstitut	27 838	0	0	0	0	27 838
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	179 852	421 948	1 269 697	872 647	1 442 856	4 187 001
Skuldebrev	307 721	164 275	176 329	17 113	0	665 438
Derivatkontrakt (tillgångar)	160	89	400	0	0	649
Finansiella tillgångar totalt	1 053 169	657 471	2 224 378	974 011	1 442 856	6 351 885
Skulder till kreditinstitut	302	0	0	0	0	302
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	5 879 546	847	3 413	0	0	5 883 806
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0	0	0	0	0	0
Efterställda skulder	0	0	0	50 000	0	50 000
Derivatkontrakt (skulder)	0	503	10 506	2 093	0	13 103
Finansiella skulder totalt	5 879 848	1 350	13 919	52 093	0	5 947 211
31.12.2017	0–3 mån	3–12 mån	1–5 år	5–10 år	Över 10 år	Totalt
Kontanta medel	493 015					493 015
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	78 145	106 183	545 533	130 617	0	860 478
Fordringar på kreditinstitut	25 737	0	0	0	0	25 737
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	176 093	385 907	1 270 092	1 892 761	1	3 724 854
Skuldebrev	168 476	77 916	193 268	24 621	0	464 280
Derivatkontrakt (tillgångar)	0	85	843	71	0	999
Finansiella tillgångar totalt	941 466	570 091	2 009 736	2 048 070	1	5 569 364
Skulder till kreditinstitut	10 109	0	0	0	0	10 109
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	5 043 233	2 059	2 231	0	0	5 047 522
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0	0	0	0	0	0
Efterställda skulder	0	0	16 800	33 200	0	50 000
Derivatkontrakt (skulder)	92	390	4 962	816	0	6 260
Finansiella skulder totalt	5 053 434	2 449	23 993	34 016	0	5 113 892

Koncernens noter 31: Ställda säkerheter

	Andra säkerheter	
	31.12.2018	31.12.2017
För egen skuld		
Skulder till kreditinstitut	168 660	165 660
Derivatinstrument och skulder som innehas för handel	12 007	10 687
För egen räkning totalt	180 667	176 347
Av annan orsak för egen räkning	261	261
För andras räkning	31	36

Koncernens noter 32: Finansiell leasing och andra hyresåtaganden

	31.12.2018	31.12.2017
Under 1 år	3 390	2 163
Över 1 år och under 5 år	5 669	1 208
Totalt	9 059	3 371

Leasing- och andra hyresåtaganden omfattar hyrning av kontorslokaler, fordon och telefoner. Avtalen kan inte hävas under avtalsperioden.

Koncernens noter 33: Åtaganden utanför balansräkningen

	31.12.2018	31.12.2017
Garantier	23 768	24 881
Outnyttjade kreditmöjligheter	176 803	145 661
Totalt	200 570	170 542

I bokslutet 2017 redovisades både återkalleliga och återkalleliga åtaganden som åtaganden utanför balansräkningen. Jämförelseuppgifterna har ändrats så att de motsvarar den nya tolkningen, enligt vilken oåterkalleliga åtaganden redovisas som åtaganden utanför balansräkningen i balansräkningen och noterna till bokslutet.

Koncernens noter 34: Förmedlingsfordringar och -skulder

	31.12.2018	31.12.2017
Sparmedel i enlighet med LS-lagen	235	163
Övriga förmedlingsfordringar och -skulder		
Köp från förmedlare	9 138	15 774
Förmedlingsskuld till kunder	3 044	4 348
Totalt	12 417	20 285

Koncernens noter 35: Information om notarieverksamheten och det totala beloppet av förvaltade kundtillgångar

	31.12.2018	31.12.2017
Förvalt kapital	7 576 176	6 891 668
- Förmögenhetsförvaltade tillgångar	1 914 371	861 831
- Placeringsfonders tillgångar	5 661 805	6 029 836
Tillgångar i konsultativ förmögenhetsförvaltning	10 873	33 627

Koncernens noter 36: Personal och ledning

	2018		2017	
	Medelantal	Antal vid räkenskapsperiodens slut	Medelantal	Antal vid räkenskapsperiodens slut
Fast heltidsanställda	587	584	540	553
Fast deltidanställda	42	42	63	53
Visstidsanställda	68	59	59	50
Totalt	698	685	662	656

	2018	2017
Löner och arvoden till koncernledningen (1 000 €)		
Koncernbolagen/Verkställande direktören och dennes ställföreträdare	931	914
Koncernbolagen/Styrelsen	56	50
Pensionsavsättningar till koncernledningen (1 000 €)		
Koncernbolagen/verkställande direktören och dennes ställföreträdare	114	63

De krediter som beviljats verkställande direktören, dennes ställföreträdare och styrelsen meddelas i noterna gällande kreditgivning till närmaste kretsen.

Personalens lagstadgade pensionsskydd sköts av Ömsesidiga Arbetspensionsförsäkringsbolaget Elo och Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen.

En frivillig tilläggspensionsförsäkring har tecknats för S-Banken-koncernens ledning. Tilläggspensionen kan tas ut efter att den försäkrade har fyllt 60 år.

Koncernens noter 37: Nära krets

Lån och övriga finansiella fordringar på närstående	Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	
	31.12.2018	31.12.2017
Närstående relation		
Ledning	1 499	1 146
Ledning i holdingföretag	893	1 504
Släktskap	15	19
Totalt	2 407	2 669
Förväntade kreditförluster (2018)		
vid räkenskapsperiodens början	0	-
under räkenskapsperioden	0	-
vid räkenskapsperiodens slut	0	-
Nedskrivningar vid räkenskapsperiodens slut (2017)	-	-1
Totalt	0	-1

I villkoren för kortkrediter till företagets närstående iaktas samma sedvanliga principer och allmänna villkor som vid kreditgivning till allmänheten.

Koncernens noter 38: Dotter- och intresseföretag

31.12.2018	Ägarandel	Eget kapital (1 000 €)	Räkenskapsperiodens vinst/ förlust (1 000 €)
Dotterbolag			
S-Asiakaspalvelu Oy, Helsingfors	100 %	1 248	129
FIM Kapitalförvaltning Ab, Helsingfors	100 %	14 104	-407
FIM Kapitalfonder Ab, Helsingfors	100 %	8 531	-210
FIM Fastighet Ab, Helsingfors	80 %	1 195	994
FIM Infrastructure Mezzanine Debt Fund GP Oy, Helsingfors	100 %	2	0
FIM Private Debt Fund I GP Oy, Helsingfors	100 %	2	0
FIM SIB Oy, Helsingfors	100 %	2	0
Dotterföretagen har konsoliderats enligt förvärvsmetoden			
Intresseföretag			
S-Crosskey Ab, Mariehamn	40 %	33	1
Asian Pro Oy, Helsingfors	40 %	13	-40

Intresseföretagen har konsoliderats enligt förvärvsmetoden.

S-BANKEN AB:S BOKSLUT

S-BANKEN AB – RESULTATRÄKNING

(1 000 €)	Bilaga	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017	(1 000 €)	Bilaga	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
Ränteintäkter	2	81 157	81 204	Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	9	-12 604	-12 426
Räntekostnader	2	-7 119	-7 880	Övriga rörelsekostnader	8	-5 151	-5 217
RÄNTENETTO		74 038	73 324	Förväntade kreditförluster av finansiella tillgångar redovisade bland upplupet anskaffningsvärde	10	-8 752	-
Intäkter från egetkapitalinstrument	3	0	58	Förväntade kreditförluster av övriga finansiella tillgångar och nedskrivningar	10	-197	-
Ägarintresseföretag		0	40	Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden *	10	-	-6 563
Övriga företag		0	19	Nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar		-	0
Provisionsintäkter	4	56 819	54 605	RÖRELSEVINST (-FÖRLUST)		10 524	13 814
Provisionskostnader	4	-9 036	-9 201	Bokslutsdispositioner		340	-12 513
Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet	5	2 150	-395	Inkomstskatt		-3 741	-1 178
Nettointäkter från värdepappershandel		2 357	-561	RÅKENSKAPSPERIODENS VINST (FÖRLUST)		7 123	122
Nettointäkter från valutaverksamhet		-207	166				
Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas		2 088	6 809				
Nettoresultat av säkringsredovisning	6	-371	-367				
Övriga rörelseintäkter	7	15 985	16 373				
Förvaltningskostnader		-104 445	-103 187				
Personalkostnader		-41 707	-37 716				
Löner och arvoden		-33 611	-30 443				
Lönebikostnader		-8 096	-7 273				
Pensionskostnader		-6 677	-6 003				
Övriga lönebikostnader		-1 419	-1 269				
Övriga administrationskostnader		-62 738	-65 470				

* Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden 2018 har redovisats enligt standarden IFRS 9.

S-BANKEN AB – BALANSRÄKNING

AKTIVA (1 000 €)	Bilaga	31.12.2018	31.12.2017
Kontanta medel	11, 28, 29, 30	468 436	493 015
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	11, 14, 28, 29, 30	1 002 523	860 478
Övriga		1 002 523	860 478
Fordringar på kreditinstitut	11, 12, 28, 29, 30	26 615	24 855
På anfordran betalbara		14 378	13 941
Övriga		12 237	10 914
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	11, 13, 28, 29, 30	4 186 865	3 724 718
På anfordran betalbara		3 952	2 977
Övriga		4 182 913	3 721 741
Skuldebrev	11, 14, 28, 29, 30	665 438	464 280
Övriga		665 438	464 280
Aktier och andelar	11, 15, 28, 29	25 139	30 909
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	11, 15, 28, 29	3	3
Aktier och andelar i företag som hör till samma koncern	11, 15, 28, 29	29 942	29 942
Derivatinstrument	11, 16, 17, 28, 29, 30	649	999
Immateriella tillgångar	18, 29	37 980	38 393
Materiella tillgångar	19, 29	0	73
Övriga materiella tillgångar		0	73
Övriga tillgångar	20, 29	6 810	4 629
Resultatregleringar och förskottsbetalningar	21, 29	17 090	19 744
Uppskjutna skattefordringar	22, 29	985	0
AKTIVA SAMMANLAGT		6 468 476	5 692 039

SKULDER (1 000 €)	Bilaga	31.12.2018	31.12.2017
FRÄMMANDE KAPITAL			
Skulder till kreditinstitut	11, 28, 29, 30	302	10 109
Kreditinstitut		302	10 109
På anfordran betalbara		302	109
Övriga		0	10 000
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	11, 28, 29, 30	5 906 705	5 072 073
Inlåning		5 855 568	5 030 316
På anfordran betalbara		5 850 364	5 024 541
Övriga		5 203	5 775
Övriga skulder		51 137	41 757
På anfordran betalbara		49 190	39 747
Övriga		1 947	2 010
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	11, 28, 29, 30	13 103	6 260
Övriga skulder	23, 29	31 459	111 700
Övriga skulder		31 459	111 700
Resultatregleringar och erhållna förskott	24, 29	12 678	12 846
Efterställda skulder	11, 25, 28, 29	50 000	50 000
Övriga		50 000	50 000
Uppskjutna skatteskulder	22, 29	0	2 898
FRÄMMANDE KAPITAL TOTALT		6 014 246	5 265 886
ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER			
Avskrivningsdifferens		5 576	5 916
Skattemässiga reserver		33 341	33 341
ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER TOTALT		38 916	39 257

SKULDER (1 000 €)	Bilaga	31.12.2018	31.12.2017
EGET KAPITAL			
Aktiekapital	26, 27	82 880	82 880
Övriga bundna fonder	26	-2 981	11 590
Fond för verkligt värde			
Värdering till verkligt värde		-2 981	11 590
Fria fonder	26	283 828	243 832
Fond för inbetalt fritt eget kapital		283 828	243 832
Balanserad vinst (förlust) från tidigare räkenskapsperioder	26	44 463	48 471
Räkenskapsperiodens vinst (förlust)	26	7 123	122
EGET KAPITAL TOTALT		415 314	386 896
PASSIVA SAMMANLAGT		6 468 476	5 692 039
ÅTAGANDEN UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN (1 000 €)	33		
Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part		23 768	24 881
Garantier och panter		23 768	24 881
Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kund		181 923	150 781
Övriga		181 923	150 781

I bokslutet 2017 redovisades både oåterkalleliga och återkalleliga åtaganden som åtaganden utanför balansräkningen. Jämförelseuppgifterna har ändrats så att de motsvarar den nya tolkningen, enligt vilken oåterkalleliga åtaganden redovisas som åtaganden utanför balansräkningen i balansräkningen och noterna till bokslutet.

S-BANKEN AB – FINANSIERINGSANALYS

MN€	2018	2017	MN€	2018	2017
Kassaflödet i verksamheten					
Räkenskapsperiodens resultat	11	14	Likvida medel vid räkenskapsperiodens början	1 861	1 631
Justeringar i räkenskapsperiodens resultat	15	13	Likvida medel vid räkenskapsperiodens slut	2 198	1 865
Ökning (-) eller minskning (+) av rörelsetillgångar	-467	-239	Ränteintäkter	82	78
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	-462	-234	Räntekostnader	-7	-8
Övriga tillgångar	-4	-5	Justeringar i periodens vinst		
Ökning (+) eller minskning (-) av rörelseskulder	750	445	Nettoresultat av säkringsredovisning	0	0
Skulder till kreditinstitut	-10	-15	Avskrivningar enligt plan	13	13
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	835	466	Nedskrivningar av krediter och andra fordringar	1	1
Övriga skulder	-74	-5	Ränteperiodiseringar av räntepapper	1	0
Kassaflödet i verksamheten sammanlagt (A)	309	234	Förväntade kreditförluster av övriga finansiella tillgångar och nedskrivningar	0	-
Investeringarnas kassaflöde			Övriga nedskrivningar	0	0
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar	-12	-8	Övriga justeringar	0	0
Investeringarnas kassaflöde sammanlagt (B)	-12	-8	Poster utan betalningstransaktioner och övriga justeringar	1	0
Finansieringens kassaflöde			Justeringar sammanlagt	15	13
Efterställda skulder, förändringar	0	8	Likvida medel		
Övriga kontanttillskott i egetkapitalposter, ökning	40	0	Kontanta medel	468	493
Finansieringens kassaflöde sammanlagt (C)	40	8	Skuldebrev	1 678	1 322
Nettoförändring av likvida medel (A+B+C)	337	234	Aktier och andelar	25	25
			Fordringar på kreditinstitut	27	25
			Totalt	2 198	1 865

Likvida medel i början av perioden innehåller en justeringspost till följd av klassificeringsändringen enligt IFRS 9.

S-BANKEN AB – NOTER TILL BOKSLUTET

S-Banken Ab:s not 1: Principer för upprättande av bokslut

S-Banken Ab är moderbolag i S-Banken-koncernen. S-Banken är en inlåningsbank som bedriver kreditinstitutsverksamhet enligt kreditinstitutslagen (8.8.2014/610). Banken bedriver sådan affärsverksamhet som avses i 5 kap 1 § i nämnda lag och tillhörande verksamhet samt tillhandahåller sådana investeringstjänster som avses i 1 kap. 11 § i lagen om investeringstjänster (14.12.2012/747). Banken svarar i egenskap av moderbolag för uppgifter som hanteras centralt för de bolag som ingår i koncernen, bland annat koncernadministration, styrning och övervakning.

S-Bankens huvudkontor finns på Flemingsgatan 34, 00510 Helsingfors.

Moderbolaget iakttar principerna för upprättandet av koncernbokslutet. Moderbolaget har i sin bokföring upptagit poster som är bundna vid bokföringen enligt skattelagstiftningen, och de redovisas som bokslutsdispositioner.

S-BANKEN AB – NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Noterna till koncernens resultaträkning anges i tusentals euro.

S-Banken Ab:s not 2: Räntenetto

	2018	2017
Ränteintäkter		
Fordringar på kreditinstitut	-299	-98
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	72 141	69 335
Skuldebrev	9 111	11 567
Derivatinstrument	200	400
Övriga ränteintäkter	4	0
Totalt	81 157	81 204
varav koncerninterna	50	29
Ränteintäkter av finansiella tillgångar i skede 3	1 632	
Räntekostnader		
Skulder till kreditinstitut	-364	-365
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	-4 073	-3 603
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	-1 837	-3 177
Efterställda skulder	-838	-731
Övriga räntekostnader	-7	-3
Totalt	-7 119	-7 880

S-Banken Ab:s not 3: Intäkter från egetkapitalinstrument

	2018	2017
Utdelning från investeringar klassificerade som finansiella tillgångar som innehas för handel	-	19
Utdelning från ägarintresseföretag	0	40
Totalt	0	58

S-Banken Ab:s not 4: Provisionsintäkter och -kostnader

	2018	2017
Provisionsintäkter		
Utlåning	29 316	25 455
Inlåning	3 341	3 686
Betalningsförmedling	8 947	8 387
Förmögenhetsförvaltning	16	13
Juridiska tjänster	288	210
Courtage	4 386	7 850
Förmedling av försäkringar	527	521
Garantier	119	-107
Övrig verksamhet	9 880	8 590
Totalt	56 819	54 605
varav koncerninterna	7 398	6 827
Provisionskostnader		
Utbetalda expeditiionsavgifter	-41	-38
Övriga	-8 995	-9 163
Totalt	-9 036	-9 201
varav koncerninterna	0	-197

S-Banken Ab:s not 5: Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet

2018	Försäljningsvinster och -förluster (netto)	Förändringar i verkligt värde (netto)	Totalt
Skuldebrev	61	-11	50
Aktier och andelar	2 160	516	2 677
Derivatkontrakt	-419	50	-369
Nettointäkter från värdepappershandel totalt	1 802	555	2 357
Nettointäkter från valutaverksamhet	0	-207	-207
Summa resultatpost	1 802	348	2 150

2017	Försäljningsvinster och -förluster (netto)	Förändringar i verkligt värde (netto)	Totalt
Skuldebrev	-139	-29	-168
Aktier och andelar	153	15	168
Derivatkontrakt	-1 162	601	-561
Nettointäkter från värdepappershandel totalt	-1 148	587	-561
Nettointäkter från valutaverksamhet	0	166	166
Summa resultatpost	-1 148	753	-395

S-Banken Ab:s not 6: Nettoresultat av säkringsredovisning

	2018	2017
Nettoresultat av säkringsinstrument	-7 252	3 657
Nettoresultat av säkringsobjekt	6 881	-4 024
Totalt	-371	-367

S-Banken Ab:s not 7: Övriga rörelseintäkter

	2018	2017
Övriga intäkter	15 985	16 373
varav koncerninterna	2 676	2 348

S-Banken Ab:s not 8: Övriga rörelsekostnader

	2018	2017
Hyreskostnader	-3 793	-4 073
Övriga kostnader	-1 358	-1 143
Totalt	-5 151	-5 217
Revisorernas arvoden		
Revision	-155	-174
Skatterådgivning	0	-8
Övriga tjänster	-108	-94
Totalt	-263	-276
Avgifter till Verket för finansiell stabilitet		
Stabilitetsavgift	-814	-449
Avgift till insättningsgarantifonden	-3 317	-4 052
Förvaltningsavgift	-32	-31
Totalt	-4 163	-4 533

Insättningsgarantifonden krediterade insättningsgarantiavgiften som betalas till Stabilitetsfonden och Stabilitetsfonden stabilitetsavgiften som ersatte bankskatten. Bankens resultat har inte påverkats av detta. Medlen som betalats till den gamla Insättningsgarantifonden samt bankskatten som betalats under tidigare år uppskattas räcka till de avgifter som Verket för finansiell stabilitet debiterar fram till 2020

S-Banken Ab:s not 9: Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

	2018	2017
Avskrivningar enligt plan		
Immateriella tillgångar	-12 532	-12 193
Materiella tillgångar	-73	-232
Totalt	-12 604	-12 426

I de planmässiga avskrivningarna ingår avskrivningar på 1,2 miljoner euro relaterade till skrotning av IT-system.

S-Banken Ab:s not 10: Finansiella tillgångar redovisade i upplupet anskaffningsvärde, garantier och övriga åtaganden utanför balansräkningen samt förväntade kreditförluster av övriga finansiella tillgångar och nedskrivningar

31.12.2018	Avtalsspecifika förväntade kreditförluster brutto *	Återföringar **	Återföringar i resultaträkningen	Slutliga kreditförluster i resultaträkningen
Förväntade kreditförluster för finansiella tillgångar redovisade i upplupet anskaffningsvärde samt garantier och övriga åtaganden utanför balansräkningen				
Fordringar på kreditinstitut	24	0	0	0
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	-593	1 198	4 719	-13 306
Åtaganden för kunders räkning och förmån	404	0	0	0
Totalt	-165	1 198	4 719	-13 306
Förväntade kreditförluster för övriga finansiella tillgångar och nedskrivningar totalt				
Förväntade kreditförluster enligt IFRS 9.4.1.2A för finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat	-197	0	0	0
Totalt	-197	0	0	0
Förväntade kreditförluster totalt	-361	1 198	4 719	-13 306

* Avtalsspecifika förväntade kreditförluster i resultaträkningen under redovisningsperioden. Grupp-specifika saknas för närvarande.

** Förväntad kreditförlust i ingående balans för fordringar som redovisas som kreditförluster under redovisningsperioden.

31.12.2017, Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden och finansiella tillgångar	Avtalsspecifika realiserade kreditförluster brutto	Avtalsspecifika nedskrivningar brutto	Grupp-specifika nedskrivningar brutto	Minskningar	Redovisade i resultaträkningen
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	-11 214	485	3 762	5 277	-627

S-BANKEN AB – NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Noterna till koncernens balansräkning anges i tusentals euro.

S-Banken Ab:s not 11: Grupper av finansiella tillgångar och skulder

Grupper av finansiella tillgångar 31.12.2018	Upplupet anskaffningsvärde	Till verkligt värde via övrigt totalresultat	Värderade till verkligt värde via resultaträkningen		Totalt
			Till verkligt värde	Skyddande derivat	
Kontanta medel	468 436				468 436
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker		1 002 523			1 002 523
Fordringar på kreditinstitut	26 615				26 615
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	4 186 865				4 186 865
Skuldebrev		242 674	422 764		665 438
Aktier och andelar		399	24 740		25 139
Derivatinstrument				649	649
Totalt	4 681 916	1 245 996	472 243	649	6 400 804

Grupper av finansiella tillgångar 31.12.2017	Lån och övriga fordringar	Som kan säljas	Skyddande derivat	Totalt
Kontanta medel	493 015			493 015
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker		860 478		860 478
Fordringar på kreditinstitut	24 855			24 855
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	3 724 718			3 724 718
Skuldebrev		464 280		464 280
Aktier och andelar		30 909		30 909
Derivatinstrument			999	999
Totalt	4 242 588	1 386 577	999	5 630 164

Grupper av finansiella skulder 31.12.2018	Upplupet anskaffningsvärde	Skyddande derivat	Totalt
Skulder till kreditinstitut	302		302
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	5 906 705		5 906 705
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel		13 103	13 103
Efterställda skulder	50 000		50 000
Totalt	5 957 007	13 103	5 970 109

Grupper av finansiella skulder 31.12.2017	Upplupet anskaffningsvärde	Skyddande derivat	Totalt
Skulder till kreditinstitut	10 109		10 109
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	5 072 073		5 072 073
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel		6 260	6 260
Efterställda skulder	50 000		50 000
Totalt	5 132 182	6 260	5 138 442

S-Banken Ab:s not 12: Fordringar på kreditinstitut

31.12.2018	På anfordran betalbara	Övriga än på anfordran betalbara	Avsättningspost för förlust*	Totalt
Inhemsk kreditinstitut	1 314	11 801	0	13 115
Utländska kreditinstitut	13 064	436	0	13 500
Fordringar på kreditinstitut totalt	14 378	12 237	0	26 615

* Avsättningspost för förlust är den förväntade kreditförlusten för respektive post (Övriga än på anfordran betalbara).

31.12.2017	På anfordran betalbara	Övriga än på anfordran betalbara	Totalt
Inhemsk kreditinstitut	1 742	10 479	12 221
Utländska kreditinstitut	12 199	436	12 635
På anfordran betalbara totalt	13 941	10 914	24 855

S-Banken Ab:s not 13: Fordringar på allmänheten och offentlig sektor

31.12.2018	Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	Avsättningspost för förlust
Icke-finansiella företag och bostadssammanslutningar	725 941	642
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	62 191	168
Hushåll	3 389 925	11 960
Hushållens ideella organisationer	4 135	21
Utlandet	4 673	20
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor totalt	4 186 865	12 810

* Avsättningspost för förlust är den förväntade kreditförlusten för respektive post.

31.12.2017	Fordringar på allmänheten och offentlig sektor
Icke-finansiella företag och bostadssammanslutningar	648 465
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	110 245
Hushåll	2 957 447
Hushållens ideella organisationer	5 279
Utlandet	3 282
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor totalt	3 724 718

31.12.2017	Nedskrivningar
Nedskrivningar vid årets början	3 620
Individuella nedskrivningar som redovisas för perioden	485
Gruppvisa nedskrivningar som redovisas för perioden	3 762
Gruppvisa nedskrivningar som återförs för perioden	-3 620
Nedskrivningar vid årets slut	4 247
Kreditförlusternas belopp vid räkenskapsperiodens slut	6 563
Oreglerade fordringar vid räkenskapsperiodens slut	14 267

S-Banken Ab:s not 14: Skuldebrev**31.12.2018**

	Publikt noterade	Totalt	Avsättningspost för förlust
Skuldebrev emitterade av offentlig sektor			
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			
Kommuncertifikat	359 727	359 727	
Skuldebrev emitterade av offentlig sektor totalt	359 727	359 727	
Skuldebrev exkl. offentlig sektor			
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			
Företagscertifikat	63 037	63 037	
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	1 245 197	1 245 197	-927
Skuldebrev exkl. offentlig sektor totalt	1 308 234	1 308 234	-927
Skuldebrev totalt	1 667 961	1 667 961	
Varav belåningsbara i centralbanker	1 002 523	1 002 523	
Varav skuldebrev som inte löper med ränta	25 807	25 807	

* Avsättningspost för förlust är den förväntade kreditförlusten för respektive post.

31.12.2017

Publikt noterade

Totalt

Emitterade av offentlig sektor

Finansiella tillgångar som kan säljas

Kommuncertifikat	155 940	155 940
Obligationer emitterade av stater	36 451	36 451
Övriga skuldebrev emitterade av offentlig sektor	30 065	30 065
Övriga skuldebrev	108 010	108 010

Emitterade av offentlig sektor totalt

330 466 **330 466**

Skuldebrev exkl. offentlig sektor

Finansiella tillgångar som kan säljas

Bankcertifikat	4 503	4 503
Företagscertifikat	44 442	44 442
Obligationer emitterade av banker	686 306	686 306
Övriga skuldebrev	259 042	259 042

Skuldebrev exkl. offentlig sektor totalt

994 293 **994 293**

Skuldebrev totalt

1 325 **1 325**

- varav belåningsbara i centralbanker	860 478	860 478
- varav skuldebrev som inte löper med ränta	11 670	11 670

S-Banken Ab:s not 15: Aktier och andelar

31.12.2018	Publikt noterade	Övriga	Totalt
Aktier och andelar			
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	24 740	0	24 740
Egetkapitalinstrument som redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat i enlighet med IFRS 9.4.1.4	0	399	399
Aktier och andelar i företag som hör till samma koncern	0	29 942	29 942
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	0	3	3
Totalt	24 740	30 344	55 084

31.12.2017	Publikt noterade	Övriga	Totalt
Aktier och andelar			
Finansiella tillgångar som innehas för handel	0	0	0
Finansiella tillgångar som kan säljas	30 706	203	30 909
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	0	3	3
Aktier och andelar i företag som hör till samma koncern	0	29 942	29 942
Totalt	30 706	30 148	60 854

S-Banken Ab:s not 16: Derivatinstrument

31.12.2018	Nominellt värde	Positivt verkligt värde	Negativt verkligt värde	31.12.2017	Nominellt värde	Positivt verkligt värde	Negativt verkligt värde
Säkringsinstrument							
Räntederivat							
Ränteswapavtal	746 200	41	-11 264		541 200	157	-4 591
Maturiteter för derivatexponering i säkringsredovisning							
under ett år	94 000				135 000		
1–5 år	562 200				284 000		
över fem år	90 000				122 200		
Övriga derivatinstrument							
Räntederivat							
Optionskontrakt, köpta	200 000	158	0		200 000	406	0
Optionskontrakt, utfärdade	150 000	0	-809		150 000	0	-828
Ränteswapavtal	50 000	0	-464		160 000	18	-422
Maturiteter för övrig derivatexponering än i säkringsredovisning							
under ett år	100 000				150 000		
1–5 år	270 000				330 000		
över fem år	30 000				30 000		

S-Banken Ab:s not 17: Uppgifter om säkringsredovisning

31.12.2018	Nominellt värde totalt	Tillgångar, verkliga värden	Balanspost som innehåller säkringsobjekt	Förändring i verkligt värde på säkringsinstrument som används i testning av ineffektivitet
Skyddande derivat				
Säkring av verkligt värde				
Ränterelaterade	746 200	-11 223	Derivatinstrument och övriga skulder som är föremål för handel	334
Totalt	746 200	-11 223		334

Förändringar i verkligt värde som beror på den säkrade risken för säkrade poster redovisas i posten "nettoresultat av säkringsredovisning" i resultaträkningen. Andra förändringar i verkligt värde än de som beror på den säkrade risken redovisas i fonden för verkligt värde. Förändringar i verkligt värde i de säkringsposter som hör till säkringsredovisningen redovisas i posten "nettoresultat av säkringsredovisning" i resultaträkningen. Om säkringen är effektiv motverkar förändringar i verkligt värde varandra och nettoresultatet är nära noll.

S-Banken Ab:s not 18: Immateriella tillgångar

Förändringar i immateriella tillgångar 2017	Immateriella rättigheter	IT-program och -licensavgifter	Förskottsbetalningar	Goodwill	Totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2017	0	58 648	7 217	17 628	83 494
Ökning	0	3 114	4 944	0	8 058
Överföringar mellan posterna	0	5 525	-5 525	0	0
Anskaffningsvärde 31.12.2017	0	67 288	6 636	17 628	91 552
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2017	0	-38 471		-2 495	-40 966
Akkumulerade avskrivningar av minskningar och överföringar	0	0		0	0
Avskrivningar	0	-7 057		-5 136	-12 193
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2017	0	-45 528		-7 630	-53 159
Bokföringsvärde 1.1.2017	0	20 177	7 217	15 134	42 528
Bokföringsvärde 31.12.2017	0	21 759	6 636	9 998	38 393
Förändringar i immateriella tillgångar 2018	Immateriella rättigheter	IT-program och -licensavgifter	Förskottsbetalningar	Goodwill	Totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2018	0	67 288	6 636	17 628	91 552
Ökning	571	-1 463	11 166	0	10 275
Överföringar mellan posterna	328	1 943	-1 943	0	328
Anskaffningsvärde 31.12.2018	899	67 768	15 859	17 628	102 155
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2018	0	-45 528		-7 630	-53 159
Akkumulerade avskrivningar av minskningar och överföringar	0	1 516		0	1 516
Avskrivningar	-158	-8 107		-4 266	-12 532
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2018	-158	-52 120		-11 897	-64 174
Bokföringsvärde 1.1.2018	0	21 759	6 636	9 998	38 393
Bokföringsvärde 31.12.2018	741	15 648	15 859	5 731	37 980

S-Banken Ab:s not 19: Materiella tillgångar

Förändringar i materiella tillgångar 2017	Maskiner och inventarier	Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	Totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2017	726	0	726
Anskaffningsvärde 31.12.2017	726	0	726
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2017	-420		-420
Avskrivningar	-232		-232
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2017	-653		-653
Bokföringsvärde 1.1.2017	305	0	305
Bokföringsvärde 31.12.2017	73	0	73

Förändringar i materiella tillgångar 2018	Maskiner och inventarier	Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	Totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2018	726	0	726
Ökning	0	328	328
Överföringar mellan posterna	0	-328	-328
Anskaffningsvärde 31.12.2018	726	0	726
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2018	-653		-653
Avskrivningar	-73		-73
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2018	-726		-726
Bokföringsvärde 1.1.2018	73	0	73
Bokföringsvärde 31.12.2018	0	0	0

S-Banken Ab:s not 20: Övriga tillgångar

	31.12.2018	31.12.2017
Betalningsförmedlingsfordringar	2 886	1
Kundfordringar för sålda värdepapper	0	27
Värdepappersföretag	0	8
Övriga	0	19
Övriga	3 925	4 601
Totalt	6 810	4 629
varav koncernen	31	211

S-Banken Ab:s not 21: Resultatregleringar och förskottsbetalningar

	31.12.2018	31.12.2017
Räntefordringar	11 143	12 452
Övriga resultatregleringar	5 948	7 292
Totalt	17 090	19 744
varav koncernen	688	655

S-Banken Ab:s not 22: Uppskjutna skattefordringar och -skulder

	31.12.2018	31.12.2017
Uppskjutna skattefordringar för fastställda förluster	0	0
Uppskjutna skattefordringar för fonden för verkligt värde	985	0
Uppskjutna skatteskulder för fonden för verkligt värde	0	2 898

S-Banken Ab:s not 23: Övriga skulder

	31.12.2018	31.12.2017
Betalningsförmedlingsskulder	20 786	100 492
Leverantörsskulder för köpta värdepapper	301	0
Övriga	10 371	11 209
Totalt	31 459	111 700
varav koncernen	46	0

S-Banken Ab:s not 24: Resultatregleringar och erhållna förskott

	31.12.2018	31.12.2017
Ränteskulder	451	445
Resultatregleringar	12 227	12 401
Totalt	12 678	12 846
varav koncernen	0	7

S-Banken Ab:s not 25: Efterställda skulder

31.12.2018	Bokföringsvärde*	Nominellt värde	Ränta	Förfallodag
Debentur I/2015	16 036	16 000	Euribor 12 mån + årlig ränta 1,5 %	1.12.2025
Debentur I/2016	25 418	26 000	Euribor 12 mån + årlig ränta 1,8 %	30.6.2026
Debentur I/2017	8 011	8 000	Euribor 12 mån + årlig ränta 1,8 %	18.12.2027

Villkor för lånen med debenturlånevillkor:

Emittenten förbehåller sig rätten att återköpa en del av lånet före förfallodagen. Emittenten eller ett företag som hör till emittentens koncern kan endast i begränsad utsträckning lösa in ett lån innan lånetiden går ut utan Finansinspektionens tillstånd. En förutsättning för inlösen är att lånen inom kort tid säljs till en ny investerare. Skuldebrevets innehavare har inte rätt att kräva att lånet återbetalas i förtid.

Lånen med debenturlånevillkor är efterställda bankens övriga skuldförbindelser. Vid beräkningen av kapitaltäckningen har lånen med debenturlånevillkor grupperats i supplementärkapitalet (Tier II) i enlighet med CRR.

* Inkluderar räntor som överförs

Modell för kapitalinstrumentens centrala egenskaper

	Debentur I/2015	Debentur I/2016	Debentur I/2017
Emittent	S-BANKEN AB	S-BANKEN AB	S-BANKEN AB
Individuell kod	FI4000185418	FI4000210877	FI4000292735
Lagstiftning som tillämpas på instrumentet	Finsk lag	Finsk lag	Finsk lag

Reglering

Kapitaltäckningsregler under övergångsperioden	Supplementärkapital (T2)	Supplementärkapital (T2)	Supplementärkapital (T2)
Kapitaltäckningsregler efter övergångsperioden	Supplementärkapital (T2)	Supplementärkapital (T2)	Supplementärkapital (T2)
Kan användas på enskilda företags nivå eller på basis av konsolidering/underkonsolideringsnivå/på enskilda företags nivå och på basis av konsolidering/underkonsolideringsgruppens nivå	enskilt företag och på basis av konsolidering	enskilt företag och på basis av konsolidering	enskilt företag och på basis av konsolidering
Belopp som redovisas i lagstadgat kapital mn euro (på den sista redovisningsdagen)	16	26	8
Instrumentets nominella belopp mn euro			
Instrumentin nimellinen määrä, M€	16	26	8
Emissionspris	100 %	100 %	100 %
Inlösenpris	100 %	100 %	100 %
Bokföringsmässig klassificering	Anskaffningsvärde periodiserat enligt ansvar	Anskaffningsvärde periodiserat enligt ansvar	Anskaffningsvärde periodiserat enligt ansvar

Modell för kapitalinstrumentens centrala egenskaper

	Debentur I/2015	Debentur I/2016	Debentur I/2017
Ursprunglig emissionsdag	1.12.2015	30.6.2016	18.12.2017
Utan eller med förfalldag	med förfalldag	med förfalldag	med förfalldag
Ursprunglig maturitet	1.12.2025	30.6.2026	18.12.2027
Inlösen av emittenten kräver förhandsgodkännande av myndighet	ja	ja	ja
Eventuell återinlösendag, villkorliga återinlösendagar och inlösenbelopp	Debenturens kapital återbetalas i poster med jämnt nominellt värde årligen 1.12, första gången 1.12.2021 och sista gången 1.12.2025. Emittenten förbehåller sig rätten att återbetala Debenturen före förfalldagen. Återbetalning kan tidigast ske fem (5) år efter emissionen av lånet, såvida FI inte beviljar tillstånd för tidigare återbetalning.	Debenturens kapital återbetalas i poster med jämnt nominellt värde årligen 30.6, första gången 30.6.2022 och sista gången 30.6.2026. Emittenten förbehåller sig rätten att återbetala Debenturen före förfalldagen. Återbetalning kan tidigast ske fem (5) år efter emissionen av lånet, såvida FI inte beviljar tillstånd för tidigare återbetalning.	Debenturens kapital återbetalas i poster med jämnt nominellt värde årligen 18.12, första gången 18.12.2022 och sista gången 18.12.2027. Emittenten förbehåller sig rätten att återbetala Debenturen före förfalldagen. Återbetalning kan tidigast ske fem (5) år efter emissionen av lånet, såvida FI inte beviljar tillstånd för tidigare återbetalning.
Eventuella senare återinlösendagar	Se punkten ovan	Se punkten ovan	Se punkten ovan
Kuponger/Utdelning			
Fast eller rörlig utdelning/kupong	Rörlig kupong	Rörlig kupong	Rörlig kupong
Ränta på kupongen och relaterade index	Euribor 12 mån + årlig ränta 1,5 %	Euribor 12 mån + årlig ränta 1,8 %	Euribor 12 mån + årlig ränta 1,8 %
Dividend stopper-klausul	Nej	Nej	Nej
Helt behovsprövad, delvis behovsprövad eller obligatorisk (när det gäller tajmningen)	Obligatorisk	Obligatorisk	Obligatorisk
Helt behovsprövad, delvis behovsprövad eller obligatorisk (när det gäller beloppet)	Obligatorisk	Obligatorisk	Obligatorisk
Step-up-villkor eller annat inlösenincitament	Nej	Nej	Nej
Icke-kumulativ eller kumulativ	Icke-kumulativ	Icke-kumulativ	Icke-kumulativ
Bytbar eller bunden	Bunden	Bunden	Bunden
Vilka faktorer inverkar på bytet om instrumentet är bytbart?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Ska instrumentet bytas helt och hållet eller delvis om det är bytbart?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Vilken är växelkursen om instrumentet kan bytas?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte

Modell för kapitalinstrumentens centrala egenskaper	Debentur I/2015	Debentur I/2016	Debentur I/2017
Är bytet obligatoriskt eller valfritt om instrumentet kan bytas?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Specificera mot ett HUDANT instrument instrumentet kan bytas om det är utbytbar.	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Specificera mot vilken emittents instrument instrumentet kan bytas om det är utbytbar.	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Egenskaper för sänkning av bokföringsvärdet	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Vilka faktorer utlöser sänkningen av bokföringsvärdet om det kan sänkas?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Ska bokföringsvärdet sänkas helt eller delvis om en sänkning är möjlig?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Ska bokföringsvärdet sänkas permanent eller temporärt om en sänkning är möjlig?	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Beskriv mekanismen för en höjning av bokföringsvärdet om sänkningen är temporär.	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte
Hierarkisk ställning vid likvidation (specificera instrumentslaget, som har omedelbart bättre företrädesrätt).	Debenturer är skuldinstrument med en sämre företrädesrätt, och enligt artikel 63 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 ingår de i supplementärkapitalet (T2), om förutsättningarna i ifrågasvarande artikel och de övriga förutsättningarna i förordningen uppfylls. Debenturen har sämre företrädesrätt än emittentens övriga förbindelser. Debenturen kan inte användas för kvittning av motfordringar.	Debenturer är skuldinstrument med en sämre företrädesrätt, och enligt artikel 63 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 ingår de i supplementärkapitalet (T2), om förutsättningarna i ifrågasvarande artikel och de övriga förutsättningarna i förordningen uppfylls. Debenturen har sämre företrädesrätt än emittentens övriga förbindelser. Debenturen kan inte användas för kvittning av motfordringar.	Debenturer är skuldinstrument med en sämre företrädesrätt, och enligt artikel 63 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 ingår de i supplementärkapitalet (T2), om förutsättningarna i ifrågasvarande artikel och de övriga förutsättningarna i förordningen uppfylls. Debenturen har sämre företrädesrätt än emittentens övriga förbindelser. Debenturen kan inte användas för kvittning av motfordringar.
Egenskaper som inte uppfyller kraven	Nej	Nej	Nej
Precisera eventuella egenskaper som inte uppfyller kraven.	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte	Lämpar sig inte

S-Banken Ab:s not 26: Poster i eget kapital

	31.12.2018	31.12.2017
Aktiekapital 1.1	82 880	82 880
Aktiekapital 31.12	82 880	82 880
Övriga bundna fonder		
Fond för verkligt värde 1.1	11 590	14 198
Justeringar av ingående saldo enligt IFRS 9	-5 041	-
Fond för verkligt värde efter justeringar 1.1	6 550	14 198
Egetkapitalinstrument	32	0
Andelen uppskjutna skatteskulder av förändringarna under perioden	3 883	-2 898
Vinst/förlust för värdering till verkligt värde, övriga finansiella värdepapper	-13 641	290
Belopp som överförts till resultaträkningen, övriga finansiella värdepapper	197	0
Fond för verkligt värde 31.12	-2 981	11 590
Fria fonder		
Fond för inbetalt fritt eget kapital 1.1	243 832	243 832
Aktieemission	39 996	0
Fond för inbetalt fritt eget kapital 31.12	283 828	243 832
Balanserad vinst (förlust) från tidigare räkenskapsperioder 1.1	48 593	48 471
Justeringar av ingående saldo enligt IFRS 9	-4 130	-
Balanserad vinst (förlust) från tidigare räkenskapsperioder 31.12	44 463	48 471
Räkenskapsperiodens vinst/förlust	7 123	122
Eget kapital totalt	415 314	386 896

S-Banken Ab:s not 27: Aktiekapital

6 680 180 st.,totalt 82 880 200 euro.

Inga aktieslag som berättigar till olika röstetal eller utdelning av olika storlek.

S-BANKEN AB – ÖVRIGA NOTER

De övriga noterna anges i tusentals euro.

S-Banken Ab:s not 28: Finansiella tillgångars och skulders verkliga och bokförda värden samt hierarki för verkligt värde

Finansiella tillgångar	31.12.2018		31.12.2017	
	Bokföringsvärde	Verkligt värde	Bokföringsvärde	Verkligt värde
Kontanta medel	468 436	468 436	493 015	493 015
Fordringar på kreditinstitut	26 615	37 568	24 855	24 862
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	4 186 865	4 177 785	3 724 718	3 920 345
Skuldebrev	1 667 961	1 674 098	1 324 758	1 331 449
Aktier och andelar	25 139	25 139	30 909	30 829
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	3	13	3	16
Aktier och andelar i företag som hör till samma koncern	29 942	46 438	29 942	46 438
Derivatinstrument	649	649	999	999
Finansiella skulder				
Skulder till kreditinstitut	302	785	10 109	10 111
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	5 906 705	5 898 745	5 072 073	5 141 470
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	13 103	13 103	6 260	6 260
Efterställda skulder	50 000	50 245	50 000	50 273

I redovisningen av finansiella tillgångar och skulder via balansräkningen tillämpar S-Banken-koncernen en praxis som är förenlig med clearingdagen med undantag för tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde via resultaträkningen. På dessa finansiella tillgångar och skulder tillämpas praxis som är förenlig med handelsdagen i redovisningen via balansräkningen. När en post för första gången upptas i bokföringen används verkligt värde inklusive transaktionskostnader.

Finansiella tillgångar och skulder indelas i samband med den ursprungliga bokföringen i finansiella tillgångar respektive skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen, i investeringar som hålls till förfall, i finansiella tillgångar som kan säljas, i lån och övriga fordringar samt i övriga finansiella skulder. Finansiella tillgångar och skulder värderas utgående från klassificeringen antingen till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden.

De finansiella instrumentens verkliga värde fastställs enligt de noterade priserna på den aktiva marknaden eller med värderingsmetoder som är allmänt vedertagna på värdepappersmarknaden. Bankcertifikatens, företagscertifikatens och derivatkontraktens (exkl. futurer) verkliga värden fastställs genom att framtida kassaflöden diskonteras till nuläget med bokslutsdagens marknadsräntor. Obligationslån, andelar i placeringsfonder och futurer värderas till marknadspriser. Finansiella tillgångar som ska värderas till verkligt värde värderas med hjälp av köpkurser och finansiella skulder med hjälp av säljkurser.

Finansiella instrument som värderats till verkligt värde, 31.12.2018	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Aktier och andelar	5 637	19 103	0	24 740
Skuldebrev	0	422 764	0	422 764
Totalt	5 637	441 867	0	447 503
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat				
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	1 000 881	0	0	1 000 881
Skuldebrev	172 545	77 907	0	250 453
Aktier och andelar	0	103	297	399
Totalt	1 173 427	78 010	297	1 251 734
Tillgångar i form av derivat	0	649	0	649
Skulder i form av derivat	0	13 103	0	13 103
Totalt	0	13 752	0	13 752

Finansiella instrument som värderats till verkligt värde, 31.12.2017	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar som kan säljas	1 038 824	323 454	0	1 362 278
Tillgångar i form av derivat	0	999	0	999
Skulder i form av derivat	0	6 260	0	6 260

Finansiella tillgångar och skulder som ska värderas till verkligt värde indelas i tre klasser enligt definitionen av verkligt värde. Verkliga värden på nivå 1 fastställs genom att använda noterade icke korrigerade priser på identiska finansiella tillgångar och skulder på aktiva marknader. Verkliga värden på nivå 2 fastställs med hjälp av allmänt godkända värderingsmodeller, vars indata till betydande del bygger på observerade marknadspriser. Marknadspriserna på nivå 3 bygger på indata för tillgången eller skulden i fråga som inte bygger på observerbara marknadsdata, utan till betydande del på ledningens uppskattningar.

S-Banken Ab:s not 29: Specifikation av balansposter i inhemsk och utländsk valuta och i poster gentemot företag inom samma koncern

31.12.2018	Inhemsk valuta	Utländsk valuta	Totalt	Motpart inom samma koncern	Ägarandel i företag
Fordringar på kreditinstitut	16 249	10 366	26 615	0	
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	4 186 865	0	4 186 865	0	
Skuldebrev	1 667 961	0	1 667 961	0	
Derivatinstrument	649	0	649	0	
Aktier och andelar	55 084	0	55 084	29 942	3
Immateriella tillgångar	37 980	0	37 980	0	
Materiella tillgångar	0	0	0	0	
Övriga tillgångar (inkl. kontanta medel)	493 322	0	493 322	719	
Totalt	6 458 111	10 366	6 468 476	30 661	3
Skulder till kreditinstitut	0	302	302	0	
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	5 896 546	10 159	5 906 705	22 898	
Derivatinstrument och skulder som innehas för handel	13 103	0	13 103	0	
Övriga skuldposter	44 091	46	44 137	46	
Efterställda skulder	50 000	0	50 000	0	
Totalt	6 003 739	10 507	6 014 246	22 945	0

31.12.2017	Inhemsk valuta	Utländsk valuta	Totalt	Motpart inom samma koncern	Ägarandel i företag
Fordringar på kreditinstitut	17 759	7 096	24 855	0	
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	3 724 718	0	3 724 718	0	
Skuldebrev	1 324 758	0	1 324 758	0	
Derivatinstrument	999	0	999	0	
Aktier och andelar	60 854	0	60 854	29 942	3
Immateriella tillgångar	38 393	0	38 393	0	
Materiella tillgångar	73	0	73	0	
Övriga tillgångar (inkl. kontanta medel)	517 388	0	517 388	866	
Totalt	5 684 943	7 096	5 692 039	30 808	3
Skulder till kreditinstitut	10 042	68	10 109	0	
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	5 069 015	3 058	5 072 073	24 548	
Derivatinstrument och skulder som innehas för handel	6 260	0	6 260	0	
Övriga skuldposter	124 516	31	124 546	7	
Efterställda skulder	50 000	0	50 000	0	
Totalt	5 259 832	3 156	5 262 988	24 555	0

S-Banken Ab:s not 30: Maturitetsfördelning för finansiella tillgångar och skulder

31.12.2018	0–3 mån	3–12 mån	1–5 år	5–10 år	Över 10 år	Totalt
Kontanta medel	468 436	0	0	0	0	468 436
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	69 161	71 159	777 951	84 251	0	1 002 523
Fordringar på kreditinstitut	26 615	0	0	0	0	26 615
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	179 716	421 948	1 269 697	872 647	1 442 856	4 186 865
Skuldebrev	307 721	164 275	176 329	17 113	0	665 438
Derivatkontrakt (tillgångar)	160	89	400	0	0	649
Finansiella tillgångar totalt	1 051 810	657 471	2 224 378	974 011	1 442 856	6 350 526
Skulder till kreditinstitut	302	0	0	0	0	302
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	5 902 445	847	3 413	0	0	5 906 704
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0	0	0	0	0	0
Efterställda skulder	0	0	0	50 000	0	50 000
Derivatkontrakt (skulder)	0	503	10 506	2 093	0	13 103
Finansiella skulder totalt	5 902 746	1 350	13 919	52 093	0	5 970 109
31.12.2017	0–3 mån	3–12 mån	1–5 år	5–10 år	Över 10 år	Totalt
Kontanta medel	493 015	0	0	0	0	493 015
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	78 145	106 183	545 533	130 617	0	860 478
Fordringar på kreditinstitut	24 855	0	0	0	0	24 855
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	175 957	385 907	1 270 092	1 892 761	1	3 724 718
Skuldebrev	168 476	77 916	193 268	24 621	0	464 280
Derivatkontrakt (tillgångar)	0	85	843	71	0	999
Finansiella tillgångar totalt	940 449	570 091	2 009 736	2 048 070	1	5 568 346
Skulder till kreditinstitut	10 109	0	0	0	0	10 109
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	5 067 783	2 059	2 231	0	0	5 072 073
Skuldebrev emitterade till allmänheten	0	0	0	0	0	0
Efterställda skulder	0	0	16 800	33 200	0	50 000
Derivatkontrakt (skulder)	92	390	4 962	816	0	6 260
Finansiella skulder totalt	5 077 985	2 449	23 993	34 016	0	5 138 442

S-Banken Ab:s not 31: Ställda säkerheter

	Andra säkerheter	
	31.12.2018	31.12.2017
För egen skuld		
Skulder till kreditinstitut	168 660	165 660
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	12 007	10 687
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	12 007	10 687
För andras räkning	24	24

S-Banken Ab:s not 32: Finansiell leasing och andra hyresåtaganden

	31.12.2018	31.12.2017
Under 1 år	3 176	1 984
Över 1 år och under 5 år	5 628	1 204
Totalt	8 804	3 188

Leasing- och andra hyresåtaganden omfattar hyrning av kontorslokaler, fordon och telefoner. Avtalen kan inte hävas under avtalsperioden.

S-Banken Ab:s not 33: Åtaganden utanför balansräkningen

	31.12.2018	31.12.2017
Garantier	23 768	24 881
Outnyttjade kreditmöjligheter	181 923	150 781
Totalt	205 690	175 662
varav koncernens interna åtaganden utanför balansräkningen:		
Outnyttjade kreditmöjligheter	5 120	5 120

I bokslutet 2017 redovisades både oåterkalleliga och återkalleliga åtaganden som åtaganden utanför balansräkningen. Jämförelseuppgifterna har ändrats så att de motsvarar den nya tolkningen, enligt vilken oåterkalleliga åtaganden redovisas som åtaganden utanför balansräkningen i balansräkningen och noterna till bokslutet.

S-Banken Ab:s not 34: Förmedlingsfordringar och -skulder

	31.12.2018	31.12.2017
Sparmedel i enlighet med LS-lagen	235	163
Övriga förmedlingsfordringar och -skulder		
Köp från förmedlare	9 138	15 774
Förmedlingsskuld till kunder	3 044	4 348
Totalt	12 417	20 285

S-Banken Ab:s not 35: Information om notarieverksamheten och det totala beloppet av förvaltade kundtillgångar

	31.12.2018	31.12.2017
Tillgångar i konsultativ förmögenhetsförvaltning	10 873	33 627

S-Banken Ab:s not 36: Personal och ledning

	2018		2017	
	Medelantal	Antal vid räkenskapsperiodens slut	Medelantal	Antal vid räkenskapsperiodens slut
Fast heltidsanställda	504	499	445	462
Fast deltidanställda	31	32	33	32
Visstidsanställda	36	34	43	32
Totalt	572	565	521	526

	2018	2017
Löner och arvoden till ledningen (1 000 €)		
Verkställande direktören och dennes ställföreträdare	586	528
Styrelsen	30	30
Pensionsavsättningar till ledningen (1 000 €)		
Verkställande direktören och dennes ställföreträdare	106	42

De krediter som beviljats verkställande direktören, dennes ställföreträdare och styrelsen meddelas i noterna gällande kreditgivning till närmaste kretsen.

Personalens lagstadgade pensionsskydd sköts av Ömsesidiga Arbetspensionsförsäkringsbolaget Elo.

En frivillig tilläggs pensionsförsäkring har tecknats för S-Banken-koncernens ledning. Tilläggs pensionen kan tas ut efter att den försäkrade har fyllt 60 år.

S-Banken Ab:s not 37: Nära krets

Lån och övriga finansiella fordringar på närstående	Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	
	31.12.2018	31.12.2017
Närstående relation		
Ledning	1 499	1 146
Ledning i holdingföretag	893	1 504
Släktskap	15	19
Totalt	2 407	2 669
Förväntade kreditförluster		
Nedskrivningar vid räkenskapsperiodens slut	-	-1
Totalt	0	-1

I villkoren för kortkrediter till företagets närstående iakttas samma sedvanliga principer och allmänna villkor som vid kreditgivning till allmänheten.

S-Banken Ab:s not 38: Innehav i andra företag

	Ägarandel	Eget kapital (1 000 €)	Räkenskapsperiodens vinst/förlust (1 000 €)
S-Asiakaspalvelu Oy, Helsingfors	100 %	1 248	129
FIM Kapitalfonder Ab, Helsingfors	100 %	8 531	-210
FIM Kapitalförvaltning Ab, Helsingfors	100 %	14 104	-407
S-Crosskey Ab, Mariehamn	40 %	33	1

S-Banken Ab:s not 39: De största aktieägarna och aktieinnehavets fördelning

Ägare	Ägarandel	Ägare	Ägarandel
Centrallaget för handelslagen i Finland	37,50 %	Osuuskauppa Maakunta	0,70 %
LokalTapiola Ömsesidigt Försäkringsbolag	10,00 %	LähiTapiola Etelä-Pohjanmaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,70 %
Helsingfors Handelslag Elanto	7,50 %	LähiTapiola Varsinais-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,60 %
LokalTapiola Ömsesidigt Livförsäkringsbolag	3,50 %	Osuuskauppa Keula	0,60 %
Osuuskauppa Hämeenmaa	2,90 %	LähiTapiola Itä Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,60 %
Pirkanmaan Osuuskauppa	2,70 %	LähiTapiola Uusimaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,50 %
Osuuskauppa Keskimaa	2,50 %	LähiTapiola Pirkanmaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,50 %
Osuuskauppa Arina	2,50 %	LähiTapiola Keski-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,50 %
Turun Osuuskauppa	2,20 %	LähiTapiola Lappi Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,40 %
Osuuskauppa PeeÄssä	2,20 %	LähiTapiola Lännen Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,40 %
Handelslaget KPO	2,10 %	LähiTapiola Kaakkois-Suomi Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,40 %
Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa	1,80 %	LähiTapiola Etelä Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,40 %
Kymen Seudun Osuuskauppa	1,80 %	LähiTapiola Loimi-Häme Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,40 %
Suur-Seudun Osuuskauppa SSO	1,70 %	LähiTapiola Pohjanmaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,40 %
Ömsesidiga Arbetspensionsförsäkringsbolaget Elo	1,50 %	LähiTapiola Savo-Karjala Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,40 %
Osuuskauppa Suur-Savo	1,40 %	LähiTapiola Savo Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,30 %
Pohjois-Karjalan Osuuskauppa	1,20 %	LähiTapiola Satakunta Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,30 %
Osuuskauppa Varuboden-Osla Handelslag	1,10 %	Koillismaan Osuuskauppa	0,30 %
Satakunnan Osuuskauppa	1,10 %	LähiTapiola Kainuu-Koillismaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,30 %
LähiTapiola Pohjoinen Keskinäinen Vakuutusyhtiö	1,00 %	Jukolan Osuuskauppa	0,20 %
Etelä-Karjalan Osuuskauppa	1,00 %	LokalTapiola Sydskusten Ömsesidigt Försäkringsbolag	0,10 %
LähiTapiola Pääkaupunkiseutu Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,90 %	Totalt	100,00 %
LähiTapiola Vellamo Keskinäinen Vakuutusyhtiö	0,80 %		

S-Banken

S-BANKEN.FI
